

Nr. 48 - September 2000
12e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

LIMBURGS SCHUTTERSTUJDSCHRIFT

Als het geen toevalstrekkers betreft,

Toevalstrekkers worden vermeden
door jarenlange ervaring en oog
voor detail.

HET BIER WAAR LIMBURG TROTS OP IS!

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
Abonnementsprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank,
rekeningnr. 12.22.15.125
Postbank rekeningnr. 2878343
België: Gemeentekrediet van
België Agentschap Kinrooi,
rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Brouwerslaan 25
6093 GG Heythuysen.

Grafische techniek

drukkerij sinds 1935
LIMBURGSCHЕ POST
Beegden

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Met een klein beetje geluk zullen er aan het OLS-2001 twee nieuwe schutterijen deelnemen.

In Weert is al enige maanden een groep mensen in de buurtschap Biest bezig met de heroprichting van schutterij St.-Hieronymus. Deze schutterij was actief tussen 1885 en 1905. In Beek werd op zondag 20 augustus een schietwedstrijd georganiseerd door de ... harmonie. De harmonie zamelde geld in om de heroprichting mogelijk te maken van schutterij St.-Martinus Beek welke na afloop van haar bondsschuttersfeest in 1983 rustende werd.

Ons bereiken helaas echter ook signalen dat er in de komende 5-10 jaren in toenemende mate schutterijen zullen zijn die moeite hebben om hun activiteiten en verplichtingen als schutterij uit te voeren en daardoor noodgedwongen rustende moeten gaan.

De redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift is een actieve redactie. Ik zeg dit niet om hen alweer een pluim op de hoed te steken, maar wel om aan te geven dat ze bezig zijn en blijven met de bestudering van o.a. de historie van het Limburgse Schutterswezen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid dat, na publicatie van een artikel in het Limburgs Schutterstijdschrift, nieuwe informatie wordt ontdekt en een ander beeld ontstaat van een eerder beschreven situatie of vereniging en de inhoud van het eerder gepubliceerde artikel vervangt.

Met enige trots gaven we steeds toestemming om artikelen of delen van artikelen te mogen overnemen uit het Limburgs Schutterstijdschrift. Pijnlijk werd het echter toen we meermalen constateerden dat artikelen (klakkeloos) uit het Limburgs Schutterstijdschrift werden overgenomen zonder bronvermelding of dat er van een artikel 'hutspot met de nodige taalfouten' werd gemaakt met wél de naam van een redactielid en/of de naam van dit tijdschrift als bron werd vermeld. Bij dergelijke onzorgvuldige toepassing gaat informatie zijn eigen leven leiden met alle gevolgen van dien. We zien ons daarom genooddaakt om onderstaand voorbehoud (zie onder aan deze pagina) nu op te nemen en van toepassing te verklaren voor elke verdere uitgave van het Limburgs Schutterstijdschrift.

Door de grote hoeveelheid aan kopij waren we genooddaakt om aan deze uitgave vier extra pagina's toe te voegen.

Rest mij U daarom extra veel leesplezier toe te wensen,
Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

De abonnees die tot nog toe per acceptgiro betaalden, worden in de gelegenheid gesteld om ons te machtigen jaarlijks het abonnementsgeld automatisch te laten inhouden. Vul de bijgevoegde machtigingskaart in en stuur hem op. Dank voor Uw medewerking.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in december a.s. verschijnen. Kopij en advertenties kunnen aangeleverd worden tot uiterlijk 1 november bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: Het zestel van schutterij St.-Oda Boshoven dat het OLS-2000 won. Op de achterste rij v.l.n.r.: Tonny Vleeshouwers, Wiel van Leuken, Pierre Moonen en Leon Moonen. Op de middelste rij links Jan Jacobs en rechts Henk Briels. Voorop zit buksmeester Piet van Lierop.

Voorbehoud

Copyright Limburgs Schutterstijdschrift. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch bestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van de redactie. Redactie en auteurs verklaren dat deze uitgave op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld, evenwel kunnen redactie en auteurs op geen enkele wijze instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Redactie en auteurs aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op bedoelde informatie. Gebruikers van deze uitgave wordt met nadruk aangeraden om de informatie die in het verleden in dit tijdschrift werd geplaatst, niet geïsoleerd te gebruiken maar te controleren op hun actualiteit.

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie. De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen. ISSN: 1382-0893.

JURY-ONTMOETINGS-DAG

"Geen enkel jurylid doet het voor iedereen goed.

Het blijft altijd discussiëren en 'vreigele' ..."

Reeds jaren leeft bij de OLS-Jury-commissie de wens om een bijeenkomst te houden met haar juryleden. De bijeenkomst was bedoeld om de meningen van de juryleden te horen en de neuzen van de juryleden in dezelfde richting te laten wijzen op het OLS-2000.

Dankzij ondersteuning van de OLS-Federatie was de stichting SAS in staat om de eerste jury-ontmoetingsdag op 24 juni in Baexheimerhof te Baexem te organiseren. Maar liefst 53 mensen waren op de jury-ontmoetingsdag aanwezig om naar elkaar te luisteren en zeker niet met de bedoeling om besluiten te nemen. Verheugend was het te constateren dat er meer juryleden waren opgekomen dan zich hadden aangemeld. Aanwezig waren ook OLS-president Frans Wolters, bestuursleden van de stichting SAS en bestuursleden van de Schuttersbond Juliana, Midden-Limburgse Schuttersbond, Schuttersbond Eendracht Maakt Macht, Schuttersbond Berg en Dal en de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. Niet uitgenodigd waren de muziek- en vendeljury (17 personen). Gezien hun specialisatie zal voor deze groep t.z.t. een aparte bijeenkomst gehouden worden.

Tim Schmitz.

Leider van de bijeenkomst was Tim Schmitz, voorzitter van de OLS-Jury en sinds 22 juni ook vice-voorzitter van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (SAS); in deze laatste functie volgt Tim Schmitz Frits Kirkels ook op.

Grote afwezig was jurysecretaris Tjeu Kessels, die herstellende was van een operatieve ingreep.

Doel

De Jury-ontmoetingsdag was bedoeld om een belangrijke bijdrage te leveren in de onderlinge verstandhouding, de homogeniteit in jurering en de toepassing en juiste interpretatie van de normen.

Aanleiding

Aanleiding voor deze ontmoetingsdag vormden:

1. Het bespreken met de OLS-juryleden van de nieuwste versie van het Normenboekje. Tijdens de laatste OLS-voorjaarsvergadering was bekendgesteld dat het nieuwe Normenboekje van toepassing zou zijn m.i.v. het OLS-2000.
2. De nog steeds bestaande kritiek op de jury; in de pers, in de rijen der schutters en tijdens vergaderingen.
3. De verschillen in interpretatie, verschillen in omgang met punten- en prijzentoekenning door juryleden op het OLS en bij verschillende (overigens autonome) schuttersbonden.
4. De grote verschillen in wijze van jureren, omgaan met juryleden en hun verantwoordelijkheden bij verschillende (overigens autonome) schuttersbonden. Deze juryleden komen op het OLS bij elkaar en moeten dan vanuit deze verschillende jurycultuur op die ene dag tot consensus met het collega-jurylid komen.
5. De jurycommissie, de stichting SAS en het bestuur van de OLS-Federatie willen luisteren en mogelijkheden tot verbetering overdenken/inpassen; praktisch zowel als inhoudelijk. Die vervolgens doorverwezen zullen worden naar de Normencommissie van de stichting SAS.

Stukje historie

In het begin van de 70-er jaren stond de OLS-Jury o.l.v. Luitenant-Kolonel Frans van de Ven en secretaris Frans Wolff.

Drs. Jean Walraven en Bèr van Hoef gaven in die tijd de eerste aanzet tot het op schrift stellen van de normen. Het resultaat was het verschijnen in 1976 van de eerste versie van het 'Normenboekje'.

Op 11 mei 1985 was er een jurybijeenkomst in Stramproy o.l.v. Frits Kirkels. Jef Meertens was toen voorzitter van de Normencommissie. De reden voor deze bijeenkomst waren o.a. het bespreken van de in 1984 aangepaste (tweede versie van de) normen uit 1976. In oktober 1993 verscheen de volgende versie van het Normenboekje. Op 20 maart 1995 namen in Weert de besturen en juryleden van de drie schuttersbonden uit het noorden van (NL) Limburg het Normenboekje o.l.v. van voorzitter Bèr van Hoef hoofdstuk voor hoofdstuk door.

Jurylid-zijn

Als kersverse voorzitter van de OLS-jury geeft Tim Schmitz ruitelijk toe dat 'jurylid-zijn' niet altijd even gemakkelijk is. Zelfs beroepsjuryleden hebben vaak veel kritiek te verduren. Dat geldt zowel tijdens een belangrijke voetbalwedstrijd waar een gele of rode kaart wordt getrokken, in de muziekwereld als er na lang en ampel beraad een winnaar bekendgemaakt wordt met ... een half punt verschil en ga zo maar door. Tim loopt al bijna 45 jaar mee in de blaasmuziekwereld en heeft nog nooit een concours meegemaakt waar na afloop geen kritiek was op de jury. Tim Schmitz: "Ik denk wel eens: Hoe intensiever de voorbereiding, hoe breder er vaak wordt uitgesponnen over de juryrapporten en het resultaat in vergelijking tot andere deelnemers. Belangrijk in deze is dat juryleden zich geruggesteund weten door de besturen van schuttersbonden, de stichting SAS, de OLS-Federatie en de jurycommissie".

Samenstelling jury

Tijdens het OLS in Baarlo zullen 75 juryleden worden ingezet; 16 dames en 59 heren.

Tim Schmitz: "Naar mijn bescheiden mening gaat deze verhouding mank. De verhouding juryleden uit België-Nederland (14-61) is bijna goed, helaas zijn er enkele spijtige afmeldingen.

Uit onderzoek blijkt dat 75% van de OLS-juryleden regelmatig jureert op bonds- en andere schuttersfeesten, 25% van de OLS-juryleden jureert slechts eenmaal per jaar en vormt een objectieve meerwaarde. Zo zullen we dat maar noemen.

Maar er is gemor in de rijen: kan dat wel, doen ze wel genoeg ervaring op? Vergelijken we het cijfermateriaal uit de puntenstaten van recente OLS-feesten, dan komen volgens onze jurysecretaris vooralsnog geen sterk afwijkende waarderungen naar voren".

Het totale jurypotentieel van waaruit de OLS-jurycommissie kan putten bedraagt 86. Overigens kan die lijst met enige inspanning uitgebreid worden. Er kan namelijk geput worden uit het jurypotentieel van de diverse schuttersbonden en van bijvoorbeeld de Noord-Brabantse Schuttersfederatie v.w.b.het vendelen.

De goede contacten met de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen en de Federatie van Katholieke Muziekbonden zorgen eveneens voor een extra reserve van muziekjuryleden. En dan is er het initiatief van de jurycursus voor beginners, tevens bedoeld als opfriscursus voor reeds actieve juryleden.

Verantwoordelijkheid

"De OLS-jury staat ten dienste van de OLS-Federatie tijdens enig OLS-Feest. Organisatorisch is de jurycommissie statutair ondergebracht bij de stichting SAS.

Wie is waar, wanneer en waarvoor verantwoordelijkheid verschuldigd? Dit is het eerste gremium dat ik tegenkom, waarbij de prijzen niet door de jury worden bepaald, maar door een commissie die ten dienste staat van de OLS-Federatie en door haar ook wordt samengesteld", aldus Tim Schmitz.

Objectieve beoordeling

Tim Schmitz: "Hoe groter de ervaring en kennis is van het jurylid m.b.t. de normen, hoe meer het jurylid in staat is afstand te nemen van de persoon of de personen en/of de vereniging in kwestie die voor beoordeling in aanmerking komt/komen.

Ik constateer dat een jurylid in een zeer korte tijd (soms in minder dan een halve minuut tijdens de optocht) meer dan 10 facetten moet beoordelen en er een totaal-oordeel aan moet geven. Mijn respect.

Sommige juryleden blijken zelfs in staat te zijn om, middels enkele trefwoorden, aan te geven wat er fout ging bij elke vereniging. Het nadien bij elkaar zitten van de twee juryleden voor overleg mag niet uitgelegd worden als smoezen of handjeklap.

Het mooiste voor het jurysecretariaat zou zijn dat de juryleden zelf een zodanige differentiatie in punten aanbrengeven dat niet meer geloot behoeft te worden".

Waarschuwing

Tim Schmitz: "We jureren vanuit een dienende, tevens opvoedende taak. We letten op de normen en geven daaraan de bijbehorende waarden. We proberen tot een zo correct mogelijk oordeel te komen. Het is daarom geen schande als juryleden vooraf, tijdens en na het beoordelen met elkaar overleggen over de inhoud en interpretatie van de normen uit het Normenboekje voor het toebedeelde jureringsonderdeel.

Collegiaal overleg houdt ook hier in: leren van elkaar, komen tot het juiste oordeel. Van de andere kant kent de beoordeelde het gestelde uit het Normenboekje door en door en heeft hij of zij kosten noch moeite gespaard om zich te presenteren overeenkomstig het gestelde in het Normenboekje.

Gewapend met videocamera's en fototoestellen volgt het thuisfront de verrichtingen van hun koningspaar, de marketentstergroepen, de bielemannen etc én van de juryleden.

Een van de aanwezigen stelde dat er in het verleden in een bepaalde schuttersbond zich zaken hadden voorgedaan met juryleden die niet door de beugel konden. Voorbeelden onderstreepten het betoog. Het hanteren van eigen normen door verschillende juryleden in deze schuttersbond heeft meer dan eens tot gespannen situaties en demotivatie geleid. Spreker roept alle juryleden op om vaker dan één keer per jaar te jureren om zodoende voldoende parate kennis als jurylid op te bouwen.

Het nieuwe Normenboekje

Aan Bèr van Hoef was de eer om de wijzigingen in de nieuwste versie van het Normenboekje aan de orde te stellen. Dit leidde tot vragen van de aanwezigen. Als voorbeeld werd aangehaald de normen voor de koningin. Een jurist in de zaal stelde: "Leest men de tekst van de norm, waaraan de koningin moet voldoen, goed, dan is het niet verboden om een hoed te dragen." Op nogal autoritaire wijze stelden de voorzitter van de Normencommissie en zijn adviseur dat enkele tientallen jaren geleden afgesproken was dat de koningin een dia-deem draagt en geen hoed. Vanuit het publiek werd vervolgens de vraag gesteld of dat dus betekent dat het dragen van een hoed door een koningin minpunten oplevert.

Er kwam geen antwoord van de voorzitter van de Normencommissie en zijn adviseur. Hetgeen bij een der aanwezigen de opmerking ontlokte: "De bijlage 'Bedoelingen bij het Normenboekje' moet blijkbaar nog geschreven worden".

Geen 'Na loting' meer

Frans Vergoossen is mede-initiator van de jury-(opfris-)cursussen. Al jaren strijdt hij voor een ander, fijnmaziger systeem van waardering om te voorkomen dat er nog langer jury-uitslagen komen op een OLS met de toevoeging 'Na loting'. Ondersteund met getallen en feiten van OLS-feesten uit afgelopen jaren, stelde Vergoossen dat oud-SAS-voorzitter Maurice Didden vóór aanvang van het OLS-1999 de juryleden nog opriep om het aantal uitslagen 'Na loting' zoveel mogelijk te beperken. Het resultaat was dat er slechts 7 (zeven) uitslagen minder waren die het predikaat 'Na loting' niet meer droegen. Vergoossen: "Helaas is sinds de oproep van Maurice Didden geen verder initiatief ontplooid". Vanuit het publiek kreeg Vergoossen steun in zijn streven naar een fijnmazigere beoordelingslijst. Standpunt van de spreker was dat iemand die beoordeeld wordt, recht heeft om te weten wat hij/zij verkeerd deed om daar vervolgens lering uit te trekken voor een volgend schuttersfeest. Vergoossen onderstreepte deze stelling ten volle.

Jo Beeren, voorzitter van de Mid-den-Limburgse Schuttersbond, hield een klemmend betoog om elk jury-

lid eens in de drie jaar deel te laten nemen aan een jury-opfriscursus. Ook Beeren constateert té grote verschillen in interpretatie bij de juryleden in de diverse schuttersbonden. Vandaar dat hij een dringende oproep deed op alle juryleden om de gestelde normen strikt toe te passen.

Betaalde jury

Jo Herffs stelde als bondsvoorzitter dat er voor gewaakt moet worden dat de schutterijen niet onnodig worden opgezaagd met hoge onkosten door de verplichte inzet van beroepskrachten uit de muziekwereld.

Het antwoord op deze constatering was: Feit is dat het muzikale niveau bij de schutterijen in de afgelopen decennia met sprongen vooruit is gegaan en dat eist nou eenmaal juryleden die op een dergelijk hoog niveau kunnen beoordelen. Anderzijds is het Limburgse Schutterswezen de dupe geworden van de vergoedingen die worden betaald aan de muziekjuryleden bij muziekconcoursen.

Samenvattend

De Jury-ontmoetingsdag heeft haar gestelde doel beslist gehaald. Het was een initiatief dat beslist een vervolg verdient.

Ofschoon de bijeenkomst niet bedoeld was om besluiten te nemen, zijn er toch voldoende signalen afgegeven die de juryleden duidelijk maakten dat er van hen anno 2000 iets anders (meer) verwacht wordt op het gebied van jureren dan 25 jaar geleden.

Door de vurige wens om een prijs te halen, bestudeert de beoordeelde de normen vooraf terdege. Dit moet voor de Normencommissie reden zijn om een zodanige tekst te kiezen in het Normenboekje die slechts voor één uitleg vatbaar is. Een enkele spreker betrok de beoordeelde in de discussie, aangevende dat deze veel tijd en geld wil steken om zo mooi en compleet mogelijk voor de dag te komen op een OLS-feest. Frustrerend is dat de beoordeelde meermalen ontdekte dat het jurylid de normen niet kende.

Tenslotte

Tim Schmitz: "Mijn hartewens is: één lijn, één visie, één interpretatie: ... samen ... sterk!"

Wim Pijpers.

DE GROTE BRONK VAN GRONSVELD

- Luc Wolters -

De grote bronk is een groots gebeuren in Gronsveld. Het hele dorp leeft er vier jaar naartoe. Elk jaar trekt de processie, maar slechts eens in de vier jaar is er sprake van de grote bronk, te weten alle festiviteiten rond de sacramentsprocessie. Hierin speelt met name de schutterij een belangrijke rol. Ook in 2000 trok de "Groete Bronk".

In het teken van de Grote Bronk

Omdat de grote bronk slechts eenmaal in de vier jaar trekt, blijft het een zeer bijzonder -zo niet exclusief- religieus en dorps feest.

Al weken vantevoren worden de voorbereidingen getroffen, worden de boerderijen gewit en is de grote bronk het gesprek van de dag.

Tijdens de bronk verschijnt de schutterij met haar nieuwe schutterskoning. De schutterij schiet evenredig met de grote bronk slechts eens per vier jaar voor het koningschap. In de week hieraan voorafgaand dienen schutters of andere dorpsbewoners bekend te maken wie op de vogel schiet (en wie zijn koningin zal zijn als hij een heeft), de volgorde van deze mannen wordt geloot en de stang wordt geplaatst op het plein voor de kerk.

Koningsvogelschieten

Op Pinkstermaandag is het vogelschieten midden in het dorp. De stang is ca. 20 meter hoog en er wordt tegen de vrije lucht geschoten op de houten vogel die westwaarts kijkt.

Het kerkplein ziet zwart van de mensen, die niet allen op het pleintje geposteed kunnen worden. Zeker niet als de aartsbroederschap der koninklijke schutterij St. Sebastianus zich present meldt na het afhaken van de oude koning.

Deze bestaat namelijk uit ongeveer 230 geüniformeerde schutters en wordt voorafgegaan door de harmonie. Hierna start het vogelschieten, maar niet nadat de oude secretaris het volledige reglement van de schutterij anno 1619 in oud-Nederlands heeft gedeclameerd.

Geschoten wordt met een oude zware buks in een affuit, waar geregeld met moeite de leeggeschoten hulzen uitgehaald moeten worden. Na een dergelijke worsteling met de huls neemt de nieuwe schutter plaats onder de buks.

De blauwe compagnie bij het afhaken van de koning voor de deelname aan de Grote Bronk. Vooraan een drietal onderofficieren met sabel, die blijkens hun onderscheiding minimaal veertig jaar lid zijn.

Op dat moment komt er heel langzaam beweging in de vogel, die in slow-motion kantelt en valt. De schutter schiet niet en laat de eer aan zijn voorganger Jo Segers.

De rol van de koningin

Naar oud gebruik -en wat gebeurt er deze bronkdagen niet naar oude traditie in Gronsveld?- krijgt de nieuwe koning in de pastorie zijn steek en het koningszilver.

Van links naar rechts de secretaris, oud-koning, huidige koning Jo Segers, kapitein-adjutant van de koning en twee vlaggendragers. Voor hen staan jeugdige schutters, die tijdens de Bronk onder meer het kussen met de lauwerkrans uit 1919 en de eeuwenoude drinkschelp van de schutterij dragen.

De bereden manschappen, van links de luitenant, majoor Jan Hayen, kapitein en de beide luitenant-kwartiermeesters, trekken zich met hun paarden terug terwijl elders in de bronk de kamers worden geschoten.

Koningin is Monique Martens. De rol van koningin in Gronsveld is opmerkelijk: de koningin trekt in de optocht niet aan de zijde van de koning. Het is ook nooit zijn vrouw: de schutter kan een koningin vragen of zich laten verrassen welke koningin hem "de mei steekt", hem het eerste met een ruikertje verrast.

De koningin zamelt op Sacramentsdag samen met haar dames van de zelfgevoerde hofhouding geld in voor een cadeau voor haar koning (daarom niet de eigen vrouw), dat na afloop van alle bronkfestiviteiten bij gelegenheid van het zogeheten "Koningmeisteken" aan de vorst wordt aangeboden. Een praalwagen trekt dan met de koningin en haar hofhouding naar de koning, waar de koningin een rede afsteekt (de "dich"), waarna er vlaai, feest en dans is voor alle schutters, maar ook voor alle gulle gevers.

Bieden op rangen en functies

Terug naar het koningsvogelschieten. De koning is bekend en daarmee ook de wijk en het café, waarheen hij na het afschieten van de vogel begeleid zal worden.

De schutterij stelt zich op en trekt daarheen. Na een tijd meldt de hoogste in rang, de majoor, zich aan het raam op de 1e verdieping van het café en maakt bekend of er plaatsen zijn die verkocht zullen worden. Dit zijn de officiersrangen, vaandeldragers of bielemannen, van schutters die in de afgelopen vier jaar overleden zijn of die niet meer mee kunnen trekken.

Het laagste instapbedrag is fl. 500,-, daarna kan er flink geboden worden in een veiling. Zo vreemd is dit gebruik niet. Bij veel schutterijen is dit eveneens usance geweest in de 19e eeuw, maar inmiddels afgeschaft. Destijds moest voor alle officiersfuncties geboden worden, zoals nu nog in Gronsveld.

Forse bedragen

Als een zoon biedt op de plaats van zijn overleden vader heeft dit alle sympathie en wordt hier nauwelijks tegenop geboden.

Bieders die van oorsprong geen Gronsveldenaar zijn, kunnen veel weerstand verwachten.

Dit jaar ging de functie van vaandeldrager van het St. Sebastianus-

vaandel voor fl. 1.000,- van de hand. De schutter Bert Mingels betaalde fl. 12.000,- om bieleman te kunnen worden, terwijl de op de wachtlijst van de schutterij staande Robert Spronck fl. 31.500,- neertelde voor de functie van luitenant-kwartiermeester te paard.

De 42-jarige caféhouder is al vanaf zijn geboorte lid, maar had nog nooit mee kunnen lopen. Nu ging zijn droom in vervulling en hier had hij iets voor over. Nog voor de bronk liet hij zijn café omdopen tot "De Kèrteermeester", compleet met uithangbord.

De bronkprocessie

Om de bronkvoorbereidingen te completeren worden daags vantevoren in het bos vele berketakken gekapt, die afgewisseld met de processievaantjes langs de kanten van de weg geplaatst worden. Aldus kan op de zondag de Sacramentsprocessie starten. 's Ochtendsvroeg in de kleine uurtjes worden kamers geschoten en om 5 uur roffelt en klaoent de schutterijdrumband de bevolking wakker. Door de voltallige schutterij wordt de koning aan huis afgehaald en pas na het arriveren van de schutterij kan de bronk vertrekken (de pastoor wachtte op hen). De schutterij is namelijk bij uitstek de groep, die de processie maakt. In de processie gaan ook de communiciekinderen mee, het zangkoor, maagden, pages en de scouting met heiligenbeeld. De pastoor onder de hemel, die de monstrans met de hostie draagt, loopt achteraan en wordt geflankeerd door schutters, waarna een rot schutters de groep sluit.

De schutters vormen tijdens de Bronk het escorte bij de Hemel, waaronder de pastoor loopt.

Samenstelling van de schutterij

Twee kwartiermeesters rijden te paard voor de stoet uit. Op afstand worden zij gevolgd door bielemannen en de schutterijdrumband, die bestaat uit trommelaars en klaroenblazers (36 man). Hierna de majoor (de hoogste in rang) met kapitein te paard. Dan volgt een van beide compagnieën (beide ca. 80 man sterk).

In Gronsveld is er een blauwe en een rode compagnie, herkenbaar aan de kleur van de kwastjes op hun kepi. De rode is voor de schutters uit Rijckholt, de blauwe uitsluitend voor Gronsveldenaren.

Een compagnie wordt voorafgegaan door een standaarddrager en staat onder commando van een kapitein en een luitenant. Ook telt een compagnie een aantal sergeants, onderofficieren met een sabel gewapend. Dit zijn geen functies die bij opbod verkocht worden, maar deze worden vergeven op basis van anciënniteit en verdiensten. Hierna volgt de volgende standaard en de twee vaandels, een standaard met zilveren schilden, jeugd met vaandels en met de schuttenbeker en een lauwerkrans. Dan volgen de koning, oud-koning, kapitein-adjutant van de koning en de secretaris. De stoet wordt afgesloten door de tweede compagnie.

Opruimen van versperringen

De kwartiermeesters te paard ontdekken dat de route van de processie versperd is door boomstammen en loof. Spoorslags rijden zij terug naar de stoet, weken de vijf bielemannen (drie met bijl, een met zaag en een commandant met sabel) en drumband los uit de langzame processiemars en brengen hen in versneld tempo naar de versperde plek. Hier gaan de bielemannen omzichtig te werk, inspecteren de versperring, kappen het loof, vinden een fles sterke drank, smeren de keel en de bijlen en hakken het hout. De gearriveerde processie wacht geduldig tot de weg vrij is.

Langs de route zijn tevens diverse heiligenhuisjes en rustaltaren, waar halt wordt gehouden, de pastoor de zegen geeft, de monstrans toont en kamers geschoten worden.

De processie volgt een vaste route, via de Gronsveldse molen en via Rijckholt.

Het spel tijdens de bronk

Bij de gewoonlijke processievieringen vindt het speelse, de opvoering

De rode compagnie tijdens de Bronk. Onderofficieren gaan de schutters vooraf. De 80-man sterke compagnie wordt gecommandeerd door de terzijde lopende kapitein en luitenant. De straten zijn bestrooid met bloemblaadjes; aan weerszijden van de weg zijn berketakken afgewisseld met processievaantjes.

van een spel, pas plaats na afloop van de religieuze stoet.

In Mheer, St. Geertruid en Oost-Maarland wordt ook "paol gehouwe", maar dat gebeurt een of

twee dagen na de bronk.

In Gronsveld maakt het deel uit van de processiestoet, die hindernissen tegenkomt, die uit de weg moeten worden geruimd om de bronk doorgang te doen verlenen.

Tijdens de Bronk wordt door de bielemannen een hindernis opgeruimd. Een grote balk wordt doorgehakt en de weg wordt vrijgemaakt. Op de achtergrond het heiligenhuisje bij de ingang van het kasteel.

Deze opulstering tijdens de processie lijkt te stroken met 17e en 18e eeuwse vermeldingen, waarin zich schutters met hun banieren en kleurige kledij in de processie vertoonden of bijvoorbeeld in Swalmen tijdens de processie de draak staken. Al te veel aandacht voor de schutters of hun spel tijdens de processie werd door enkele Roermondse bisschoppen niet op prijs gesteld en zij trachtten deze "misstanden" eeuwen geleden te verbieden. Dat dit in Gronsveld be waard is gebeven, is opmerkelijk.

Sjöttemis op Bronkmaandag

De maandag van de Groete Bronk staat zo mogelijk nog meer in het teken van de schutterij. Deze gaat ter kerke voor levende en overleden leden in de "sjöttemis". Voor harmonie, drumband, koningin en hofhouding ed. zijn gereserveerde plaatsen, de grenadeers (geweerdragers) van de compagnieën staan in het gangpad, dat hiervoor ontoereikend lang is, waardoor een deel buiten staat. Zelfs de offergang met het kussen van de reliek gaat volgens een bepaalde volgorde: eerst functionarissen van de schutterij, de grenadeers, die vervolgens buitenom lopen en buiten wachten tot de offergang voorbij is en het gangpad weer vrij komt, hierna de harmonie en de overige mannen, daarna de koningin met hofhouding etc. en overige vrouwen. De pater permitteerde zich een opmerking over deze traditionalistische gang van zaken.

Generale charge

Na de mis verzamelen de schutters op het kerkhof, waar stuk voor stuk de geestelijke de graven van de overleden schutters zegent en de vaandeldrager het vaandel zwenkt, op aanwijzen van de secretaris. Hetzelfde ritueel op het nieuwe kerkhof, waarna op het kerkplein verzameld wordt voor de "generale charge". Beide compagnieën staan opgesteld, worden geïnspecteerd, de schutters laden hun geweer en schieten vervolgens allen tegelijk op commando met een oorverdovende knal.

Op de zondag is de generale charge ter ere van oprichter Justus Maximiliaan van Bronckhorst, en op de

Het laden voor een generale charge. Bij het laden van zijn voorlader-geweer wordt deze schutter terzijde gestaan door de luitenant van zijn compagnie.

De majoor en zijn luitenants slaan het schouwspel te paard gade, voor de ingang van de kerk, waar speciaal voor de Bronk een groots bloementapijt is gelegd.

maandag ter ere van de parochieherder. Hiermee is het officiële deel van de Bronk afgesloten.

"Sjöt make, paolhouwe en reije"

Hiermee is de bronk niet afgelopen. In een café betalen de schutters hun vierjaarlijkse inlage en kunnen nieuwe leden zich opgeven om zich sjöt te laten maken.

Zij betalen de contributie en drinken uit de eeuwenoude drinkschelp, de schuttersbeker. Zelfs piepjonge baby's worden als schutter opgegeven en krijgen een slokje donker bier uit de versierde schelp.

's Middags start het "paolhouwe", waarbij de bielemannen hun kunnen tonen. Dit gaat tevens gepaard met het rijdansen. De jongste officier vraagt de koningin om met hem de "reij" te openen. 's Maandags- en 's dinsdagsmiddags wordt door het gehele dorp deelgenomen aan het "reije", de bielemannen gaan onvermoeibaar door met het hakken van de paaltjes.

Het is een waar volksfeest, dat de Gronsveldenaren van jongs af aan met de paplepel ingegeven krijgen.

Een generale charge op het kerkplein. De gehele compagnie vuurt tegelijk met een oorverdovende knal.

Op Bronkmaandag worden na de schuttersmis de graven van alle afzonderlijke schutters gezegend. De secretaris wijst met getrokken sabel de graven aan, de geestelijke zegent met wijwater, waarna het vendel over het graf gezwenkt wordt.

Een boek uitgegeven

Er zijn te veel tradities om ze allemaal in het kader van dit artikel voldoende te kunnen beschrijven, laat staan de geschiedenis uit te diepen. Het is daarom goed dat er over de bronktradities en voor een stuk geschiedenis gegrepen kan worden naar het boek "De Groete Bronk", dat recent verschenen is. Het boek is mede om het overzicht te behouden en ter verduidelijking zeer waardevol en bevat enorm veel informatie.

Toch is dit op een aangename leesbare wijze gepresenteerd met veel foto's. Het boek is vrij compleet met de beschrijving van de tradities; voor het historische deel zijn nog wat aanvullingen mogelijk. Zo is ook de Gronsveldse schutterij in de 19e eeuw naar schuttersfeesten in de omtrek gegaan, blijkt het schutterijreglement uit 1619 grote overeenkomsten te hebben met o.a. dat van Simpelveld en kunnen de activiteiten bij andere schutterijen van stichter Justus Maximiliaan van Bronckhorst nog uitgediept worden, die in 1622 ook lid werd van de Vaalser schutterij.

Maar dat zijn slechts kanttekeningen bij een boek dat alleszins de moeite waard is, veel foto's bevat, slechts fl. 10,- kost en te krijgen is bij majoor Jan Hayen, Rijksweg 180, Gronsveld.

Telefoon: 043-4081968.

SCHUTTERIJ ST.-MARTINUS NIEL - BIJ - AS (6)

Wat zelden gebeurt, geschiedde op zaterdag 9 juli 1988 in Grote-Brogel. Schutterij St.-Martinus Niel-bij-As won in goed 10 jaar tijd opnieuw de "Oude Limburger".

Die zaterdag in de vroege vooravond, viel het verdict op de schutterswei van Grote-Brogel. In een heroïsche strijd tegen het zestal van schutterij St.-Mauritius Strucht, mocht Jan Maenen als laatste schutter van het zestal de klus klaren en den "Ouwen Limburger" binnenhalen.

Federatiepresident Lei Stals had reeds de zondag vooraf het gevoel dat de "Belgen" meer kans hadden op de overwinning dan mathematisch werd ingeschat. Zijn uitroep: "De Belgen schieten beter dan de Nederlanders", viel dan ook niet in goede aarde bij de vele Nederlandse aanwezigen.

Vele schutters en sympathisanten waren naar Grote-Brogel gekomen om de zeven zestallen, die nog in de running waren, aan de slag te zien en om de kavelende schutters te ondersteunen. De zenuwen van de zestallen waren dan ook zeer hoog gespannen. Ook op deze tweede schietdag was het weer niet al te best. De tamelijk forse wind deed de harken heen en weer wiebelen.

In de eerste ronde vielen maar liefst drie schutterijen af, n.l. St.-Joseph Stein, Kon. Schutterij St.-Lambertus Oirsbeek en St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-Lille.

De tweede schutter van St.-Huibrechts-Lille had de pech door het geviseerde bolleke te missen. Van dat ogenblik waren alle ogen gericht op het zestal van St.-Martinus uit Niel-bij-As. De mannen van Jean Berger moesten het opnemen tegen drie Nederlandse zestallen.

In de vijfde kavelronde werd er gemist bij St.-Cornelius Swartbroek. OLS-President, tevens voorzitter van St.-Cornelius Swartbroek, kon zich van nu af neutraal opstellen.

In de zevende kavelronde viel St.-Michaël Ool af. De finale diende nu gestreden te worden door de zestallen van St.-Mauritius Strucht en St.-Martinus Niel-bij-As.

De spanning was voelbaar, begrijpelijk, want iedereen vroeg zich af het volgende OLS in Nederland of weer in België gehouden zou worden. De schutters straalden een en

al kalmte af. Na elk schot werd een nieuwe patroon in de kamer van de buks geschoven en kreeg de schutter een bemoedigend woordje. De schouderklop was een laatste aanmoediging om vooral niet te missen en het teken dat de schutter zijn gang kon gaan.

In de achtste kavelronde hoorden we een zucht van verlichting bij de supporters van Niel. De laatste schutter van het zestal, Jean Maenen, raakte het bolleke slechts schampens, maar eraf is eraf. Dus verder kavelen. Opeens een geroezemoes onder de schietboom waar het zestal van Strucht schoot. De tweede schutter, Meertens, had zijn eerste schot gemist. René Maesen, tweede schutter van Niel, kwam nu onder zware druk te staan. Aan hem om zijn zenuwen te bewaren en raak te schieten, hetgeen hem ijsig kalm lukte.

De drukte achter de schietboom van Niel nam gestadig toe. Naar goed gebruik zou men eerst de kavelronde afmaken alvorens de felicitaties in ontvangst te nemen.

Voor Guy Meermans was het maar een koud kunstje om het bolleke voor zijn rekening te nemen; Theo Siborgs, de kampioen der beide Limburgen, kende het woord "missen" niet; Robert Baeten schoot met bewonderenswaardige beheersing en Jean Maenen, die ook in het winnende zestal van 1976 meeschoot, rondde het OLS-1988 voor Niel op een prachtige wijze af.

Toen, rond 18 uur, Jean Maenen het laatste schot loste, werd menig traantje van geluk weggepinkt en werden de schutters van Niel stormachtig bejegend als echte helden.

De aanwezige schepen van Cultuur van As, Miel Craeghs, bracht vervolgens het thuisfront op de hoogte van de grandioze overwinning van Niel. In allerijl werden de vlaggen uitgestoken aan het oud-gemeentehuis van Niel om de bevolking op de hoogte te brengen van de grote overwinning.

Onmiddellijk na de overwinning, worden de schutters als helden op de schouders gedragen.

Ook mevrouw Martens (Bos), de vroegere uitbaatster van het schutterslokaal, stak haar bewondering over de schutterij van Niel niet onder stoelen of banken en vertelde aan de kerk aan eenieder die het horen wilde dat de schutterij van Niel het OLS had gewonnen.

Tijdens de huldiging van de OLS-winnaars, stelde OLS-President Lei Stals de verplichte vraag of schutterij St.-Martinus Niel-bij-As de organisatie van het OLS-1989 op zich zou willen nemen. Vastberaden klonk het: "Dat zullen we zeker doen!".

Met de ondervinding en de organisatiegeest van 10 jaar terug, zou het een klein kunstje zijn om ook nu vol vertrouwen de organisatie van het OLS-1989 op zich te nemen.

Voor de organisatie van het OLS-1989 werd opnieuw gekozen voor hetzelfde feestterrein en enscenering. Het vroegere gemeentehuis van Niel werd het administratieve middelpunt van het OLS-1989, daar heerste een jaar lang een grote drukte. Met de medewerking van de bevolking en de verenigingen van As en Niel werd er gewerkt om het OLS-1989 op tijd klaar te krijgen.

Op zaterdag 1 juli 1989 was alles gereed voor het feestelijke gebeuren dat begon met een H. Mis en een ontvangst van de prominenten.

Huldiging van de eerste prijswinnaars van het OLS-1998.

Op zondag 2 juli begon rond 10.00 uur de grote toeloop en de aankomst van de autobussen met de vele schutterijen uit de beide Limburgen. Alleen het weer toonde zich niet van de beste kant. Het bleef grauw en droog, maar de

temperatuur was te laag voor de tijd van het jaar.

Tijdens de optocht van de meer dan 150 deelnemende schutterijen, zaten de toeschouwers ineengedoken van de koude op de tribunes. Desondanks genoten ze van het kleurrijke schouwspel.

Persoonlijk stelde ik vast dat de kaartjesverkoop beneden peil bleef en dat kort na het einde van de optocht meer dan de helft van het volk, verkleumd door de koude, huiswaarts trok.

Kortom de organisatoren werden niet beloond voor hun inzet. Bij de eindafrekening bleef niet veel meer over dan om de globale onkosten te betalen.

In het Limburgs Schutterstijdschrift, nummer 4-september 1989, schreef hoofdredacteur Wim Pijpers in het voorwoord: "Het OLS-1989 ligt weer achter ons, het werd een echt feest voor de schutters. Lang kavelen en vooral veel spanning.

Bij minder gunstige weersomstandigheden streden 153 schutterijen voor de hoogste Limburgse schutterseer. Eindelijk na drie schietdagen en 142 kavelronden was de winnaar bekend; schutterij St.-Hubertus Schaesberg."

(Het Vervolgt), Joannes Daamen.

Schepen van Cultuur Miel Craeghs liet zijn tranen ook de vrije loop. Of waren het misschien krokodilletranen?

Schutterijen in Italië en San Marino

Erelid van de Italiaanse kruisboogschutterijen is André V. Gillet uit Brussel. De persoon is even interessant als het onderwerp. Zijn vader was mijnningénieur in de mijn van Beringen, nadien vestigde de familie zich te Brussel, ging André op kamers in Leuven wonen, waar hij zich als Franstalige het Nederlands eigen maakte. Hij was reserve-officier bij het regiment Rijdende Artillerie en nadien als ingenieur werkzaam bij een verzekeringsmaatschappij, onder meer te Hasselt. Reeds vroeg kreeg hij interesse voor het gilde- en schutterswezen, sloot zich aan bij de Edele Grote Gilde der Kruisboogschutters van O.L. Vrouw van de Zavel te Brussel. Van dit gilde anno 1213 was hij 4 maal koning en gedurende 25 jaar secretaris en sinds 10 jaren "emeritus". Uit interesse legde hij in ca. 30 tot 40 jaar een enorme verzameling aan van boeken, manuscripten, beeldjes en medailles. Hij maakte ons attent op het functioneren van de schutterijen in Italië en San Marino.

Eeuwenoude schuttershistorie

Want ook de Italiaanse schutterijen hebben een oude oorsprong, die zeker teruggaat tot de 14e en 15e eeuw.

Thans is er nog een vijftal kruisboogschutterijen actief in de Toscane en Umbria. Dit zijn de zogenaamde "Società" of "Compagnia Balestrieri" of "Terziere" in de Middeleeuwse plaatsen Lucca, Sansepolcro, Gubbio, Massa Marittima en in de republiek San Marino.

Evenals de schutterijen in West-Europa hebben ook deze schutterijen geleden onder oorlogen. In Italië was dit bijvoorbeeld de oorlog die in 1860 leidde tot de staatkundige eenheid. Destijds kwam een eenheidsbeweging tot stand met als voorvechters Garibaldi en de latere koning Victor Emmanuel. Tijdens deze strijd werd ook opgetrokken tegen de pauselijke staat. Door deze oorlog is een groot aantal schutterijen op non-actief komen te staan.

De paus had het dragen van wapens verboden, hetgeen voornamelijk betrekking had op geweren.

Het schieten is een geconcentreerde zaak. Dankzij het opgelegd schieten kan er vrij nauwkeurig gericht worden.

Tijdens de schuttersfeesten werden geweren en kruisbogen gedragen, maar omwille van het pauselijk verbod en de vrees voor het woord van de priesters werden beide wapens achterwege gelaten. Pas 50 à 100 jaar later vonden er her en der her oprichtingen plaats.

Het kruisboogschieten

De schutterijen waren in de Middeleeuwen de verdedigers van de stadswallen. Op de wallen konden zij gebruik maken van zware kruisbogen, waarmee ze opgelegd konden schieten.

Zittend opgelegd schieten

Ook thans nog wordt het opgelegd schieten met de kruisboog beoefend. Hiervoor wordt een speciaal ontworpen kruk geplaatst, waarop de schutter met de boog kan plaatsnemen. Op het uiteinde van de kruk kan hij zijn boog steunen, zodat hij horizontaal en opgelegd kan schieten op doel. De boog wordt gespannen met een spanner, waardoor de af te schieten pijl een grote draagwijdte krijgt. Met het wapen oefenden de kruisboogschutters zich in het schieten op de schijf. Deze oefeningen waren van belang voor de Middeleeuwse milities om de vele kleine stadsrepublieken te verdedigen.

Zo zou al in de vijftiende eeuw in Sansepolcro het kruisboogschutterstoernooi ontstaan zijn als wedstrijd tussen de daar aanwezige stedelijke milities. De kruisboog kreeg als wapen evenwel met de musket in de 16e eeuw een opvolger, maar werd nadien omwille van het geruisloze schieten nog gebruikt voor de jacht.

Het schuttersfeest

De feesten van de Italiaanse kruisboogschutterijen vallen in de vakantietijd. De feesten zijn gratis te bezoeken. Zij heten "Torneo Nazionale di Tiro con la Balestra antica all'Italiana" (nationaal toernooi van het schieten met de oude Italiaanse kruisboog).

De vijf stedelijke kruisboogschutterijen vormen sinds 1966 de Italiaanse nationale bond van kruisboogschutters.

In 2000 midden juli vond het feest plaats in Lucca, in 2001 op de 3e of 4e zondag in juli in Gubbio.

In Sansepolcro vindt het feest op de 2e zondag in september plaats ter ere van de heiligen Egidius en Arcanus, die de stad gesticht zouden hebben. Volgens een legende verschenen de heiligen bij een lange belegering aan de inwoners en hielpen hen de vijand af te slaan.

Om dit te gedenken worden de schietwedstrijden georganiseerd tussen de schutters van Gubbio en Sansepolcro, welke onderlinge wedkamp een historie heeft, die teruggaat tot het jaar 1619.

Entourage van het feest

Het Italiaanse schuttersfeest heet "palio della balestra", feest van het kruisboogschieten. Het woord "palio" is afgeleid van het feit dat de overwinnaar vroeger een gekleurde bannier kreeg. De schutters dragen hun kleidij zoals die gebruikelijk was in de Middeleeuwen. Bonte kleren in allerlei kleuren, zoals het wambuis en de maillot. Op de wapenrok zijn de adellijke heraldische wapens afgebeeld. Het geheel wordt opgeluisterd door trompetters en trommelaars. Onder trompetgeschal starten de schietwedstrijden. Ook zijn hierbij vendeliers present, die op energieke wijze hun vendels zwenken op geheel andere wijze, acrobatisch en op een sneller tempo dan in Limburg gebruikelijk is. De feesten hebben een theateraal karakter, toch zijn het geen verklede toneelgroepen, maar eeuwenoude schuttersgilden.

Schuttersfeest in Sansepolcro

Bij het jaarlijkse feest in Sansepolcro daagt een heraut 's morgens de rivalen uit Gubbio uit voor de strijd. 's Namiddags worden de wapens gezegend door de bisschop, staande voor de deur van de kathedraal. Aangekondigd door trommels en het bazuingeschal van trompetten schrijden de schutters naar de schietplaats. De doodse stilte tijdens het schieten wordt slechts onderbroken door het geluid als de pijl zich in de schijf boort. De vaandeldragers vendelen met de kleuren van de verschillende wijken van de stad. De feesten kennen evenveel kleurenpracht en atmosfeer als het OLS, maar er zijn beduidend minder schutters (circa 300) en bezoekers, hetgeen de overzichtelijkheid ten goede komt. Van wezenlijk belang voor de sfeer van het schuttersfeest is ook, dat deze plaatsvinden in historische Middeleeuwse stadjes met hun renaissance-karakter.

Een staaltje van acrobatisch vendelen.

De vendelgroep die het schieten opluistert.

Varia: de postzegel

De feesten vinden pas 's avonds plaats. Om ca. 18.00 uur vindt de aankondiging plaats. Om 22.00 uur wordt nog geschoten om de nationale titel. Dit wordt afgewisseld met een demonstratie vendelzwaaien, waarvoor aparte "Sbandieratori"-verenigingen bestaan. Bij elk groot feest wordt er een afzonderlijke postzegel uitgegeven, en/of een eigen poststempel. Dit is voornamelijk voor de filatelisten van belang, maar geeft tevens aan welk belang gehecht wordt aan de schutterijen en het kruisboogschieten. Met name voor de onafhankelijke republiek San Marino, de dwergstaat met ca. 25.000 inwoners, is de verkoop van munten en postzegels een belangrijke bron van staatsinkomsten.

Schutterijen in Tirol

De Italiaanse schutterijen zijn niet aangesloten bij de Europese Gemeenschap van historische schutterijen, vanwege de afstand, de taal en het gewerschieten dat er beoefend wordt, terwijl zij zichzelf hebben toegelegd op het boogschieten.

Willen we aan alle Italiaanse schutterijen aandacht besteden, dan kunnen we niet voorbij gaan aan Tirol. Deze landstreek kent een Oostenrijks deel en een Italiaans Tirol. In Tirol zijn honderden schutterijen actief. Aan de Italiaans-Tirolse zijde mogen de schutterijen wel bestaan, maar zij mogen geen wapens dragen in het openbaar, geen sabels of geweren, vanwege de burgeroorlogen die er gevoerd zijn en de roerige volks-sentimenten.

Drie veteranen over de Amstenraadse schutterij

IN GESPREK MET CEP EN MEI ROBERTS EN WIEL KRUITWAGEN

- door Luc Wolters -

*De Amstenraadse schutterij St. Gertrudis telt binnen haar gelede-
ren een aantal veteranen, die al
van voor de oorlog deel uitmaken
van de schutterij, die neergang en
wederopbloei hebben meegemaakt
en de vereniging door dik en dun
hebben gesteund. In het bruine
country-café van Jan van Cep -de
thuishaven van de schutterij- vertelt
het drietal Cep Roberts, zijn broer
Mei Roberts en Wiel Kruitwagen
over hun gezamenlijke schutters-
verleden in Amstenrade.*

Familietraditie

De zojuist 85 geworden Caspar (Cep) Roberts (*1915) is al sinds 1929 lid, zijn jongere broer Mei (*1922), alsmede Wiel Kruitwagen (*1924) sinds 1937. Gezamenlijk staan zij garant voor bijna 200 jaar schutterservaring. Die ervaring hebben zij overgeleverd gekregen van hun vaders en op hun beurt doorgegeven aan hun zonen en kleinzonen.

Zo wordt een schutterij op basis van de familietraditie in ere gehouden. Vergelijk het met een estafette-stokje, dat jou gegeven wordt, je pakt het aan, geeft er invulling aan, maar geeft het ook weer over naar volgende generaties.

Heroprichting na Wereldoorlog I

Tijdens de Eerste Wereldoorlog was de schutterij in ruste. In 1919 volgde een grootse heroprichting en trad de Amstenraadse schutterij met ruim veertig geweerdragers uit. Zij behaalden op schuttersfeesten in Houthem en Gulpen tal van successen. In 1921 organiseerde Amstenrade een groot internationaal schuttersfeest met 45 deelnemende Limburgse schutterijen en zeven uit de Selfkant met hun fluitkorpsen. Toch zou de glorie niet jarenlang duren: hoogmoed was oorzaak van de val. Zo had de toenmalige voorzitter Harie Leunissen, gemeentesecretaris, een feestmaal laten aanrichten met ree en zilveren bestek. Maar ook had de man voor trammellant gezorgd en was over de schreef gegaan. Het leidde ertoe dat de schutterij tot inkrimpen gedoemd was.

Vooroorlogs uniform

Het uniform van destijds werd gedragen door het leger in Nederlands Indië. Hierbij hoorden ook de beruchte beenwindsels, die als een rol verband om het onderbeen vastgemaakt moesten worden. Toen de vader van Cep en Mei Roberts in 1930 overleed werd Cep voor diens

uniform gecharterd; het bredere postuur van vader werd weggevoerd met een aantal spelden. Bart Kruitwagen had deze poeties in militaire dienst nog gedragen en moest zoon Wiel helpen om ze op de juiste manier vast te maken, anders raakten ze los en sleepte de schutter een meterslang lint achter zich aan. Mei heeft dit uniform niet gedragen; hij ging bij het in 1935 opgerichte fluitkorps, dat witte hemden en dito broek droeg, zwarte band en stropdas met een "belsj kepke".

Het schieten

Tot direct na de oorlog werd de koningsvogel geschoten, terwijl een aantal schutters tegelijkertijd met hun eigen geweer in een halve boog rondom de stang naar de vogel schoten.

Omwille van diverse veiligheidsvoorschriften -Bingelraadse schutters waren met geladen geweer aangehouden- moest voor dit schieten na de oorlog de zware buks gebruikt worden.

Amstenrade beschikte al langer over een zware buks voor het coursschieten. In 1933 werd een buks gekocht van de Duitser Frings te Venlo voor fl. 600,-. Eerder was er een Halbach-geweer.

De oorlog

In de oorlog ging de schutterij niet op in de Kulturkamer en mocht zij haar activiteiten niet voortzetten. De uniformen werden bij eenieder in de kast bewaard, de geweren en de zware buks werden ingeleverd en zijn door Jeup Offermans op de gemeente verborgen onder een vloer. In Amstenrade in het kasteel huisde echter graaf Maximilianus (Max.) de Marchant et d'Ansembourg, die tijdens de oorlog de NSB-gouverneur van Limburg was. Hij staat in de herinnering als een daadkrachtig man, tevens oud-burgemeester. De goede binding tussen de schutterij en het kasteel brak de schutterij na de oorlog op.

Opbouw na de oorlog

Na de oorlog was nog slechts een handjevol actieve schutters over.

Het trommel- en fluitkorps, dat naar Duits voorbeeld, in 1935 aan de Amstenraadse schutterij werd toegevoegd. Mei Roberts maakte hier in 1937 zijn intrede.

Groepsfoto 1929, voor slagerij Offermans

1e rij vlnr: Vonken, Joep Hahn, Beckers, Baggen, Offermans, Harry Heijnen, Sjeng Pijls, Harie Roberts en voorzitter Sjang Creemers. 2e rij: tamboer-maître Tieske Heuts, F. Scheepers, luitenant Bart Kruitwagen (vader van Wiel), generaal H. Royen, koningspaar E. Christis-Bodde en Lei Christis, kolonel J. Geurten, luitenant C. Pernot, K. Huisman, H. Penders en commandant J. Sommer. 3e rij: de tamboers Loei Crijns en C. van Maris en de geweerdragers J. Offermans, E. Pruyn, Jan Roberts (vader van Cep en Mei), L. Crijns, Bodde, Schoenmakers, S. Smeets, Frans Pernot, Maris, Janssen, Otten en Sef Leunissen. Geheel boven: vaandeldrager Jan Bodde. Bij de commandant rechts zijn de poeties of beenwindfels te zien, die het de schutters bemoeilijkte telkens goed gekleed ten tonele te verschijnen.

Koningspaar 1955 Wiel Kruitwagen en echtgenote.

Ze beleefden moeilijke jaren, de schutterij was bijna "op de vot". Maar de doorzetterij uit die jaren hielden de schutterij toch op de been. Zij begonnen op tal van manieren geld bijeen te sparen voor nieuwe uniformen.

Hiervoor werd van alles georganiseerd: "auwwieverbal", erwtensoep eten, kegelen, windbuksschieten en mosselavonden. Al sinds 1946 tot heden toe organiseert Wiel Kruitwagen kienavonden. In 1948 kwam een lichte kentering: via een kennis van het kasteel werden Amerikaanse uniformen bemachtigd en werd een nieuw bestuur gevormd met Sjang Creemers als voorzitter, Cep Roberts als secretaris en Wiel Kruitwagen zou op dat moment zijn start maken als penningmeester, tot heden toe.

Processie

De schutterij begeleidde van oudsher de processie. Een aantal schutters liep als erewacht aan weerszijden van de Hemel, waar pastoor met het Allerheiligste onder liep. Direct na de oorlog wilde pastoor Goessens de "verkenners" naast de Hemel laten lopen. De schutters accepteerden dit niet, vader Kruitwagen plaatste een gebalde vuist in de rug van zijn zoon met de woorden "En hei bliefste loope". Zo behielden de schutters hun plaats in de processie.

Vanaf 1966 trok de religieuze stoet niet meer, ze was eenmaal afgelast wegens slecht weer, daarna werd als argument aangevoerd dat het te druk was op de weg en verdween de processietraditie mettertijd.

Koningsvogelschieten

In Amstenrade ("Austria") wordt sinds mensenheugenis de koningsvogel met Beloken Pasen geschoten (de zondag na Pasen).

In de volksmond heette deze dag "Paosch Austria". Volgens Cep, die vijf maal koning is geweest, krijgt de koning te weinig toelage. In 1949 ontving hij fl. 25,-, maar moest hij wel vier maal trakteren, omdat hij als koning naar huis begeleid werd. Dat weerhield hem er niet van nog enkele malen het koningschap te behalen. In 1955 begeleidde Harmonie De Nederlanden de schutterij bij het vogelschieten op de Heiberg. Dat was de laatste keer op die lokatie. Voor 1956 moest de vogelstang worden overgebracht naar de Kloosterberg. Het cement waar de stang in vastzat, was echter niet kapot te krijgen, zodat de paal moest worden afgezaagd om hem te verplaatsen.

Prijsvogelschieten

Tijdens de zomerkermis werd een schuttersmis gehouden, waarna de acht of negen cafés bezocht werden. 's Middags werd een prijsvogel geschoten. Voor de oorlog was dit al zo en erna ook een tijdlang. Dit prijsvogelschieten is echter afgeschaft omdat na de odyssee langs de Amstenraadse heiligenhuisjes veel schutters in een weinig nuchtere toestand op de prijsvogel wilden schieten. Sinds 1978 wordt een prijsvogel geschoten op de zogenaamde Rozenkranszondag.

Kasteel Amstenrade, decor voor 350 jaar jubileumfeesten.

Federatiefeest

In 1964 kwam Amstenrade in aanmerking voor de organisatie van het Zuid-Limburgs Federatiefeest. De buffetten werden in die tijd steevast verpacht, voor het ZLF leverde dit fl. 1750,- op. Een hevige onweer deed vantevoren nog een schiettentje wegwaaien, dat in de bomen terecht kwam en een aantal schietbomen woeien om. Concurrentie ondervond Amstenrade evenwel van de Parade, die voor de eerste maal in Brunssum georganiseerd werd. Toch was er een netto opbrengst van fl. 5000,-. Uitgerekend in hetzelfde jaar 1964 werd Wiel Kruitwagen penningmeester van de schuttersbond Gerardus en van de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie.

Vervoer

Het vervoer naar de schuttersfeesten is in de loop der tijd nogal gewijzigd. Naar Houthem in 1919 gingen de schutters nog met paard en kar. Ook later was er geen geld voor de bus. Joep Hahn had een oude vrachtwagen, daar werden planken ingelegd en dat was goed genoeg voor de verdere reizen. Kortbij gingen de schutters te voet en in formatie met marstempo naar Oirsbeek of op de fiets naar Spaubeek of Sweikhuizen. Als de schutters met de fiets terugkwamen had de een of ander moeite op de weg te blijven en werd door het hooi in de wei gecrossd: dit noemden ze "t huij kieëre". Tegenwoordig, zo klagen de oudjes, kan niemand meer zonder de auto, zelfs voor de meest nabijgelegen schuttersoorden wordt de heilige koe van stal gehaald.

Diverse herinneringen

Ook de Amstenraadse schutterij heeft bielemannen gekend, zij het korte tijd (1956). Door officier Van Berge werden connecties met het Duitse Recklinghausen onderhouden, geregeld troffen de schutters elkaar tijdens uitwisselingen.

Tijdens het OLS te Kelpen-Oler (1956) hadden twee schutters de bus gemist, zij kwamen terug in Amstenrade met de eerste mijnwerkersbus uit het noorden. En dan Huubke Palmen, die een naam hoog had te houden als het om veel drinken ging. Tijdens een Dreiländereck te Burtscheid ging hij tegen een Duitse politieman tekeer: "Wents doe de moel nit hilts dan houw iech diech eine kop wie inge wesjkeatal". De agent had het verstaan en kon het niet waarderen,

Huubke kon nog net ontzet worden door de toenmalige voorzitter.

Jubileum in 1975

In 1975 werd jubileum gevierd, namelijk het 325-jarig bestaan. Aan de vereniging werd toen één der eerste koninklijke erepenningen uitgereikt namens de toenmalige koningin Juliana. Een andere koninklijke onderscheiding, de Orde van Oranje Nassau in goud was voor Wiel Kruitwagen, die recent tot generaal was benoemd, in welke hoedanigheid hij vele prijzen zou winnen. In 1980 werd Wiel opgenomen in de Edele Eedbroederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw. Enkele jaren later zou zijn bevordering tot officier in die orde plaatsvinden.

Groepsfoto uit 1978 met de nieuwe scharlakenrode uniformen, waaraan Amsternade de laatste 20 jaren te herkennen is. Tegen de achtergrond is het kasteel van Amsternade. In burger in het midden staat graaf Lambert de Marchant et d'Ansembourg. Achter hem als koning Wiel Kruitwagen, links en rechts geflankeerd door Cep en Mei Roberts. Geheel links als tamboer-maître de oud-voorzitter André Meyers, het drumbandlid rechts vooraan met baard en medailles is de huidige voorzitter Math Roberts. Bovenste rij, 2e van rechts is de clublokaalhouder Jan Roberts (Jan van Cep) bij het uiteinde van de vlag.

**Goud- Zilver Atelier
Andriessen**

Dorpsstraat 28
5708 GH Helmond(Stiphout)
Tel. 0492 - 550792
Fax 0492 - 522269

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
Vraag vrijblijvend offerte.
Maak een afspraak.

**uniformen-
petten-
uitmonsteringen**

BRUSSELESTRAAT 124
6211 PH MAASTRICHT
TELEFOON 043-3217712

**Zoekt u een
origineel
cadeau?**

**Geef een
jaarabonnement
op het
Limburgs
Schutterstijdschrift!**

LAARZEN LAARZEN L
PLUIMEN PLUIMEN PL
BATONS BATONS
POMPONS POMP
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWER
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENE
OVERSCHOENEN OVE
HANDSCHOENEN HA
BATON-TASSEN B

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031(416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SH

Goede oude tijd

De beste herinneringen worden gekoesterd. Voor Mei was dit 1966, toen hij schutterskoning was en in Brunssum het "Koning der Koningen"-schieten won en de Baron de Negri-beker in ontvangst mocht nemen. Cep is maar liefst vijf maal koning geweest en vond elk schuttersfeest een feest. Wiel valt hem op dit punt bij: hij vindt het prachtig om tijdens de schuttersfeesten mensen van alle rangen en standen te treffen en met eenieder te praten. Cep vult aan: "in de tijd dat wij jong waren, kostte het bier een dubbeltje, je had een paar gulden bij je en daarvan werd een leuke middag gemaakt". Wat er veranderd is in die jaren: "de uniformen en het nodeloos moderne, het hoogvliegen", in nieuwe structuren met commissies ed. wordt verantwoording afgeschoven. Toch zijn ze nog maar wat trots om op hun leeftijd deel uit te maken van hun schutterij St. Gertrudis Amstenrade.

Met dank aan de drie veteranen voor hun informatie

Luc Wolters

Cep Roberts, thans 71 jaar lid, Mei Roberts en Wiel Kruitwagen, beiden 63 jaar bij St. Gertrudis Amstenrade, gedrieën onder de schietboom.

Het drietal jubilarissen tijdens de receptie in 1992. Van links Cep Roberts, Wiel Kruitwagen met echtgenote en Mei Roberts met echtgenote.

ST. LANDRICUSGILDE ECHT VRAAGT OM TE MOGEN VOGELSCHIETEN, 1778

- Luc Wolters -

De in 1990 heropgerichte schutterij St. Landricus Echt heeft een voorganger, die in de achttiende eeuw tegen problemen met het vogelschieten opliep: de schietboom was omgevallen en goede raad was duur. Toch vonden de schutters een creatieve oplossing.

Toestemming vogelschieten

De St. Landricus-schutterij van Echt zat in 1778 met een probleem. De schietboom was omgevallen en was zo spoedig niet te herstellen. En dat terwijl het gebruikelijke vogelschieten eraan stond te komen. De stoute schoenen werden aangetrokken en de schutterij vroeg toestemming om voor deze ene keer op de markt van Echt de koningsvogel te mogen schieten.

Deze toestemming werd ingewilligd om ditmaal bij uitzondering op de markt te schieten.

De St. Landricus-schutterij werd hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld onder voorbehoud van een aantal mitsen en maren.

Het koningsvogelschieten vond te Echt zoals gebruikelijk op de tweede Pinksterdag plaats.

Toezicht door lokale bestuurders

De toestemming voor het vogelschieten werd gevraagd aan de voorlopige drossaard van het Ambt Montfort, J.A. Michiels.

Deze verleende te Roermond op 6 juni 1778 permissie. De drossaard verbond echter een aantal voorwaarden aan het schieten, omdat hij ook zijn verantwoordelijkheid had ten aanzien van de veiligheid van omstanders en inwoners van Echt. Daarom betrok hij in zijn veiligheidsvoorschriften ook de lokale bestuurders van Echt. Dit waren de schout en de burgemeesters, die geacht werden om controles uit te oefenen. De schout was de openbaar aanklager, tevens voorzitter van de schepenbank (vergelijk de huidige burgemeester) en commissaris van politie.

De burgemeester was destijds een vertegenwoordiger van een buurt, belast met lokale taken, zoals de verdeling van verplichte werkzaamheden waaronder wachtlopen en werken aan de wegen, toezicht houden op de velden, inkwartiering van soldaten en heffen van belasting.

Akkoord van de schutterijen

Het stuk met de toestemming van de drossaard ging na de ondertekening van Michiels spoorlags naar Echt naar de beide schutterijen. Ter completering tekenden alle functionarissen van de St. Landricus schutterij op 8 juni.

Vier dagen later accordeerden vervolgens de bestuurders van de jonggezellen schutterij op 12 juni.

De beslissing van drossaard Michiels werd aan hen voorgelezen en hiermee werd verheugd ingestemd.

De officieren die konden schrijven plaatsten hun handtekening. Degeenen die het schrijven niet machtig waren zetten hun merkteken.

Hiermee zegden de schuttersofficieren toe de voorschriften te zullen naleven en alles in het werk te stellen om dit bij uitzondering toegestane vogelschieten zonder problemen te laten verlopen.

Voorwaarden voor het schieten

Vanwege de uitzonderlijke situatie om eenmaal de koningsvogel op de markt van Echt te schieten waren in 1778 de volgende bepalingen van kracht.

De schietboom moest getoond worden aan de schout en burgemeesters van Echt, zodat zij toezicht konden houden op het oprichten van de boom. De officieren van de schutterij werd op het hart gedrukt om attent te zijn en alle voorzorgsmaatregelen te nemen om onheil te voorkomen. Speciaal dienden zij erop toe te zien dat de schutters hun geweren (genoemd "snaphaenen of flinten") absoluut niet met papier, maar met koeiehaar zouden laden. De op te richten schietboom moest binnen acht dagen weer opgeruimd zijn, waarbij werd aangetekend dat alle mogelijke beschadigingen door de schutters hersteld dienden te worden. Ook hierop moest door schout en burgemeesters worden toegezien.

In 2000 haalde het heropgerichte Echter St. Landricusgilde de schrijn van de Heilige Landricus uit Soignies naar Echt en verzorgde er een processie omheen.

Organisatie van de schutterijen

Namens de St. Landricus schutterij tekenden onder meer Gerard Hoesman en J. Delsenij adjudant, die beiden hun merkteken in de vorm van een kruisje plaatsden. Voorts tekenden ook de burgemeester en de stadhouder.

Van de Jonggezellen schutterij tekenden de volgende personen:

Rutt Smeets, koning

Ruth Leurs, substituut-kapitein

Wilhelmus Bocken, luitenant

Hendricus Leurs, vaendrager

Wilhelmus Marolee, schuttemeester

Hendricus Jansen, sergeant

Luc Wolters

Bronnen

1. Rijksarchief Limburg, *Familie-Archief Michiels van Kessenich*, inv. nr. 1575.
2. Dr. G.H.A. Venner, "De schutterijen van Echt in de achttiende eeuw", *Echter Landj. Heemkundige bijdragen over Echt en omgeving. Deel 5 (Echt 1995) 5-13, m.n. 10.* Venner noemt als ondertekenaars voor de St. Landricusschutterij: de kapitein, adjudant, korporaal, sergeant, vaandeldrager en drie schuttemeesters. Deze zijn m.i. echter niet uit deze tekst te halen

WONDERSCHOON ZLF IN KLIMMEN

Ruim 27.000 betalende bezoekers telde het ZLF-2000

Het Zuid-Limburgs Federatiefeest was bij de Broederschap St. Sebastianus uit Klimmen in goede handen.

De voorbereidingen waren gedegen en de festiviteiten werden gezegend met ideaal schuttersweer: na vier weken elke dag regen trok Klimmen een lot uit de loterij met een weekend lang stralende zon.

Vrijdagavonds was de tent al goed vol met het optreden van de Schintaler en op de zondag stonden de mensen rijen dik te kijken naar de schuttersoptocht. Klimmen verkeerde in de gelukkige omstandigheden vrij centraal te liggen tussen het vakantiestadje Valkenburg en de arbeidersstad Heerlen en voor goede bereikbaarheid en parkeergelegenheid gezorgd te hebben. Ook de kijkers naar de optocht moesten entree betalen en daar heeft Klimmen goed bij geboerd. De schuttersweide -in eigendom van de schutterij zelf- kende een bijzondere glooiing, zodat wie van boven af binnenkwam op gelijke hoogte stond met de harken bovenop de schietpalen. Het zorgde voor bijzondere uitzichten.

Niet alle schutters hadden echter voldoende lucht om als ware bergbeklimmers het Limburgse heuvelland in optima forma te lijf te gaan en zochten zich puffend een weg bergopwaarts. En dan te bedenken dat veel nodigden en gasten stukken korterbij stonden geparkeerd dan de materiaalwagens. De wedstrijden na afloop van de optocht op het feestterrein konden eveneens rekenen op een grote publieke belangstelling. En zelfs toen de meeste gasten en schutterijen huiswaarts waren getrokken zat de feesttent nog bomvol Klimmenaren, die nog niet van naar huis gaan wilden weten.

Financieel moet het ZLF een klapper zijn geweest, die tig keer eenvoudiger te organiseren is dan het OLS, veel minder financieel risico met zich meebrengt, maar desalniettemin uiterst florissant uit kan pakken, getuige het voorbeeld van Klimmen.

Volgend jaar is de DD. Maastrichtse Stadsschutterij de organisator: zij heeft veel goeds van Klimmen kunnen afkijken.

Luc Wolters

HET OLS-2000; OLS MET VELE WINNAARS

Schutterij St.-Oda Boshoven is weliswaar de formele winnaar van het OLS-2000, de echte en grootste overwinnaars waren ongetwijfeld het team van Pluvius en de stome-rijen.

In de voorbereidingen van het OLS-2000 was er voldoende draagvlak binnen en buiten Baarlo verkregen om van het OLS-2000 een succes te maken. De Stuurgroep OLS-2000 verdient een compliment voor haar inzet en vooruitziende blik. Door het verzamelen van NG 1.500.000 aan sponsorgelden had de Stuurgroep op voorhand het grote financiële onheil afgewend dat de weergoden zouden gaan aanrichten op die gedenkwaardige 9e juli 2000. Hierdoor is schutterij St.-Antonius & Petrus Baarlo een drama à la Stokkem 1994 bespaard gebleven.

Het aanhoudende slechte weer betekende ook NG 500.000 aan tegenvallende inkomsten, waardoor er weinig extra's overbleef voor de verenigingen die hun steun hadden toegezegd.

Ondanks de complimenten en het begrip voor het slechte weer, was er ook dit jaar, evenals na het OLS in Reuver, kritiek te beluisteren op de organisatie van het OLS in Baarlo en op het bestuur van de OLS-Federatie. De algemeen gehoorde klacht bij de schutters was dat het OLS té groot is geworden.

De wijze waarop o.a. een aantal koningsparen beoordeeld werden in de stromende regen, staande in de modder tegenover een in een tent opgestelde jury, kon bij niemand goedkeuring vinden en werd door menig koningspaar als bijzonder vernederend ervaren.

Dit soort kritiek werd natuurlijk niet gehoord door diegenen die 's morgens een luxueus ontbijt met een gekookt eitje met het logo van het OLS hadden genuttigd of diegenen die tijdens de optocht hoog en droog gezeten waren op een kus-sentje met eveneens het logo van het OLS-2000 erop.

Niet te vergelijken

Het vergelijken van OLS-Feesten is moeilijk. Ook Baarlo werd een compleet ander OLS dan elk vorig OLS. Met gebruikmaking van het draai-boek van het OLS-Reuver, waren de Baarlose varianten ingevuld. Enkele van de meest in het oog springende verschillen waren het weer en de betere bereikbaarheid van Reuver in vergelijking tot Baarlo. Baarlo kende in het verleden weliswaar vaker vele bezoekers aan het racecircuit de Berkt. De verwachte komst van 70.000 bezoekers op één dag aan Baarlo plaatste de organisatie voor grotere problemen. Als verzwarende factor kwam daar nog eens bij dat de drie uren durende OLS-optocht over een gedeelte van de Napoleonsbaan zou trekken en dus de grote verkeers-ader Maaseik-Venlo ter hoogte van Baarlo voor een hele dag zou afsluiten. Dit betekende kilometerslange omleidingen voor het verkeer en een extra belasting van het wegennet op de oostelijke Maasoever. Extra bussen waren ingezet en reden naar en van het OLS-Feestterrein. Het publiek uit de regio werd dringend geadviseerd om vooral per fiets naar het OLS in Baarlo te komen.

Schutterij Ons Genoegen uit Siebengewald is een schutterij waar de gezelligheid voorop staat. Vorig jaar gingen ze naar het OLS in Reuver met twee huifkarren. Dit jaar werd de afstand naar Baarlo afgelegd per boot. Tijdens de boottocht werden de schutters alvast voorbereid op hun komende taak met een stevige brunch.

Feestgids

Wat een OLS-Feestgids had moeten heten, kreeg van de organisatie van het OLS-2000 de naam van 'Gids' mee. Maar liefst 3500 exemplaren waren er gedrukt.

Door het tegenvallende bezoekers-aantal en het feit dat de feestgids een maand te laat verscheen, vielen de verkoopcijfers van de feestgids tegen. Nieuw was het handzame formaat van deze feestgids en het gegeven dat de sponsors met hun advertentie in blokken waren gerangschikt naar rato van hun sponsoring. Nadeel van deze bloksgewijze vermelding is dat de lezer snel doorbladert of de advertentieblokken uit de gids scheurt. Jammer, want het waren juist de sponsors die met z'n allen op voorhand hadden gezorgd dat schutterij St.-Antonius & Petrus Baarlo na het OLS-2000 niet achter zou blijven met een probleem à la Stokkem 1994. Voorbeelden van OLS-Feestgidsen die zowel voor de adverteerders als de lezers wel voldeden en nu nog regelmatig geraadpleegd worden, zijn er te over.

Record niet gebroken

Maar liefst 166 schutterijen hadden zich op tijd aangemeld voor deelname aan het OLS-2000. Doordat de schutterijen St.-Cornelius Irene en St.-Matthias uit Posterholt eerder fuseerden dan voorzien, bleef het aantal deelnemende schutterijen aan dit OLS daardoor steken op 165.

Het St.-Landricusgilde uit Echt zag af van deelname vanwege een te gering ledental. Later werd bekend dat dit gilde, in de week voorafgaande aan het OLS, het bondsbestuur per aangetekend schrijven had laten weten geen lid meer te willen zijn van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. Schutterij St.-Jan Nieuwstadt zag ook af van deelname vanwege het feit dat enkele dagen eerder hun vaandeldrager bij een tragisch verkeersongeval om het leven was gekomen.

Windhoos

Tijdens de officiële vlaggenparade op 9 juli werd de tent van het Limburgs Schutterstijdschrift weggeblazen door een windhoos. Enkele echte schutters staken ongevraagd een handje toe (waarvoor nog mijn dank) en zorgden ervoor dat niet opnieuw een deel van het Limburgs Schutterstijdschrift verloren ging.

De toevallig passerende secretaris van de organiserende schutterij werd om hulp gevraagd. Hij zei niets te weten en liep vervolgens, zonder op of om te kijken, verder. Ondertussen brachten de vrijwilligers alles over naar een leegstaande tent.

Een ander personage, eveneens met een kaartje van de OLS-organisatie op, deed eveneens niets maar gaf wel opdracht om de omgewaaide tent zo snel mogelijk te verwijderen. Mijn mening over het optreden van beide heren behoeft geen verdere toelichting. Het publiceren in en de aanwezigheid van een stand van het Limburgs Schutterstijdschrift op een OLS gebeurt als een (gratis) vorm van ondersteuning voor de organiserende schutterij. Dat had zeker de secretaris van de organiserende schutterij zich op dat moment dienen te realiseren.

Aanpassingen

Door het aanhoudend slechte weer moesten de geplande tijden en de uitvoering van alle wedstrijdonderdelen aangepast worden. Ook de plaatsen voor de beoordeling van de nevenwedstrijden hadden aangepast kunnen worden en waf in een van de grote tenten.

Tamelijk onverwacht, vroeger dan normaal (de luxmeter was zeker nog een uur verwijderd van 100 lux), werd het einde van de eerste schietdag aangekondigd door de OLS-Federatie. De vroege beslissing om te stoppen met schieten hield ook in dat maar liefst 37 schutterijen op 15 juli terug mochten komen om verder te kavelen. De drie schutterijen die het OLS nog niet mogen organiseren, besloten de eer te verdelen. Dat betekende dat op zaterdag 15 juli 34 schutterijen terug zouden komen om in de finale met elkaar te gaan strijden voor d'n Um.

Zaterdag 15 juli

Op de tweede dag van het OLS was het weer beduidend beter dan op zondag 9 juli; een enkel buitje en af en toe liet zelfs de zon zich zien. Gelet op het grote aantal overgebleven zestallen, rekende de OLS-Federatie op een lange schietdag en had ze besloten om, in afwijking van andere jaren, reeds om 10.00 uur aan te vangen met het kavelen. Frans Wolters wilde (het was immers zijn 35e OLS) met iedereen een weddenschap aangaan dat het OLS-2000 uitgeschoten zou zijn om uiterlijk 16.30 uur en dat een uur later de prijsuitreiking zou kunnen geschieden. Frans zou gelijk krijgen, want om 15.28 uur miste Huub Beckers bij Heythuysen. Er restten toen nog maar enkele minuten alvorens de winnaar van het OLS-2000, schutterij St.-Oda Boshoven, bekend zou zijn.

Publiciteit

In navolging van Reuver had Baarlo al snel een eigen internet-site die de bezoekers informeerde over de meest uiteenlopende zaken. Eind maart was er echter een duidelijke dip waarneembaar in de publiciteitsvoorziening. Dit werd enkele weken later dubbel en dwars gecompenseerd door de radio- en TV-spots die elk uur te horen en zien waren op L1.

De vele advertenties in dagblad De Limburger staken vreemd af tegen de afwezigheid van advertenties over het OLS in andere dagbladen. Kwalitatief-inhoudelijk bleven de artikelen m.b.t. het OLS-2000 in De Limburger achter bij die in het Limburgs Dagblad. In veel plaatsen werd een ansichtkaart verspreid waarop het winnende zestal van het OLS-1999 stond afgebeeld. Bijzonder origineel was de uitnodiging voor het OLS op de bushaltes in geheel Limburg.

Kavelen

Het kavelen op zaterdag 15 juli begon om 10.08 uur; onmiddellijk na het nieuws op L1 Radio.

De 34 overgebleven schutterijen schoten eerst vier rondes op blokjes van $1\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ cm, gevolgd door 20 minuten pauze. Het zestal van St.-Anna Maasbree had als eerste haar punten af. Aan het einde van deze vier rondes waren er nog 21 schutterijen in de race. Er werd nu verder geschoten op blokjes van $1 \times 1 \times 1$ cm, daarna volgde een pauze van een uur.

Toen St.-Lambertus Neeritter sneuvelde, greep John Gielen de gelegenheid aan om via L1-Radio zijn vriendin Sylvia ten huwelijk te vragen. Bij gedoodverfd winnaar St.-Urbanus Maasniel mist Richard Voets en bleef steken op een 15e plaats. Van Can mist bij St.-Hubertus Ubachsberg (14e plaats) en Renee Lemmens mist bij St.-Anna Maasbree (13e plaats). St.-Nicolaas Susteren eindigt op een 12e plaats. Er zijn nu nog drie Belgische schutterijen over. De 10e plaats voor St.-Martinus Niel-bij-As en een 9e plaats voor St.-Hubertus Manestraat betekenen het verlies van twee sterke troeven. De Belgen vestigen nu alle hoop op het zestel van St.-Sebastian Dorne. Crisisberaad volgde bij St.-Martinus Horn toen keizer Pieter Giebels miste en de schutterij genoeg moest nemen met een 8e plaats.

Crisisberaad bij St.-Martinus Horn na de misser.

Lievelling van het publiek was het Akkermansgilde

Ook schutterij St.-Willibrordus uit Meijel was naar Baarlo gekomen met het doel om het OLS weer eens naar Meijel te halen; helaas, door een misser van André Basten moesten ze genoeg nemen met een 7e plaats. Schutterij St.-Sebastian Dorne is een schutterij die al eerder het OLS organiseerde en vaker een potentiële winnaar was van een OLS. Een schutterij met een zestel waarmee men ook nu terdege rekening diende te houden. Een verdienstelijke 6e plaats viel Dorne ten deel.

Lievelling van het publiek was ongetwijfeld het Akkermansgilde uit Venlo. Het zestel was gestoken in hun mooie uniformen. Het Akkermansgilde is van mening dat ook het kavelen onderdeel uitmaakt van het OLS-Feest en dat het schieten dus in compleet uniform dient te geschieden. Als Sjraar Hendrikk bij het Akkermansgilde mist, is het duidelijk dat het OLS-2001 ergens in Midden-Limburg komt.

De emoties en tranen krijgen bij het Akkermansgilde de vrije loop. Ook schutterij St.-Antonius Nederweert toonde haar schietkwaliteiten en de wil om het OLS te winnen. Verslagenheid achter de schietbomen toen ook daar gemist werd.

Bij het zestel en de supporters van St.-Sebastianus Neer was de saamhorigheid groot. De zenuwen gieren hoorbaar door de kelen. Er werd gehoopt en gebeden voor een overwinning.

Als Sjraar Hendrixx mist, krijgen de emoties en de tranen de vrije loop bij de supporters van het Akkermansgilde.

Het laatst georganiseerde OLS in de Midden-Limburgse Schutters-Bond werd in 1981 gewonnen, kort na het aantreden van Jo Beeren als bondsvoorzitter. Hun eervolle derde plaats zou bij terugkeer in Neer gevierd worden als waren ze dé overwinnaars van het OLS-2000.

De druk op de twee overgebleven kanshebbers nam ongekende vormen aan. Er werden weddenschappen gesloten, waarbij de voorkeur uitging naar St.-Nicolaas Heythuysen. Immers, na het organiseren van het OLS in 1949 en de alom bekendstaande schietreputatie, verwachtte men dat het OLS dit keer naar 'Klein Paries' zou gaan.

Als de derde schutter van St.-Nicolaas Heythuysen, secretaris Hub Beckers, mist, wordt hij omringd door mensen die hem komen troosten. Hub weet goed wat er fout ging en belooft dat hij deze fout nooit meer zal maken. Een daverend applaus van het hele Heitser legioen doet de pijn van het moment verzachten, een grandioos onthaal voor de gehele schutterij later op die dag in Heythuysen deed alle pijn voor altijd vergeten.

Nu was het zaak bij het zestel van St.-Oda Boshoven om niet overmoedig te worden. Er moesten nog enkele bôlkes afgeschoten worden alvorens ze echt zouden kunnen juichen. Wiel van Leuken schoot zijn bôlkes af, aan Tonny Vleeshouwers om het karwei af te maken.

Als het verlossende schot ook raak blijkt te zijn, breken de emoties los bij de Boshovenaren. Ongeduldig wachtten ze op de officiële prijsuitreiking.

Daarna ging het met d'n Um regelrecht naar Boshoven om daar gehuldigd te worden.

Uitslag:

- 1 St.-Oda Boshoven
- 2 St.-Nicolaas Heythuysen
- 3 St.-Sebastianus Neer
- 4 St.-Antonius Nederweert
- 5 Akkermansgilde Venlo
- 6 St.-Sebastiaan Dorne
- 7 St.-Willibrordus Meijel
- 8 St.-Martinus Horn
- 9 St.-Hubertus Manestraat
- 10 St.-Martinus Niel-bij-As

Prijsuitreiking

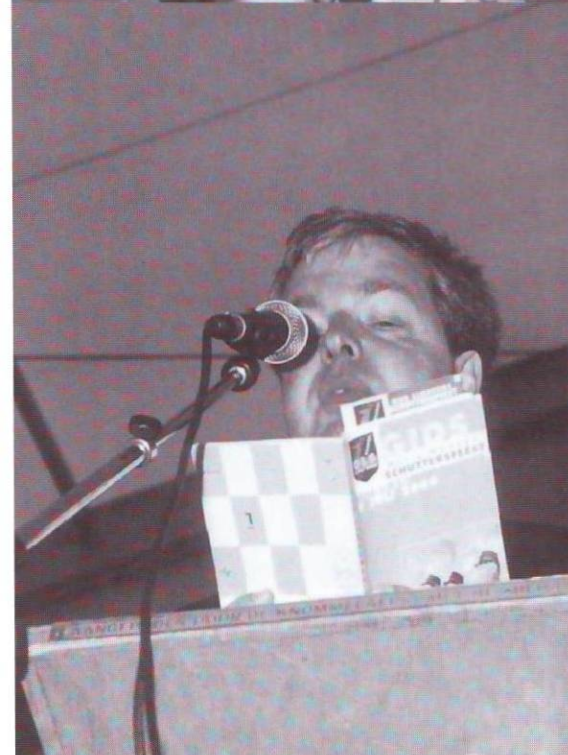
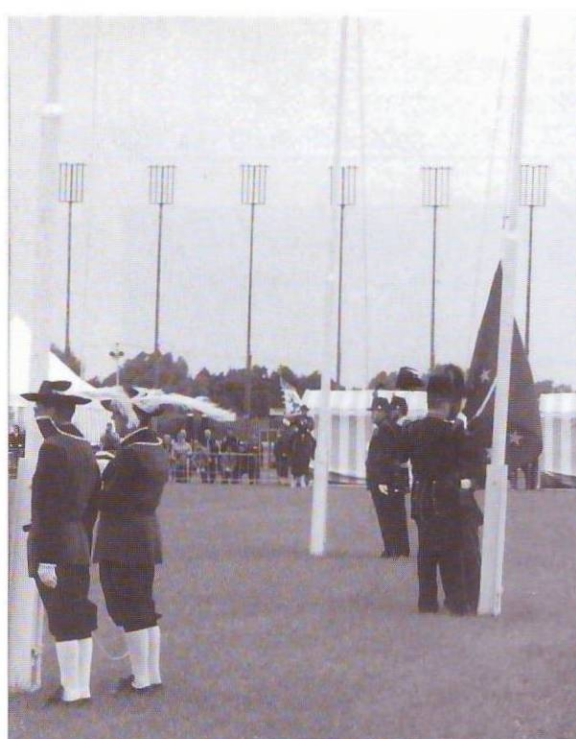
Toen OLS-President Frans Wolters aan Gerard Huyerjans, voorzitter van schutterij St.-Oda Boshoven, vroeg of zijn schutterij het OLS in 2001 wilde organiseren, stak de loco-burgemeester van de gemeente Weert, Marleen Gresnigt, de arm van Gerard Huyerjans spontaan omhoog. Hiermede aangevende dat het gemeentebestuur van Weert maximale steun zal geven aan de organisatie van het OLS-2001.

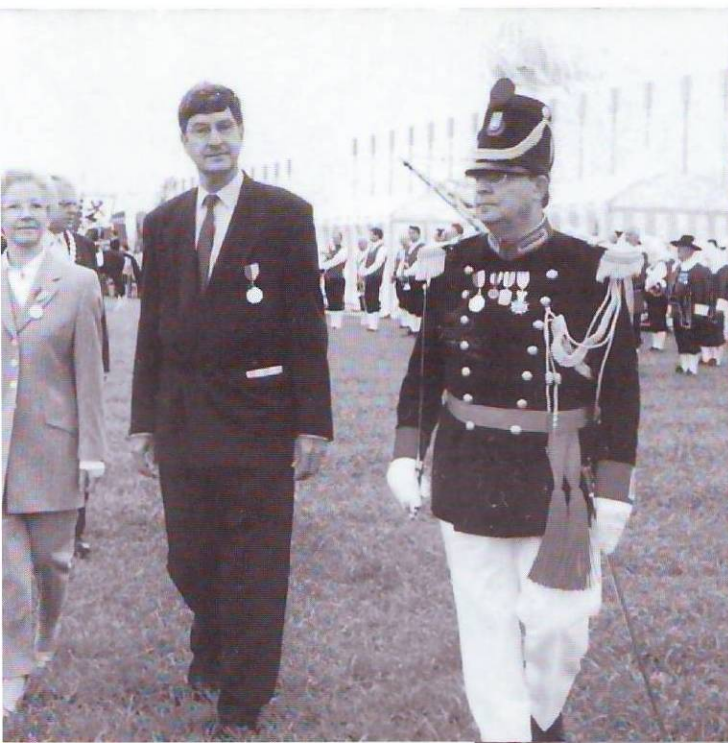
Buks

In de afgelopen jaren is er vóór, tijdens en na elk OLS gespeculeerd en gediscussieerd over de rol van de buks bij een OLS-overwinning. Dit jaar schoten zowel schutterij St.-Oda Boshoven als St.-Nicolaas Heythuysen met een buks uit 1993 gemaakt door de bekende buksmaker Jac Stals, tegenwoordig werkende vanuit Neeroeteren.

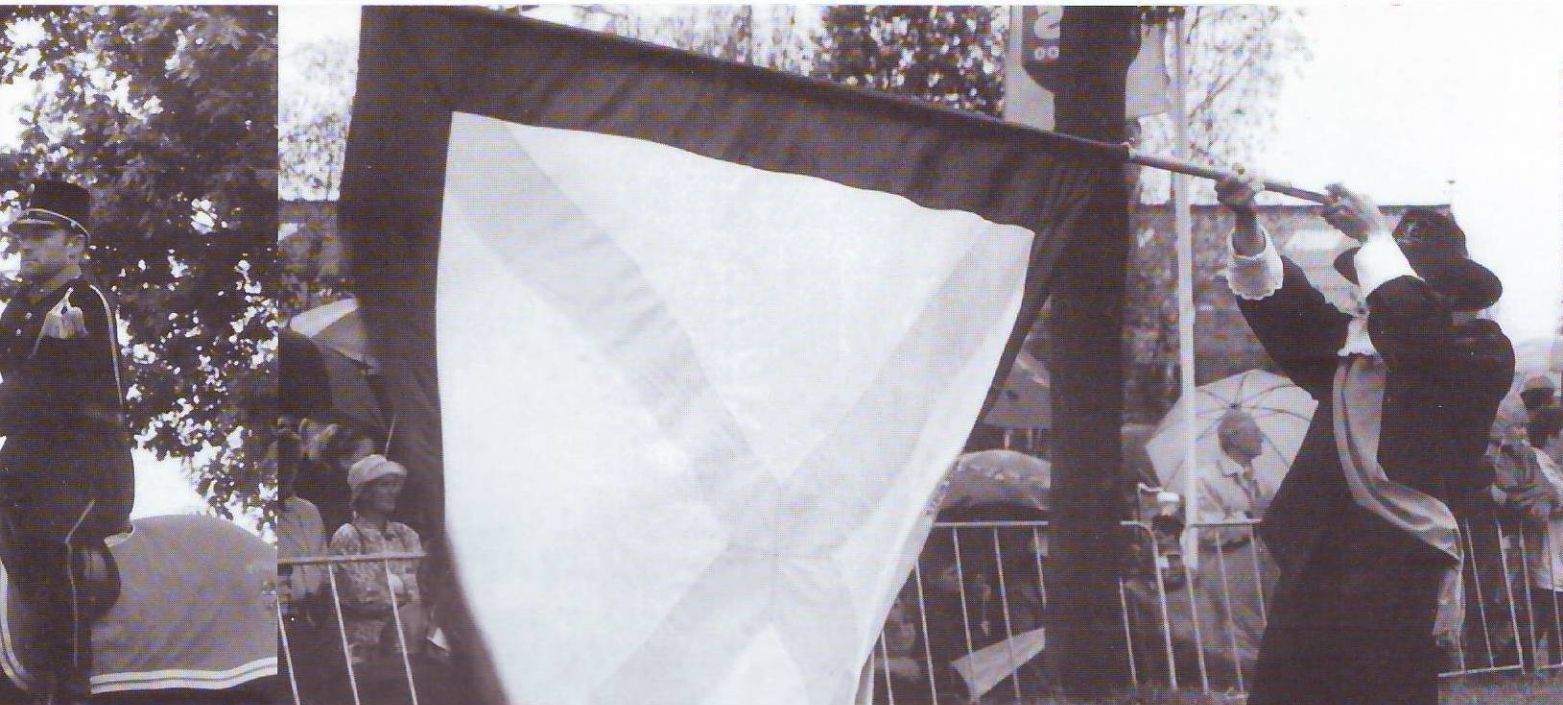

Hub Beckers mist bij St. -Nicolaas Heythuysen. De tweede prijswinnaar valt later op die dag een groots onthaal ten deel.

Voor de statistieken wil ik nog vermelden dat bij de schutterijen die bij de eerste tien eindigden er zeven schutterijen waren met een buks van Jac. Stals. Daarmee is weer eens aangetoond dat een goede buks de kroon kan brengen op de resultaten van een OLS-zestal.

Nieuwe prijs

Veel mensen hebben zich ook tijdens dit OLS weer geërgerd aan de schutters die het feest bederven door in de meest vreselijke 'tenuen' onder de schietboom te verschijnen. Vandaar het voorstel om een nieuwe prijs in het leven te roepen voor het 'best geüniformeerde zestal onder de buks'. Indien deze prijs er dit jaar al zou zijn geweest, zo zou het Akkermansgilde uit Venlo met straatlengten verschil en zonder enige twijfel hebben gewonnen. Men is van mening dat deze presentaties ook nadelig kunnen zijn voor de rest van het Limburgse Schutterswezen en vindt dat zowel de bestuursleden van de OLS-Federatie als het schietende zestal hun taak tot het einde van het feest in vol ornaat dienen uit te voeren.

Natuurlijk kan men begrip opbrengen voor uitzonderlijke weersomstandigheden, maar tekent daar gelijktijdig bij aan dat het weer geen vrijbrief mag zijn om zich te kleden op een wijze die een schutterij onwaardig is.

In Baarlo werden veel schutters geteld bij de zestallen die niets nalieten om mee te dingen naar een prijs in de categorie 'meest afschuwelijke kledingcombinatie onder de buks'. Deze prijs bestaat niet en zal er ook nooit komen.

Het Limburgs Dagblad drukte een ingezonden brief af van een lezer uit Brunssum. Schrijver stelt: "Jammer dat het uniform van Pierre Moonen (St.-Oda Boshoven) werd bekrond door een baseballpet, model USA. Op dit schuttersuniform (onderdeel van de Limburgse folklore) geeft deze sportpet geen enkele historische uitstraling. Hopelijk is deze cap niet de vaste bekroning van het St.-Oda uniform".

Film over OLS-2000

Van het winnende schot in Reuver tot het winnende schot in Baarlo heeft Bart Hölscher Beeld- & Geluidsproducties alle OLS-activiteiten op de voet gevolgd. Uit 25 uur ruwe opnames is een unieke één uur durende videofilm ontstaan.

De première vond plaats op 6 september j.l. Geïnteresseerden kunnen de videofilm kopen bij het VVV-kantoor in Baarlo of in Café Centraal; beiden gelegen aan de Markt in Baarlo. De prijs bedraagt NG 20 aangevuld met NG 5 indien de film verzonden moet worden. Men kan de videofilm bestellen door overmaking van NG 25 op bankrekeningnummer 120759675 t.n.v. Bart Hölscher te Baarlo.

Wiel van Leuken vertelt de luisteraars van L1 Radio over het "Umgevoel"

De eerste 100 bestellers ontvangen bovendien een gratis exemplaar van de OLS-CD "Baolder haet Um, Baolder haet Ut".

Samenvattend

Onmiddellijk na het behalen van het OLS-1999 werd er in Baarlo voldoende draagvlak gevonden om het OLS-2000 te organiseren.

De stuurgroep was succesvol en bracht een recordbedrag aan sponsorgelden binnen, hetgeen later goed van pas bleek te komen toen het weer op 9 juli tienduizenden weerhield om naar Baarlo te komen. Naarmate de voorbereidingen en de uitvoering van het OLS-2000 vorderden, werd het ook duidelijk dat de stuurgroep een grotere en prominentere rol speelde bij de organisatie van het OLS-2000 dan bestuur en leden van schutterij St.-Antonius & Petrus. Daarmee werd weer eens bevestigd dat het organiseren van een OLS anno 2000 vele maten te groot is voor welke schutterij dan ook en dat er echte managers nodig zijn voor de organisatie van een megafestijn als het OLS.

De deelnemers aan een OLS vragen zich in toenemende mate af waar het naar toe moet met hun OLS. Het OLS is te groot geworden, het moet terug naar de schutters; terug naar de opzet van bijvoorbeeld het OLS-1992 in Kelpen-Oler. Ook OLS-President Frans Wolters waarschuwde bij herhaling voor de nog steeds toenemende problemen en risico's bij de organisatie van een OLS.

Het Oud-Limburgs Schuttersfeest is een gewild onderwerp voor de sprekende en schrijvende pers. Naast L1 Radio en TV waren er weliswaar tal van locale radio-omroepen en fotografen die verslag deden van het OLS, maar van een gebiedsbedekkende verslaggeving was ook dit jaar geen sprake. Een meer gestructureerde aanpak zou er toe kunnen bijdragen dat in alle delen van het werkingsgebied van de OLS-Federatie men in staat gesteld wordt om naar het OLS te kijken, te luisteren of over het OLS te lezen. Het bestuur van de OLS-Federatie, als constante factor van ieder OLS, zou ook hierin een rol van betekenis kunnen vervullen.

Wim Pijpers.

ST. ODA WINT OLS VAN ST. NICOLAAS

De Weerter schutterij St. Oda uit Boshoven wint het OLS. Verdienstelijke tweede werd St. Nicolaas Heythuysen. Het werd niet de verwachte titanenstrijd tussen enkele getipte favorieten. Blijkbaar zijn er veel meer schutterijen met kwaliteit en kennis in huis om zo ver in de schietwedstrijd te komen. Met Boshoven en Heythuysen in de finale is de einduitslag hagiografisch uiterst verantwoord. De hagiografie houdt zich namelijk bezig met de studie van de heiligenlevens. Als we dus naar de heiligen van de beide finalisten-schutterijen kijken waren we dan eveneens tot hetzelfde resultaat gekomen. Wis en waarachtig.

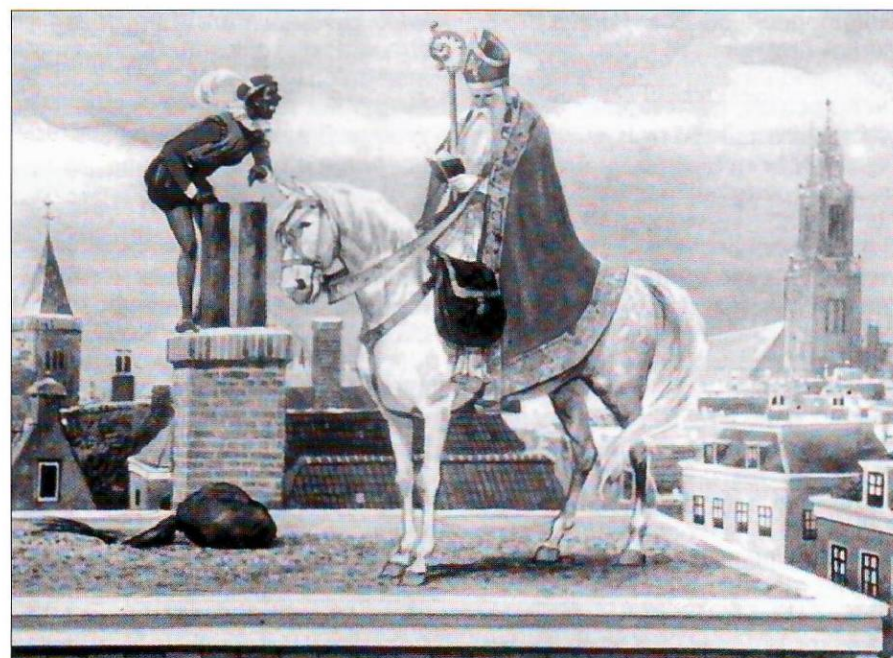
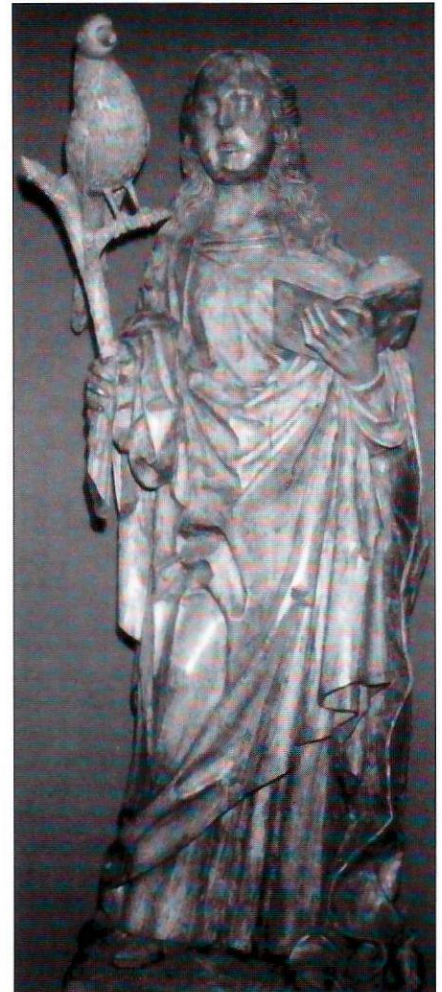
Sinterklaas

Want Sint Nicolaas kennen we in de goed-Nederlandse traditie als de goedheiligman, die cadeautjes weggeeft bij gelegenheid van zijn verjaardag op 6 december. De ongemeen populaire heilige bisschop van Myra rijdt daags tevoren op Sinterklaasavond over de daken op een schimmel rond, begeleid door de zwarte Piet met de roe, en deelt cadeaus uit, die hij in de schoorstenen stopt bij gezinnen met brave kinderen. Dat St. Nicolaas Heythuysen de overwinning als een cadeautje heeft weggegeven wil ik al-

lerminst beweren, maar gezien de achtergrond van de patroonheilige, die de brave goeierds beloont en de stoute boefjes straft, kunnen we enkel concluderen dat schietend Boshoven zeer braaf moet zijn.

Legende van St. Oda

En wat zegt ons de hagiografie van St. Oda, die de Boshovense schutterij onder haar hoede heeft. Zij was blind geboren als dochter van een Schotse koning. Door een pelgrim werd de koninklijke familie geadviseerd Oda te sturen naar het graf van de Heilige Lambertus in Luik. Oda ging op weg en aan het graf kreeg ze het licht in haar ogen en kon weer zien. Uit dankbaarheid beloofde ze nooit te zullen trouwen en God trouw te zijn. Haar vader had echter andere plannen en had reeds een huwelijkskandidaat uitgezocht. Oda vluchtte uit Schotland en verborg zich onder meer in de bossen bij Weert. Hier kwam haar vader haar op het spoor, die haar was komen zoeken. Ze vluchtte verder en kwam via Venray uit bij de plaats waar zij op 36-jarige leeftijd in een geur van heiligheid kwam te overlijden. Hier kwam later een kerk te staan en groeide uit tot St. Oedenrode (St. Oda's Rode).

Sinterklaas op zijn schimmel brengt op het dak de cadeaus rond met hulp van zwarte Piet.

Het beeld uit de St. Oda kapel, die ca. 1700 op de Boshoverschans bij Weert gebouwd werd. Onder het beeld van de heilige staat: "Be-soeekt dese plaatste, want de heilige Oda heeft alshier gewoond. De Heilige Oda is bij God een krachtige voorsprekeresse voor kwade ogen". Het beeld staat thans in gemeentemuseum de Tiendschuur te Weert. Het beeld dateert uit de 1e helft van de 16e eeuw en is van het schansbestuur. Het is gemaakt door een meester onder invloed van het Elsloo-atelier. Het toont St. Oda met in de ene hand een boek en in de andere een tak met ekster. Waarschuwde de ekster St. Oda voor de komst van de haar zoekende vader of verraadde de vogel haar verblijfplaats? Op dit punt spreken de beschrijvingen elkaar tegen. Hoe dit ook zij, de ekster is mede karakteristiek voor St. Oda.

Zorg voor goede ogen

In Boshoven is ter ere van haar verblijf in de Weerter bossen een kapel opgericht. Aan St. Oda dankt Boshoven haar patronage van de schutterij en wellicht ook de overwinning. Want St. Oda is goed voor de ogen, sinds ze als blinde weer kon zien.

Veel mensen met oogziekten trekken naar St. Oda. Zorgde de patroonheilige voor de goede ogen van de schutters? Het samenspel tussen Sinterklaas, de heilige die cadeautjes weggeeft, en St. Oda, die voor goede ogen zorgt, heeft in ieder geval als voor de hand liggende uitkomst dat de eerste prijs naar Boshoven-Weert ging.

Luc Wolters

Literatuur:

A.J. Mertens en J. Henkens, Schetsen uit de geschiedenis van het Land van Weert (1956) 29-32.

Kees van Kemenade en Paul Spapens, 365 Heiligendagen. (Eindhoven Hapert 1993) 296-297, 305-306.

Karel Leyssen.

CHAREL DE ZILVEREN COMMANDANT VAN ROTEM

Als je met Karel Leyssen wilt praten dan kan dat het beste in het schuttersheem van zijn schutterij. Dat is ook de plaats waar hij zich het beste thuisvoelt. Aldus geschiedde op Paasmaandag j.l. tijdens het clubkampioenschap.

Karel Leyssen werd geboren op 28 mei 1934 te Rotem in de schaduw van de Zinkfabriek, in een huis gelegen langs de Kantonsweg. Evenals zijn vader werkte ook Karel op de zinkfabriek en in de mijn van Eisden. Grappig voegt hij er aan toe: "Nadien werd ik klusjesman voor de schutterij".

Als jonge kerel is Karel twee jaar trommelaar geweest bij de schutterij, zijn broer Jan is in die periode bij de schutterij geweest. Op een donderdag voor het eerste bondsfeest in 1975 heeft Karel zich samen met Jaak Koolen zaliger laten inschrijven als lid van de Rotemse schutterij. Bij de aanmelding zei men dat de schutterij een probleem had, want de vader van Jaak Gijsels (nu secretaris) wilde stoppen als commandant. Overmoedig heeft Karel toen aangeboden om commandant te worden. De opleiding tot commandant duurde zegge en schrijven vijf minuten en gebeurde in het zaaltje van Jaak Koolen. Achteraf gezien zegt Karel: "Had ik me maar niet aangeboden als commandant, want bij de schutterij van Rotem heeft de commandant een aantal nevenfuncties. Zo treedt de commandant niet enkel op tijdens de optochten, maar doet hij ook het woord tijdens het vogelschieten en bij de Meiboomplanting. De commandant zorgt er ook voor dat de koning waardig wordt gekroond en dat de Meiboom goed in ontvangst wordt genomen en gepland wordt bij het schutterslokaal. Toen in Niel-bij-As een commandantencursus gegeven werd, namen Jaak Gijsels, keizer Verslegers, Jef Damm en Karel hieraan deel. Ik heb goede herinneringen aan het commandant-zijn. Vooral als het goed ging had ik er plezier in. De minder goede herinneringen houd ik voor mijzelf, dat is "interne keuken".

Tijdens de optochten heb ik meerdere malen een eerste prijs behaald. In een bepaald seizoen zelfs drie eerste prijzen op de bondsfeesten.

In 1993 schoot ik me tot koning en als koningin koos ik als ongehuwde man Meineke; de echtgenote van de lokaalhouder. Slechts éénmaal heb ik een erekruis geschoten, dat was in Elen met 135 schoten. Met de A-ploeg heb ik mee geschoten op een bondsfeest in Kaulille. Maar meestal schoot ik in de B en nu zelfs in de C. Als goede herinnering heb ik vooral de 7e prijs die we behaalden in Schaesberg. Deze hoge prijs is toen stevig gevierd, het bewijs is de foto die in het schutterslokaal hangt.

Karel heeft meer hobby's. Hij heeft als scheidsrechter 10 jaar gefloten bij de Kanaalboys. In de jaren '80 was hij bij de F.C. Eendracht Rotem een tijdlang voorzitter van de Supportersclub "Hoger Op". Nu fietst Karel nog veel, als ontspanning.

Al vaker heeft Karel aangegeven te willen stoppen als commandant. Helaas meldt er zich niemand om de functie over te nemen. Karel zelf ziet in Jef Damm een goede opvolger. Dit jaar is Karel 25 jaar commandant. Hij vindt dat een goed moment om definitief als commandant te stoppen.

Namens het gehele schutterswezen danken we Karel voor zijn inzet als commandant. Een functie die hij gedurende 25 jaar voortreffelijk heeft gedaan. Karel had gezag en straalde dit ook uit. Op zijn tijd maakte hij een kwinkslag.

Werner Smet.

ADRESWIJZIGINGEN

0304 Secretariaat St.-Antonius Altwert wijzigen in: Heltenbosdijk 1 6006 RZ Weert. Tel. 0495-530657 (J. van Lier)

0308 Secretariaatsadres St.-Antonius Stramproy wijzigen in: Burg. Hoeijmakersstraat 2 6039 CX Stramproy. Tel. 0495-563112.

0532 Secretariaat Ons Genoegen Siebengewald wijzigen in: Van Straelenstraat 36 5854 BJ Bergen. Tel. 0485-341530.

0824 Postadres St.-Matthias & St.-Cornelius Posterholt is: Tienderweg 21 6093 EN Heythuysen. Tel. 046-4492006, E-mail: bert.koelen@via-systems.com.

EEN ANONIEME SCHUTTER VERTELT

Hij wordt 70 in 2000 en zal dan ook 50 jaar schutter zijn. Wat hij te vertellen heeft over zijn belevenissen als schutter leest U hierna.

Schuttersfamilie

Zoals zovelen stamt hij uit een schuttersfamilie.

Zijn grootvader was bij de schutterij en ook zijn vader en twee van zijn ooms. Vader schoot zich eens tot koning, wat voor hem een grote betekenis had. Of zijn grootvader hier ooit in geslaagd is, weet hij niet te vertellen.

Aansluiting

Op zijn twintigste kon zijn vader hem eindelijk overhalen om ook eens mee te gaan naar een schietwedstrijd.

De lange buks had hij nog nooit gehanteerd, maar het viel mee, als schoot hij wel dadelijk een verkeerd blokje af.

Daar zou hij in 't vervolg dus beter op letten. Het schutterslokaal was bij hen in de straat, zodat ze er te voet naar toe konden.

In het gelid

Bij het leger moest hij niet wegens broederdienst en bij een jeugd Beweging was hij nooit geweest. In de pas lopen was in het begin een probleem, maar de commandant van de schutterij had geduld met hem en gaf hem de nodige aanwijzingen, zodat hij vlug bijleerde.

Een uniform had hij nooit gedragen, maar hij was er fier op om geuniformeerd op te stappen tijdens schuttersfeesten en andere plechtigheden en gelegenheden.

Schietresultaten

Lukte het in het begin best aardig, tijdens competities, waar de spanning veel hoger was dan bij het vrij schieten en oefenen, miste hij geregeld. Maar ook dat beterde op den duur.

Op zijn 24ste trouwde hij met de dochter van een schutter van een naburige schutterij.

Ze steunde hem in zijn activiteiten en ging soms mee naar een feest. Er kwamen echter vlug enkele kinderen en daardoor diende hij alleen op te trekken. Zijn schietprestaties leden er echter niet onder.

Lekker biertje

Hij was nooit een grote drinker geweest en ook geen roker. Maar in gezelschap, en zeker als er iets speciaals te vieren was, dronk hij soms net dat ene pintje teveel. Het was die laatste pint die het gedaan had. Hij was dan heel plezant als hij thuiskwam, maar zijn vrouw deed hem enkel tekenen om stil te zijn omwille van de kinderen. 's Anderendaags vroeg ze hem alleen om toch geen gewoontedrinker te worden en om aan haar en de kinderen te denken. Dat beloofde hij heel plechtig, maar soms vergat hij de gedane beloftes.

Naar het OLS en de Bondsfeesten

Grote resultaten heeft onze schutterij nooit behaald, maar ik vond het wel fijn te kunnen deelnemen aan de optochten en aan de schietwedstrijden.

Aanvankelijk schoot ik nooit met de eerste ploeg, tot ik eens moest invallen op het OLS. Ik schoot mijn blokjes af, maar we vielen uit toen de laatste ploegmaat miste. Sedertdien bleef ik vele jaren in de A-ploeg en ik miste zelden.

Trommelkorps

Toen onze schutterij ook een trommelkorps kreeg, waren mijn twee zonen groot genoeg om te gaan oefenen en deel uit te maken van dit groepje. Zo kon het ganse gezin naar de feesten gaan. Ze zijn dit jarenlang blijven doen tot de jongens verkering kregen.

Dames

In onze schutterij waren er aanvankelijk geen vrouwen. Het was een mannenwereld. Maar stilaan veranderde dat en mijn echtgenote werd marketentster. Deze kwamen nu in meerdere schutterijen voor en gaven meer kleur aan de optocht en ze konden representatieve taken doen. Met de bondsschuttersfeesten zorgden ze voor een borrel en een hapje voor de genodigden. Ik vind dat de dames ook als gelijke behandeld dienen te worden onder de schietboom. Een evolutie die niet tegen te houden is, ondanks het dames-OLS. Tradities dient men aan te passen aan de realiteit, vind ik.

Nooit koning

Met het vogelschieten had ik nooit geluk om eens de vogel naar beneden te halen. Dit is nu nog mijn grootste wens om daar nog eens in te slagen. De koningstitel wordt bij ons niet weggegeven en nu ik minder goed schiet, reken ik op wat geluk want dat komt er zeker bij kijken. Uit de A-ploeg ben ik al een aantal jaren verdwenen en nu schiet ik meestal met de C-ploeg.

Hoe lang nog schutter?

Tot het echt niet meer gaat en op dat ogenblik wil ik toch lid blijven om de schutterij te blijven steunen waar ik nog kan. Ik wil graag met schutterseer begraven worden en mijn viering '50 jaar schutter' zal voor mij ook een mooie beloning vormen van mijn schuttersloopbaan.

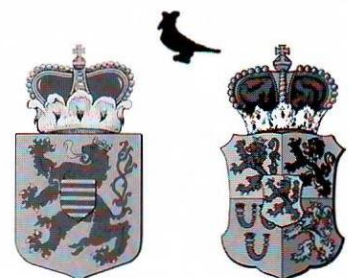
LS

Het Limburgs Schutterstijdschrift lees ik altijd van A tot Z uit, zoals ik ook de krant met veel aandacht blijf lezen. Ik bewaar de oudere exemplaren in de hoop dat mijn kinderen er later wat aan hebben. Ik vind dat het Limburgs Schutterstijdschrift echt uniek is in zijn soort.

Besluit

Deze niet bij name genoemde schutter heeft me heel wat verteld dat anderen ook wel zullen herkennen of meegemaakt hebben. Wil je ook eens een kort levensverhaal als schutter kwijt, stuur dan de nodige gegevens, samen met wat persoonlijke gegevens over jezelf en je schutterij naar ondergetekende. Ik zal dan zorgen voor publicatie. Een foto van jezelf of je schutterij bijvoegen mag. Alvast bedankt, je doet er ook de lezers een groot plezier mee.

Werner Smet.

SJÖTTERIE

Wat zin de sjötte?

Eine tied lank meinde ze dich hiemit te begötte.
Dat zin, es me 't good bekiek, luuj mit karakter.
Mit deensbaarheid van ouds es belangrijkste fakter.

Van oet d'n tied dat men bie 't oettrekke van de processies

Neet wis of men waal veilig waor, men dee gein koncessies.

Men richde de sjötterieje op

Om den Heer te besjerme, en es 't moosch dan sjoog men d'rop.

Later in den tied krece ze gewere,

Krece ze kostuumkes, vane, trommele en ginge ze lere

Wie ze mit hun optraeje, sjoerheid en hunne iever

Die van dat anger geluif en gesjpuis koschte verdrieve.

Dees dapper sjötte, 't leke soldaote,

Woorte biegsjtange door bielemenkes, dat waore hun maote.

Auch de maedjes kaome d'r bie, marketentsters ge-neumd

Veur d'n doosj, um ze neet laote te verhungere of verkleumd.

Direk achter de vaan en de trommelaere

Veur de sjötte mit de gewaere

Löpt de dappere keuning en keuningin,

Mit zien medaljes en zie in e sjiek lank kleid, omhoog de kin

Trots es eine pauw

En es dan de zon sjient en de loch is blauw

Zuut dat oet es 't ware es ein fanfare, ein compagnie, kom kieke kom gauw.

De sjötte komme, ze gaom sjete

Neet meer op luuj, mer nao baove richting planete.

Op de sjeetwei, wo zeen opgesjeld

De sjeetbuim en wo ze waalgeteld

Binne eine bepaolden tied

De bölkes motte aafsjete, lökt – mer neet altied –

Om zo d'rachter te kome

Wae de nuuje winnaer weurt en dae krieg blome.

Nao dit treffe, soms mot men auch nog kavele,

In de tent of op de wei oetpuffe, oet 't pekske sjravele,

Men haet gewirk, men haet doosj, de miensj zjwèt

Haet 't verdeend te röste, te drinke, dink neet aan 't béd.

Bie 't lere van marchere,

Kaom auch um de hook 't exercere.

Dek ging 't mis, leep verkeerd, jedes keer mer probere.

Nao 't commando te loestere, nao veure of te kere.

Sjtank d'r mer ins aan, de instructeur – oud militeer –

Wet auch neet alles meer...

Welke bevele hae mot gaeve

Um ze op de gooi plaats te kriege en es 't geit wachte ze aeve,

Um nao mekaar te kieke

Sjiekem, oet de hook van de auge, en dan zal waal blieke

Of ze 't good höbbe gedaon

En allemaol good sjtaon.

Sjitel uch ins veur

Allemaol luuj oet 'n dörp, gein "gepeupel"

D'n eine kort en dik, sjmaal en lank, auch eine 'n bietje kreupel,

Eine kromme rök van 't sjravele op 't veldj of in de koel

D'n eine knap of d'n andere ein sjief moel

'n naeske of 'n naas, 'n bietje sjael, mer mit 'n patsj

exercere ze, en zonder kwatsj

geer moch 't zeen – chapoo –

zeer knap op dat nivo.

Nao 't gaeve van 't commando "Geef Ach"

Kint me mirke dat zie mit euvergave, mach en krach,

Ze höbbe d'r lang op gewach, hun kunne wille laote zeen.

Langsein gaon hun been.

De commando's rechts oet de flank – mars

Geuf opluchting, de spanning vilt aaf – 'n geveul apaart,

Want de sjpiere gesjpanne, geer kint 't neet zeen, mer van "kop tot sjtaart"

Bedaard.

De commando's sjuuns links, sjuuns rechts, 't heurt d'r bie,

Auch 't opmarchere, lestig, mer me sjtiet zie aan zie,

Looppas, rechtsomkeerd en verander de pas, sectie halt veur 't inspektere,

Haet me nog get andersj motte lere.

De guides motte opene mit twee of veer passe nao veure.

Rechts richte, de jury mot de gerichtheid keure.

Dan aan 't aind de aafmarch onder handgeklatsj van de luu

't Veel neet mit, sakkerdjuu.

Jean Beaumont, Stein.

Bovenstaand gedicht is een pennenvrucht van de heer Beaumont uit Stein nadat hij het bondsschuttersfeest had bezocht in 1999 bij schutterij St.-Mauritius Strucht. De heer Beaumont is als toeschouwer getuige geweest van optocht en defilé en de overige wedstrijden op het wedstrijdterrein.

Vooraf de oude exercitie heeft een diepe indruk op hem achtergelaten, te meer omdat hij vroeger in militaire dienst zelf deze vorm van exercitie heeft uitgevoerd.

250 jaar St. Sebastianus Oost-Maarland

Het jubileumfeest

Op 12, 13, en 14 mei vierde schutterij St. Sebastianus Oost-Maarland haar 250-jarig jubileum.

Het feest begon vrijdag 12 mei met het uitreiken van de nieuwe uniformen en het huldigen van de jubilarissen. Nadat de voorzitter het openingswoord had gevoerd, werd door de voorzitster van het damescomité, mevr. B. Odekerken-Brouwers, een cheque van 40.000,- gulden aangeboden voor de nieuwe uniformen. Vervolgens werden door de beschermheer, Graaf M. de Liedekerke, peetvaders en damescomité aan de 40 leden van de schutterij de nieuwe uniformen aangeboden. Daarna werden de vijf jubilarissen, Generaal Jaak Rousch 65 jaar lid, Koning Jan Odekerken 25 jaar lid, Luitenant-sappeur Jean Nillesen, Soldaat 1e klas Roland Hessels en Soldaat Jules Klippert alle drie 12½ jaar lid, gehuldigd.

Zaterdag 13 mei werd er een rondgang gehouden door Oost-Maarland en presenteerde de schutterij zich in de nieuwe uniformen. Ze werd daarbij begeleid door schutterij St.-Brigida Noorbeek en schutterij St.-Martinus St.-Maartensvoeren. Om 20.00 uur werd het schuttersbal geopend ter ere van dit jubileum.

Zondag 14 mei om 10.00 uur werden de genodigden afgehaald bij ere-voorzitter Rempelberg op de St Agathahoeve. Daarna werden ze naar de kerk begeleid door de schutterij en de Drumfanfare van het Korps Nationale Reserve. In de kerk werd een H. Mis opgedragen ter intentie van de jubilerende schutterij. De H. Mis werd opgeluisterd door het kerkelijk zangkoor en de Drumfanfare Korps Nationale Reserve. Tijdens deze eucharistieviering werden de nieuwe uniformen ingezegend door Pastoor Starmans. Na de dienst bood de schutterij aan de genodigden en de inwoners van Oost-Maarland een koffieconcert aan. Het muzikaal gebeuren werd geopend door de drumband van de schutterij, gevolgd door de vocalgroup Logo uit Oost-Maarland. De Drumfanfare van het Korps Nationale Reserve zorgde voor de afsluiting van het concert. Het feest werd afgesloten met een jubileumreceptie.

Oprichting

Zoals dat bij veel Limburgse schutterijen, werd schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland ook opgericht om de processie en de openbare godsdienstplechtigheden te begeleiden en te beschermen.

Dit doel wordt door onze schutterij nog steeds nagestreefd. Door ieder jaar voor te gaan in de Bronkprocessie in Eijsden, Oost-Maarland en Mariadorp. De taak is natuurlijk anders dan ten tijde van de oprichting, maar de oorspronkelijke taak wordt nog steeds symbolisch uitgevoerd doordat er tijdens de processie wegversperringen worden opgeruimd.

Overlevering

De schutterij heeft volgens overlevering en andere vaststaande feiten als gilde meer dan een eeuw bestaan vóór 1750.

Men vermoedt dat 1750 het jaar van heroprichting of een overgang van de eerste naar de tweede periode is geweest. De eerste schriftelijke vermelding van de schutterij van Oost vinden we in een processtuk van 26 maart 1722, wanneer de schutten Gillis Beijers en Wouter Delvaux beboet worden omdat ze na negenen in een herberg hadden zitten drinken en bovendien een grote mond hadden opgezet tegen de bode. De oudste koningsplaat draagt het jaartal 1760.

Uniform

Tot ongeveer 1935 werd door de manschappen een witte broek met oranje bies en een wit hemd gedragen. De officieren droegen een zwart tuniek met witte broek. Alle leden van de schutterij droegen een zwarte kepie. Daarna kreeg elk lid een zwart tuniek met witte broek.

In 1950 waren de uniformen aan vernieuwing toe. Aangezien er geen geld was, kreeg men van het Amerikaanse leger een kaki tuniek met open kraag. De oude kepies waren nog goed genoeg en met de aankoop van een nieuwe witte broek met oranje bies, kon de schutterij weer een paar jaar vooruit.

In 1957 werd besloten om een nieuw uniform aan te schaffen, een fantasie-uniform. Het werd een variatie op het uniform van de wacht van Maastricht uit 1750.

De oprichter van de schutterij, Graaf de Geloës, was in die tijd de commandant van de wacht in Maastricht. Het nieuwe uniform van nu, weer een fantasie-uniform, is een variant op het blauwe uniform van de Drumfanfare van het Korps Nationale Reserve, maar dan in het

Foto werd gemaakt ter gelegenheid van het huwelijk van gravin Hélène de Liedekerke en graaf Jacques de Beaufort.

zwart en in plaats van een platte pet dragen wij een sjako.

Bielemannen

Onze schutterij telt drie bielemannen, waarvan er een luitenant is en tevens hun commandant.

De bielemannen gaan voorop. Hun taak is het opruimen van versperringen tijdens de Sacramentsprocessie. Onze schutterij heeft altijd bielemannen gehad. Bij de aanschaf van de nieuwe uniformen, werd besloten om over te gaan op sappeurs.

Broederschap

De Sjötte zijn allen leden van de broederschap. Alleen mannen kunnen lid worden van de broederschap, ongeacht hun leeftijd en ongeacht hun woonplaats.

Sjöt word je door donkerbier te drinken uit de schuttenbeker en het vasthouden van het vaandel van de schutterij. Voordat het schuttenbier wordt gedronken vraagt de voorzitter van de schutterij aan de nieuwe sjöt trouw te zijn aan de Broederschap van de Schutterij St. Sebastianus Oost-Maarland. Hierop dient hij te antwoorden: "Ja, ik beloof trouw".

Is de persoon nog te jong om te antwoorden, dan zal de vader of

een familielid dit doen. Na het betalen van fl. 2,50 contributie wordt men als sjöt ingeschreven in het register van de broederschap. De broederschap telt momenteel 365 leden. Bij overlijden van een lid van de broederschap wordt er een H. Mis opgedragen op kosten van de broederschap.

Bronk

Tot 1928 viel Oost-Maarland onder de parochie Breust; de bronk wordt in Breust altijd 14 dagen na Pinksteren gevierd. De bronk in Oost-Maarland valt altijd op de eerste zondag na 29 juni, het feest van de H.H. Apostelen Petrus en Paulus.

Op Bronkzondag wordt de koning aan zijn woning afgehaald. Hierna wordt de schutterij afgemarcheerd naar de kerk voor het opstellen voor de processie. Om klokslag 9 uur, op commando van de commandant van de schutterij, zet de processie zich in beweging. Traditiegetrouw gaan de sappeurs voorop om de versperringen voor de rustaltaren op te ruimen. De processie wordt afgesloten in de kerk met de offergang, daarna wordt afgemarcheerd naar het verenigingslokaal.

Het officiële gedeelte van Bronkzondag is daarmee voor de schutterij voorbij.

Bronkmaandag. Voordat de schutterij de koning bij zijn woning gaat afhalen, gaat ze om 9 uur naar de Schuttenmis. Daarna gaat de schutterij met de Jonkheden van Oost en Maarland naar het kerkhof waar de generaal van de schutterij, namens de schutterij en de jonkheden, een krans legt voor de overleden leden. Nadat de generaal de aanwezigen heeft verzocht om een minuut stilte in acht te nemen, wordt de plechtigheid afgesloten met een tromroffel, het spelen van de "last post" en het lossen van kamerschoten. Daarna verlaat men het kerkhof. Aansluitend volgt door de schutterij en de beiden jonkheden het Vaandelzwaaien; een eerbetoon aan de geestelijkheid welke voor de kerkdeur plaatsvindt.

Na het dankwoord van de pastoor, worden de schutterij, de jonkheden en de beide harmonieën uitgenodigd om in de pastorie iets te drinken. Vervolgens maakt men een rondgang door Oost-Maarland voor het traditionele paölhouwe.

Om circa 16.30 uur komt men terug in het verenigingslokaal om weer nieuwe leden Sjöt te maken van de Broederschap St. Sebastianus.

Bronkdinsdag. Om 19.00 uur komt de schutterij en de Jonkheid van Oost bij elkaar om gezamenlijk het

De schutterij in 1952 op Bronkmaandag.

vaandel van de Jonkheid in optocht door Oost naar de kerk terug te brengen. Nadat de cafés in Oost bezocht zijn, wordt om 24.00 uur de bronk officieel afgesloten.

Vogelschieten

Schutterij St. Sebastianus uit Oost-Maarland schiet maar eens in de twee jaar op de vogel. Dit gebeurt op Pinkstermaandag in de oneven jaren. Zij is daarmee de enige schutterij die deze traditie kent.

Op Pinkstermaandag wordt om 14.30 uur de regerende koning met zijn koningin aan zijn woning afgehaald. Hierna begeeft men zich in optocht naar de St.-Agathahoeve, de woning van de erevoorzitter, om daar de genodigden af te halen. De voorzitter zal aan de genodigden, waaronder de grafelijke familie de Liedekerke, de burgemeester, de pastoor en de wethouders bekendmaken dat de schutterij aangekomen is om hen naar de feestweide te begeleiden.

Aangekomen op de feestweide, bedankt de voorzitter het aftredende koningspaar. Hij heet vervolgens alle gasten en aanwezigen welkom op het vogelschieten. Hierna leest de secretaris van de schutterij het reglement van het koningsvogelschieten voor. Nadat de beschermheer, graaf Marcel de Liedekerke, het openingsschot heeft gelost kan niemand zich meer opgeven voor het schieten.

Eenieder die lid is van de Broederschap, heeft het recht om op de vogel te schieten. Hij die de laatste resten van de vogel naar beneden schiet is de nieuwe koning.

Is de nieuwe koning gehuwd, dan zal de koningin ook gehuwd moeten zijn.

Dat geldt op soortgelijke wijze wanneer de koning ongehuwd is. De nieuwe koning zal door de oude koning worden omhangen met het koningszilver. Vervolgens zal de nieuwe koning de eed op het vaandel van de schutterij afleggen, waarna hij het koningsbier zal drinken uit de schuttenbeker. Daarna wordt ook de nieuwe koningin geïnstalleerd. Als dit alles gebeurd is, wordt de cramignon gedanst en zal men met de nieuwe koning het dorp intrekken.

Het koningspaar tijdens de optocht in Oost-Maarland

Koningmeisteken

Ongeveer 8 weken na het vogelschieten volgt het koningmeisteken. De nieuwe koningin gaat dan samen met de oude koningin huis-aan-huis een bijdrage vragen voor het cadeau van de koning. Tevens nodigt de nieuwe koningin dan alle dames uit voor de koffietafel. Het cadeau zal de nieuwe koning tijdens het koningmeisteken aangeboden worden namens de inwoners van Oost-Maarland.

Op de dag van het koningmeisteken maakt de koningin met de schutterij en de harmonie een rondgang door de gemeenschap om aan de inwoners het cadeau (de mei) te laten zien. Hierna gaat men naar het huis van de nieuwe koning. Daar aangekomen zal de commandant de voorzitter laten uitreden, deze meldt zich bij de koning en verzoekt de nieuwe koning om de schutterij te inspecteren. Als dit gebeurd is, zal de voorzitter eenieder van harte welkom heten. De nieuwe koningin leest dan haar gedicht voor aan de koning en biedt de nieuwe koning het cadeau van het dorp aan. De koning bedankt eenieder en nodigt allen uit voor de koffietafel. Daarna wordt de cramignon gedanst tot laat in de avond.

Orde Broederschap Sebastianus Oost-Maarland

Schutterij St.-Sebastianus uit Oost-Maarland heeft een eigen orde. Deze orde draagt de naam "Broederschap Sebastianus Oost-Maarland" en werd gesticht op 7 maart 1989.

Omdat de Orde in een Broederschap is ondergebracht, wordt ze geleid door een Grootmeester.

De eerste Grootmeester is de Generaal van onze schutterij, Jacobus Rousch.

Hij werd benoemd op 12 mei 2000. De titel Grootmeester ontving hij voor zijn vele verdiensten en zijn inzet voor onze schutterij en de gemeenschap Oost-Maarland.

- De Orde bestaat uit zes klassen:
- * Commandeur (Erekrus in Goud)
 - * Officier (Erekrus in Zilver)
 - * Ridder (Erekrus in Brons)
 - * Eremedaille in Goud
 - * Eremedaille in Zilver
 - * Eremedaille in Brons

De onderscheidingen worden door schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland verleend als blijk van waardering voor bewezen diensten,

bijzondere prestaties of voor langdurige en trouwe dienst. De onderscheiding kan worden toegekend aan zowel mannen als vrouwen. De onderscheiding kan ook postuum worden toegekend. De onderscheiding kan in bijzondere gevallen ook worden uitgereikt aan personen die geen lid zijn van schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland, maar die zich bijzonder hebben ingezet voor de gemeenschap en de cultuur. De eremedaille in brons wordt uitgereikt voor 12½ jaar trouwe dienst en aan de aftredende koningin. De eremedaille in zilver wordt uitgereikt voor 25 jaar trouwe dienst en aan de aftredende koning. De eremedaille in goud wordt uitgereikt voor 40 jaar trouwe dienst. Het erekruis in brons en zilver worden in principe (eenmaal per jaar) uitgereikt op de feestavond van de H. Sebastianus.

Om in aanmerking te komen voor het erekruis in brons of zilver hoeft men geen lid te zijn van schutterij St.-Sebastianus uit Oost-Maarland. Wel moet men voldoen aan:

- * Een goede staat van dienst.
- * Een belangeloze inzet.
- * Inzet voor de gemeenschap en cultuur.
- * Algemene voorbeeldfunctie in het verenigingsleven.
- * Inzet voor het schutterswezen in Limburg.

Het erekruis in goud wordt alleen toegekend aan leden van schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland o.a. voor 50 jaar of meer trouwe dienst.

Bij alle onderscheidingen behoort een oorkonde. Alle decoraties kunnen bij bevordering worden toegekend.

Voor personen die geen lid zijn van schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland en voorgesteld worden voor een onderscheiding, wordt eerst een onderzoek verricht naar de antecedenten (o.a. onbesproken gedrag), activiteiten en verdiensten van de te decoreren persoon. De procedure is strikt vertrouwelijk. Het is daarom niet mogelijk om over in behandeling zijnde voorstellen inlichtingen te verkrijgen. Evenmin wordt uitsluitel gegeven omtrent de argumentatie bij een eventuele negatieve beslissing, zijnde een afwijzing. De onderzoekscommissie bestaat uit de beëdigde officieren van schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland.

Na de ondertekening van het bestuursbesluit en de contra-signering door de voorzitter en secretaris is de decoratieverlening tot stand gekomen.

De uitreiking van de bij de onderscheiding behorende versierselen aan de gedecoreerde wordt in het algemeen verricht door een lid van de Grafelijke familie de Liedekerken of door de Grootmeester van de Broederschap.

Bij afwezigheid van beiden zal de uitreiking geschieden door één der officieren van de schutterij.

zegening van de nieuwe uniformen.

De versierselen blijven eigendom van de gedecoreerde of diens nabestaanden.

Groepsfoto schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland in 1988.

Als basis van het onderscheidings-teken dient het wapen van de Graven De Geloës. Het wapen stelt een zwart schild met een gouden kruis voor, vastgehouden door twee honden. Boven op het schild staat een ridderhelm met kroon en 2 lauwertakken. Op de kroon staat een hond.

Onder het wapen staat IN HOC SIGNO VINCES, hetgeen betekent: IN DIT TEKEN ZULT GIJ OVERWINNEN. Het draaglint van het onderscheidings-teken heeft eveneens de kleuren van de Graven De Geloës, zijnde zwart en geel.

Korte terugblik afgelopen 50 jaar

1950 De schutterij gaat voor de eerste keer op schuttersconours in Venray.

1951. Als eerste majoor wordt benoemd Jan Rousch, de vader van de huidige generaal Jaak Rousch. Voorheen was bij onze schutterij de

hoogste rang kapitein.

1958 De eerste drumband wordt opgericht en in 1960 weer opgeheven. Er waren nog twee tamboers over, namelijk de gebroeders Henk en Gerard Odekerken.

In de periode 1961–1963 liep de schutterij op haar laatste benen. Jaak Rousch en enkele jongemannen van Oost bliezen de schutterij weer nieuw leven in.

1963 was een gedenkwaardig jaar voor onze schutterij. In dat jaar werd er een nieuwe drumband opgericht, bestaande uit 12 vrouwelijke leden en één mannelijk lid. Dit lid was de huidige voorzitter Gerard Odekerken. Louis de Lang was de instructeur.

Ook werd in dit jaar, na 213 jaar, schutterij St.-Sebastianus Oost omgedoopt in schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland.

In 1965 werd Martin Warnier instructeur van de drumband. Deze taak vervult hij nu nog.

Voor het eerst in de geschiedenis van schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland heeft er in 1971 een 'koninklijk huwelijk' plaats; koning Henk Odekerken en Fiény Spits trouwen in dat jaar.

In 1973 zegt de schutterij haar lidmaatschap bij de Bond Berg en Dal op en sluit zich aan bij de Zuid-Lim-

burgse SchuttersBond.

Bij de aansluiting is de schutterij de eerste schutterij in de RK ZLSB met vrouwelijke leden.

In 1984 neemt de schutterij in Maasmechelen voor de eerste keer in haar bestaan, deel aan het O.L.S.

1985 De eerste generaal van de schutterij, Jaak Rousch, wordt geïnstalleerd door Graaf de Liedekerke.

1986. Op 3 januari beëindigt Jean Kools (commandant) zijn lidmaatschap, hij wordt opgevolgd door Tweede Luitenant Gerard Odekerken.

1991 Het damescomité wordt opgericht met als doel geld in te zamelen voor een nieuw vaandel en nieuwe uniformen.

1995 Op 29 april ontvangt de schutterij Koningin Beatrix en haar gevolg aan de poort van het kasteel te Eijsden. Aan Hare Majesteit valt, na Paus Johannes Paulus, de eer te beurt om over het vaandel te treden. Diezelfde dag werd door het damescomité het nieuwe vaandel aangeboden.

1999. Op de feestavond van St.-Sebastianus werd Wim Hoenen benoemd tot officier in de Orde van de Broederschap Sebastianus Oost-Maarland.

Gerard Odekerken, voorzitter.

Schutterij St.-Sebastianus Oost-Maarland anno 2000.

HET SCHUTTERSWEZEN OP INTERNET

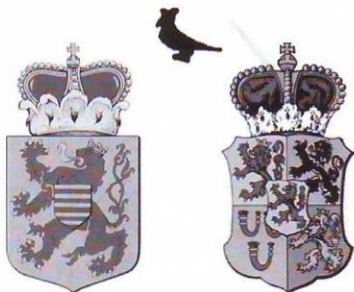
vanwege de leesbaarheid in twee kolommen met afwijkende breedte geplaatst

Schutterijen en gilden kunnen zich tegenwoordig op de meest moderne wijze profileren via het internet. Op eenvoudige wijze kan men de eigen vereniging in de etalage van het www (world wide web) zetten. Iedere bezoeker van de website kan zo lezen over en kijken naar de geschiedenis, de prestaties en de activiteiten van deze cultuurhistorisch verenigingen. Sinds de opkomst van, en de steeds grotere rol van moderne media (TV en internet), neemt met name bij de jongere generatie de belangstelling voor het schutters- en gildenwezen enigszins af. Misschien dat ze via de websites van de schutterijen weer geïnteresseerd kunnen worden.

Steeds meer verenigingen in binnen- en buitenland gaan er toe over zich op de digitale snelweg te presenteren. Helaas is de belangstelling bij de Limburgse schutterijen nog niet zo groot. Vandaar dat we alle internetsurfers willen aanraden de volgende homepages eens te bezoeken. U komt dan iets te weten over de andere verenigingen en wellicht brengt het U op het idee om een website van uw eigen schutterij/gilde samen te stellen. Hieronder vindt U alvast een overzicht van sites van schutterijen in Limburg en verder sites van schuttersorganisaties in binnen- en buitenland.

Het Limburgs Schutterstijdschrift op internet?

Een kwestie van tijd?!...

Binnenkort een feit!

Het Oud-Limburgs Schuttersfeest

OLS 1998; St.-Martinus Kinrooi: <http://bewoner.dma.be/tamira/>
 OLS 1999; St.-Barbara Reuver: <http://www.vossen.nl/gol/juni99/ols.htm>
 OLS 2000; St.-Antonius & Petrus Baarlo: <http://www.ols-baarlo.nl/>
 Meer dan 1000 foto's van het OLS-2000 vindt U op: <http://www.webland.nl/>
 en op <http://www.baarlo.com>

Nederlands-Limburgse schutterijen

Akkermansgilde Venlo:

<http://www.homepages.hetnet.nl/~akkermansgilde/index.html>

St.-Catharina 1480 Weert: <http://members.tripod.com/~catharina1480/>

St.-Job Leuken-Weert: <http://go.to/STJOB>

St.-Joseph Vijlen: <http://www.St-Joseph-Vijlen.nl/>

Kon. Schutterij St.-Lambertus Oirsbeek: <http://www.rdata.nl/schutterij/>

HH Marcellinus en Petrus Geleen: <http://home.wxs.nl/~niest027/>

St.-Martinus Houthem-St.-Gerlach: <http://welcome.to/st.martinus-houthem>

St.-Martinus Tegelen:

<http://www.homepages.hetnet.nl/~martijn1979/1/ldex1.htm>

't Mestreechs Rizzjemint Maastricht: <http://www.rizzjemint.myweb.nl/>

St.-Nicolaas Heythuysen: <http://www.xs4all.nl/~ehebben/schutterij/>

St.-Remigius Meerssen: <http://www.ou.nl/OPEN/HAW/>

St.-Salvius Limbricht: <http://www.limbricht.com/~schutterij/>

Kon. Schutterij St.-Sebastianus Gronsveld:

<http://www.gronsveld.demon.nl/schutterij/index.htm>

DD Stadsschutterij Maastricht: <http://www.cuci.nl/~keerssem/>

Stadsschutterij St.-Rosa Sittard:

<http://home.wanadoo.nl/stadsschutterij.strosa/Index.htm>

Broederschap St.-Urbanus Belfeld: <http://www1.tip.nl/~t935402/schutterij.html>

't Zandakkergerilde St.-Jan Venray: <http://www.globalxs.nl/home/e/ebeyer/>

Privé-sites

Op onderstaande privé-sites staat ook veel informatie over schutterijen:

Henk Ramakers, Oude en Jonge Nobelen Valkenburg:

<http://home.wxs.nl/~hr18753/Geloof-en-cultuur.html>

T.Hanssen, St.-Antonius Altweeterheide:

<http://members.tripod.lycos.nl/thanssen/schutterij.html>

Informatie over de mini-schutterijen van Michel Feijs in het museum te St.-Geertruid: <http://www.win.tue.nl/~feijs/michel.html#museum>

Homepage Federatie van Gelderse schuttersgilden St.-Hubertus:

<http://www.schuttersnet.nl>

Stadsschutterij Sloten (Friesland): <http://www.stadsschutterij.nl>

De dames zullen zich gesteund weten in de wetenschap dat er in Duitsland een schutterij is die uit louter dames bestaat.

De 196 leden tellende schutterij zetelt in Nordwalde (bij Münster).

De site van de damesschutterij kan ingezien worden op: <http://www.frauenschuetzenvereinnordwalde.de>

België

St.-Jorisgilde Gent:

<http://users.pandora.be/sint-joris-gent/>

St.-Jorisgilde der kruisboogschutters Dendermonde:

<http://www.sintjoris.com/>

Onze Lieve Vrouwegilde Kalmthout-Antwerpen:

<http://bewoner.antwerpen.be/OLVgilde/>

Zwitserland

Stadtschützen Bern:

<http://stadtschuetzen-ber.ch/index1.html>

Italië (Süd-Tirol)

Südtiroler Schützenbund (SSB):

<http://www.schuetzen.com/>

Oostenrijk

Bund der Tiroler Schützenkompanien:

<http://www.tiroler-schuetzen.at/>

Duitsland

Gelet op het enorme aantal schutterijen en schuttersbonden in Duitsland en de explosieve groei van het aantal sites bij de Duitse schutterijen, is het onmogelijk om een selectie te maken. Ik wil daarom volstaan met het verwijzen naar een aantal sites met meer dan 1500 !!!!! links naar schutterijen all over the world.

Deze sites kunt U vinden onder:

<http://www.waffen-online.de/linkcenter/> en onder

<http://www.uni-jena.de/~p5hevo/links/start.html>.

De grootste Duitse schuttersbond, met meer dan 1000 aangesloten schutterijen, is de Bund der historischen Deutschen Schützenbruderschaften e.V. Köln:

<http://www.bund-bruderschaften.de/>

Afsluitend

Bij veel sites wordt u verwezen naar andere interessante schutterssites via de 'links'. Bij het bekijken van de homepages over schutterijen en het schutterswezen, komt U op de diverse pagina's nog meer verwijzingen tegen naar andere sites. Deze zijn vaak direct op te vragen door de 'hyperlinks'. Als U een site bezoekt waarin ook een 'gastenboek' is opgenomen, adviseer ik U om in dit gastenboek een berichtje achter te laten. Op die manier ontstaat er een leuk archief voor de eigenaar van de site.

Ik ben er me van bewust dat er nog veel meer homepages van/over schutterijen te vinden zijn. Ik wens U alvast veel plezier op Uw reis door de digitale schutterswereld. Voor Uw ervaringen, reacties, meningen en tips van nog niet genoemde homepages over het thema "Schutterijen op het internet" houd ik me van harte aanbevolen.

Met vriendelijke Cyber-Schuttersgroeten,
Thimo Zegers, Rijksweg-Noord 164, 6136 AD Sittard.
Tel. 046 – 4523808.

E-mail: T.J.M.MZEGERS@FREELER.NL.

't MESTREECHS RIZZJEMINT; WO IS NIEKS?

Op 9 augustus kopte dagblad De Limburger met een artikel, getiteld: "Ruzies bedreigen voortbestaan van Rizzjemint-familie". Dit artikel (beter gezegd de kop van het artikel) heeft nogal wat stof doen opwaaien binnen het Limburgse Schutterswezen. Ik zocht daarom contact met Jean Vink, PR-man van 't Mestreechs Rizzjemint, en vroeg hem om een reactie.

Enige tijd geleden is een lid uit de vereniging gestapt. Hij was gegriefd omdat 't Rizzjemint weer eens niet naar het OLS ging. Reden van het bestuur om niet deel te nemen aan het OLS was het geringe ledental (15). Het bestuur was van mening dat het pas nut heeft om aan een OLS deel te nemen als competitie aangegaan kan worden. Toegezegd werd dat, zodra we weer een ledental hebben van 45-50, we zeer zeker van de partij zullen zijn. Zoals gezegd, dit lid kon zich niet vinden in dit besluit en verliet de vereniging onder de toevoeging er alles aan te doen om 't Rizzjemint voorgoed van de aardbol te laten verdwijnen en bracht dus de 'vuile was' van 't Rizzjemint naar de krant. Met hem verliet ook zijn zoon onze vereniging.

Ofschoon de kop van het artikel een negatievere lading droeg dan het artikel zelf, reageerde het Limburgse Schutterswezen geschokt. TV-Maastricht haakte in op onrustbarende artikel in De Limburger en sprak met verschillende personen. De conclusie was dat elke vereniging wel eens een moeilijke tijd doormaakt. Dat geldt nu ook voor 't Mestreechs Rizzjemint. TV-Maastricht bood het bestuur van 't Mestreechs Rizzjemint ondersteuning aan bij de ledenwerfactie die medio september 2000 van start gaat. In deze professioneel opgezette ledenwerfactie wil 't Rizzjemint nieuwe leden werven uit Maastricht en uit de omliggende gemeenten.

Op 13 augustus verscheen 't Mestreechs Rizzjemint met 22 leden op het bondsschuttersfeest bij St.-Sebastianus Puth. Opmerkingen werden gehoord als: "Dit is toch de schutterij die in de krant stond en op sterven na dood is!, Nee dat bestaat niet, de krant moet verkeerd geïnformeerd zijn, moet je zien ..., Wat een groep, wat in de krant stond, daar klopt niets van ...". Deze reacties van het talrijke publiek waren voor de leden van 't Rizzjemint hartverwarmend. Het gaf een gevoel van toch weer op de goede weg te zijn.

Op 17 augustus werd de hele internetsite van 't Mestreechs Rizzjemint aangepast en werden er weer twee pagina's aan toegevoegd. Meer pagina's, met verwijzingen naar Australische-, Amerikaanse-, Engelse-, Belgische-, Canadese- en Nederlandse Napoleontische schutterijen, zijn in voorbereiding en zullen spoedig te bezoeken zijn via <http://www.rizzjemint.myweb.nl/>.

Je moet als bestuur over sterke schouders beschikken om het ieder lid naar de zin te maken. Feit is dat wanneer de problemen met één persoon leiden tot het vertrek van die persoon al snel zijn hele aanhang de vereniging ook verlaat. De situatie zoals de kop van het artikel in De Limburger suggereerde is daarom herkenbaar en doet zich (helaas) regelmatig voor bij ALLE verenigingen. Schutterijen vormen hierop misschien zelfs een positieve uitzondering.

Wim Pijpers.

LIMBURGSE KEIZERS

Het is al een aantal jaren geleden, maar de foto geeft een aardige dwarsdoorsnede van de keizers van Limburgs schutterijen.

Compleet zijn de majesteiten echter niet, links en rechts ontbreekt er eentje door ouderdom of om andere redenen, een enkeling is ons ook reeds ontvallen.

De Limburgse keizers waren verenigd bij gelegenheid van het Keizerfeest 1991 Dieteren, waarbij de Dieterense keizer Mat Slangen gehuldigd werd met zijn 40-jarig lidmaatschap en zijn 25-jarig keizerschap. Hij is na Frans Hölsgens (1892) de tweede keizer van St. Stephanus Dieteren.

Slangen werd tijdens zijn keizerfeest op 31 augustus 1991 koninklijk onderscheiden met de zilveren eremedaille in de Orde van Oranje Nassau door de Susterense burgemeester H. van Mierlo. 's Zaterdag werd bijeengekomen in de feesttent, hierna een Hl. Mis, een rondgang door Dieteren en een receptie.

Op de zondag waren er schietwedstrijden: eerst een drietallenconcours en daarna een keizerschieten. De volgende keizers waren op het feestje van Mat Slangen aanwezig: (V.l.n.r.) Ton Schreurs, keizer van St. Paulus Roggel, sinds 1989; Martin Roodink, keizer van St. Brigida Noorbeek, sinds 1983; Pierre Faarts, keizer van St. Sebastianus Margraten, sinds 1977. Diverse dochters hebben Faarts als keizerin begeleid; Persoon in burger (?); Michel Moors, keizer van St. Dionysius Opoeteren, sinds 1971. Keizerin is Helena Moors; Jacob van Gelderen, keizer van St. Sebastianus Spekholzerheide, sinds 1977; Gerard Peeters, keizer van St. Lambertus Molenbeersel, sinds 1979; Zef Debije, keizer van Kon. St. Lambertus Oirsbeek, sinds 1985. Keizerin is Paula Debije-Penners; Math Lebens, keizer van St. Martinus Holtum, sinds 1975. Keizerin is Ria Lebens; Mat Slangen, keizer van St. Stephanus Dieteren, keizer sinds 1966;

G.J.H. Smeets (Sjaer), keizer van Eendracht Grevenbicht, sinds 1980. Keizerin is mev. A. Smeets-Rademakers; Gilbert Verslegers keizer van HH. Monulphus en Gondulphus Rotem. In 1989 was hij voor de derde maal op rij koning, in 1992 volgde hij de in dat jaar overleden keizer Win. Leenders op. Keizerin is Mariette Vanheinsbergen; Sjeng Maessen, keizer van St. Willibrordus Obbicht, sinds 1953. Keizerin was Maria Maessen-van Mulken (overleden 1990); Jelle de Jonge, keizer van Wilhelmina Hingen, sinds 1982. Keizerin is Riny de Jonge-van Buggenum; Bert Stals, keizer van St. Catharina Stramproy, keizer sinds 1949, overleden in 1994; Mart Dahmen, keizer van Oranje Nassau Roermond, sinds 1987. Keizerin is echtgenote Ot Dahmen. Fred Hannen, keizer van St. Anna Merum, sinds 1963 (1985).

Luc Wolters

Foto: Fred Hannen, Merum.

Statiefoto b.g.v. Keizerschieten op 1 september 1991 in Dieteren.

ONDER DE SCHIETBOOM

St.-Gregorius Visserweert

Hèt visitekaartje van schutterij St.-Gregorius uit Visserweert-Illikhoven, de dames en herendrumband, vierde onlangs haar 50-jarig jubileum. Gedurende een halve eeuw heeft deze groep tamboers en hun tamboer-majors mede het gezicht bepaald van deze schutterij. Een groot gedeelte van de indrukwekkende prijzenkast van de schutterij is te danken aan de prestaties van deze drumband. Tijdens een drukbezochte receptie in verenigingslokaal d'n Illikhof gaven veel inwoners en zusterverenigingen gebruik om de leden van de jubilerende drumband te feliciteren.

Tijdens diezelfde receptie werd buksmeester Peter Schreurs onderscheiden met een OLS-onderscheiding vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap van schutterij St.-Gregorius.

St.-Sebastianus Mechelen

Op zondag 17 mei presenteerde schutterij St.-Sebastianus Mechelen haar nieuwe koning, Hub Lenoir, aan de bewoners tijdens een rondgang door het dorp. Om 10 uur verzamelden de leden zich voor café de Mechel, vanwaar men vertrok naar de parochiekerk om er te bidden voor de overleden leden en voor een goed schuttersseizoen. Daarna werd een bezoek gebracht aan het kerkhof om te bidden bij het graf van het laatst overleden lid, de heer Lud Hoeben.

Twee klaroenblazers speelden The Last Post.

Nadat iedereen zich tegoed had gedaan aan een goed verzorgde koffietafel werden een aantal leden gehuldigd. Vijf jaar lid zijn Dennis Meentz en Rick Kockelkoren, voorzitter Raymond Vanderheijden 10 jaar en Bram Kockelkoren 15 jaar. Hoogtepunt was de hulding van nestor en erevoorzitter Michel Rademacher. Reeds 40 jaar dient hij als actief lid de belangen van zijn schutterij. 30 jaar fungeerde hij als bestuurslid, waarvan 22 jaar als penningmeester en tevens secretaris. In 1962 en 1963 was Michel koning. 31 jaar lang vervulde hij de rol van reservecommandant. Ook was

hij enkele jaren buksmeester. Schutterij St.-Sebastianus Mechelen is trots om iemand als Michel Rademacher tot haar leden te mogen rekenen.

In mooie bewoordingen dankte Raymond Vanderheijden en gaf namens de schutterij een tinnen wandbord met inscriptie aan Michel Rademacher. Voor echtgenote Agnes Rademacher was er een ruiker bloemen. Vervolgens mocht Michel Rademacher de zilveren bondsonderscheiding ontvangen uit handen van bondssecretaris Hub Kockelkoren. Jacob Gorissen spelde namens de OLS-Federatie de gouden OLS-medaille op bij de jubilaris. Tenslotte werd het nieuwe koningspaar gehuldigd. Na afloop van de huldingen trok de schutterij, o.l.v. haar nieuwbakken commandant Leon Spobeck, door het dorp.

HM.

Maas en Kempen

Schutterij St.-Dionysius Opoeteren viel de eer te beurt om op 21 mei het eerste bondsfeest van de schuttersbond Maas en Kempen in te richten en had alles goed voorbereid. Een folder met de historiek en een kruiswoordraadsel voor de jeugd en ook een tekenwedstrijd. De deelname van de Chiro zorgde er voor dat er veel jeugd op het feestterrein aanwezig was.

Ook een fijne opvang van genodigden en sponsors. De weergoden waren echter slecht gezind, want de optocht diende afgelast. De nieuwigheden werden bij het schieten ingevoerd: twee ronden na elkaar en dan kavelen schot per schot, het was even wennen.

W.S.

St.-Urbanus Maasniel

Uitslag loterij:

Lotnr 6585; waardebon NG 100,-
Lotnr 1192; waardebon NG 100,-
Lotnr 6723; waardebon NG 100,-
Lotnr 7095; waardebon NG 100,-
Lotnr 0015; waardebon NG 100,-
Winnaars kunnen zich telefonisch melden op telefoonnummer 0475-340706.

St.-Brigida Noorbeek

Op 1 juni schoot de 25-jarige Marco Debie zich tot koning van schutterij St.-Brigida Noorbeek. Marco die 16 jaar lid is van de schutterij, koos zijn 19-jarige vriendin tot koningin. Marco komt uit een rasecht schuttersgeslacht want vader Theo is al 48 jaar lid van de schutterij, thans in de rang van generaal. Twee broers van Marco van 21 jaar zijn tamboer en geweerdrager.

Voor het eerst in het bestaan van schutterij St.-Brigida Noorbeek kent de schutterij een koningspaar.

Koningspaar St.-Brigida Noorbeek.

SCNL-competitie

De SchuttersCombinatie Noord-Limburg organiseert jaarlijks een aantal schietwedstrijden ter voorbereiding op het OLS. In de loop der jaren is deze competitie uitgegroeid tot een op zich staande competitie met een toenemend deelnemersaantal. Er werden vier wedstrijden geschoten, de eindresultaten op 3 juni waren:

A-klasse:

- 1 Kon. St.-Lambertus Helden
- 2 St.-Antonius en Petrus Baarlo
- 3 Wilhelmina Horst

B-klasse:

- 1 St.-Antonius en Petrus Baarlo
- 2 St.-Jan Grubbenvorst
- 3 't Zandakker Gilde St.-Jan Venray

C-klasse:

- 1 St.-Jan Grubbenvorst
- 2 't Zandakker Gilde St.-Jan Venray C1
- 3 't Zandakker Gilde St.-Jan Venray C2

Hay Bouten Keizer

Zondag 11 juni 2000 zal met hoofdletters in de Maasbreesche schuttersgeschiedenis worden bijgeschreven. Na zestig schoten werd Hay Bouten de eerste keizer in de meer dan 400-jarige historie van schutterij St. Anna Maasbree.

Onder het toezien oog van beschermheer Clemens Brocken, van schutterij St. Anna, beschermvrouwe Lia Brocken van schutterij St. Antonius & St. Petrus Baarlo, een bestuursdelegatie en andere leden van de Baarlose schutterij, een delegatie van de Keistadfeesten uit Amersfoort, een delegatie van de schutterij Geldern-Veert en natuurlijk bestuur en leden van schutterij St. Anna schoot Hay Bouten onder hoogspanning de vogel eraf.

Voor de 3e achtereenvolgende keer werd Hay Bouten koning en daardoor verwierf hij het keizerschap voor het leven. De kersverse keizer was zeer geëmotioneerd na het verlossende schot. Onmiddellijk ging hij op de schouders. Tom Logtens die vlak voor Hay Bouten onder de schietboom stond, werd koning. Door deze spannende ontknoping van het koningschieten had schutterij St. Anna Maasbree tijdens het O.L.S. 2000 in Baarlo zowel een keizer als een koning in hun gelederen.

Het hele jaar had Hay Bouten naar deze eerste Pinksterdag toegeleefd. Hij was zeer gespannen. De zenuwen gierden door zijn keel. Hij wist dat zijn schutterscollega's ervoor zouden schieten. Zij zouden hem sterk onder druk zetten. In de achtste ronde begon het erom te spannen. Hay Bouten moest als eerste schieten. De vogel wankelde al een beetje. Koos Coenen leek hem eraf te schieten, maar de vogel bleef staan. Dré Timmermans, René Lemmen en Jan Wijnen deden de vogel nog meer wankelen. Hay had het niet meer en ging weer onder de buks staan. Hij werd door de wedstrijdleiding teruggefloten. Tom Logtens moest in deze ronde nog schieten. Tom schoot met scherp en moest vervolgens als eerste in de 8e ronde aan de bak. Gehurkt onder de buks hield Hay Bouten de handen voor zijn ogen. Zou Tom Logtens zijn grote droom aan flarden schieten? Gelukkig liet Tom de vogel staan. Nu was Hay Bouten aan de beurt.

Hij wist dat dit zijn laatste kans was, want de vogel had nog maar een klein stootje nodig om uit de boom te vallen. Onder doodse stilte legde Hay aan. Hij keek naar boven en smeekte de goden om hulp. Zijn schot was raak, maar de vogel twijfelde nog te vallen, maar toen viel hij onder groot gejuich naar beneden. Hay Bouten was voor de 3e maal koning en dus keizer.

Sprakeloos nam Hay Bouten de eerste felicitaties in ontvangst. Vervolgens liet hij zijn vreugdetranen de vrije loop. Hij had iets gepresteerd waar de meeste schutters alleen maar van kunnen dromen.

Tijdens de hulding op het schietterrein was ook beschermheer Clemens Brocken heel trots op zijn keizer. "Schutterij St. Anna bedankt. Mijn echtgenote Lia heeft haar O.L.S.-2000, maar wij van St. Anna hebben voor eeuwig een keizer. Hay bedankt."

Kersverse keizer Hay Bouten en kersverse koning Tom Logtens werden ook gehuldigd door de delegatie van de Keistadfeesten en de schuttersvrienden uit het Duitse Geldern-Veert.

De receptie voor keizer en koning werd druk bezocht. De officiële installatie van Hay Bouten als keizer zal in het najaar plaatsvinden.

Mat Nellen.

St.-Urbanus Maasniel

Voor de leden van schutterij St.-Urbanus Maasniel was tweede Pinksterdag een buitengewone dag. Nadat de nieuwe uniformen en instrumenten tijdens de H. Mis in de St.-Laurentiuskerk waren ingezegend, maakte de schutterij trots een rondgang door Maasniel.

De 30 leden tellende drumband ontving nieuwe instrumenten en is

Burgermeester Kaiser en de heer Geelen.

Schutterij St.-Urbanus Maasniel in haar nieuwe outfit.

weer omgedoopt tot een jacht-hoornkorps. Teruggekeerd bij hun schutterslokaal werden ze opgewacht door Burgemeester Herman Kaiser met echtgenote. Kaiser was met meer dan één opdracht naar Maasniel gekomen.

Al jaren achter elkaar stelt het eerste zestal van schutterij St.-Urbanus de zenuwen op de proef van Roermonds eerste burger tijdens de finale op het OLS. Kaiser zou het zeer op prijs stellen als het zestal van St.-Urbanus het OLS eens naar Roermond haalde.

Kaiser was ook naar Maasniel gekomen om de nieuwe beschermheer van schutterij St.-Urbanus, Har Geelen, officieel te installeren. Ofschoon de heer Geelen afkomstig is van Neer, woont hij thans al acht jaar in Maasniel. Een tweede installatie betrof de vijf nieuwe marketensters van deze schutterij en de uitreiking van de gouden OLS-medaille aan de heer Aendenrooier. Na afloop van een goed verzorgde lunch trok het hele gezelschap in optocht naar de schietwei waar geschoten werd om het nieuwe koningschap.

Schutterij St.-Urbanus bloeit als nooit tevoren. Ze telt maar liefst 100 leden, waarvan er 50 geuniformeerd zijn. Schutterij St.-Urbanus geniet een goed aanzien bij de bevolking van Maasniel. Bij het winnen van een OLS kan ze op voorhand al rekenen op een grote hoeveelheid vrijwilligers.

't Zandakker Gilde St.-Jan Venray

De Venrayse schutterij is springlevend, getuige het geslaagde St.-Jansfeest op 18 juni j.l. Het St.-Jansfeest 2000 was de start van de vieringen in het kader van het 575-jarig bestaan van schutterij 't Zandakker Gilde St.-Jan Venray in 2001. Hoogtepunt van de vieringen zal op zondag 17 juni 2001 zijn met o.a. de organisatie van het tweede bondsschuttersfeest van de schuttersbond Juliana zijn. In een later nummer zullen we het gedetailleerde programma bekendstellen.

St.-Anna Merum

Na maanden van onzekerheid heeft de schutterij eindelijk een milieuv vergunning gekregen van de Gemeente Roermond om haar bondsschuttersfeest te organiseren. Wanneer we afgaan op de krantenberichten die er over verschenen en naar de ervaringen luisteren over deze zaak van schutterij St.-Anna Merum, dan komt men snel tot de conclusie dat de Roermondse ambtenaren schutterij St.-Anna onnodig lang én vaak van het kastje naar de muur hebben gestuurd.

Uiteindelijk droeg schutterij St.-Anna zelf de oplossing aan, maar het kostte toch nogal wat overredingskracht alvorens ook die oplossing werd omgezet in een vergunning.

EGS Regio I

Tijdens een bijeenkomst van het Schützengilde zu Peine von 1597 kreeg de heer Boy Maessen (65) door Bernd Hellwig (vice-president van de EGS) de ridderorde in zilver van de H. Sebastianus opgespeld. Boy Maessen is sinds 1991 lid van eerder genoemde schutterij en sinds 1986 lid van de Jonge en Oude Nobelen Valkenburg.

Boy Maessen

Maessen kreeg de onderscheiding o.a. vanwege zijn grensoverschrijdende betrokkenheid bij het schutterswezen. Boy schoot zich in 1985 tot burgerkoning en in 1989 tot koning van de Valkenburgse schutterij. Verder is Maessen bekend geworden als suisse bij diverse marketenstertreffens, vervaardiger van tinnen schutters en heeft hij zilveren schilden ontworpen.

St. George Simpelveld

Bij het jaarlijkse koningsvogelschieten schoot Ger Smoorenburg de vogel af. Ger had al enkele jaren plannen om bij de schutterij te komen, bij Ubachsberg lukte hem dat niet, in Simpelveld slaagde hij hier wel in en dat doet hem enorm deugd. Het koningschap is een bekroning van al deze inspanningen, dat hij tevens beloond zag tijdens het OLS met een 2e prijs als mooiste koning in uniform.

Burgerkoning werd de Simpelvelde-naar Bert Meisters, die doedelzak speelt in het piperkorps van schutterij St. Eligius & Juliana Schinveld. De Simpelveldse schutterij kent sinds dit jaar ook een nieuwe tambour-maître in de persoon van Helma Knubben, die na ettelijke jaren als geweerdrager en guide de tijd rijp achtte iets nieuws binnen de schuttersgelederen op te pakken. Helma is tevens sinds enkele jaren de foerier. Een minder positief bericht was het overlijden van oud-lid Martin Royen, die koning was in 1995. Kort nadien overleed bovendien Harry Knubben op 77-jarige leeftijd, die sinds 1992 deel uitmaakte van de schutterij, lid was van het bestuur en waar mogelijk als geweerdrager de gelederen versterkte en meeschoot met de schutters. Bij de schietwedstrijden behaalde hij zelfs de wisselbeker. In zijn animo voor de schutterij volgde hij zijn zoon Ruud en schoondochter Helma, die zich op velerlei vlak voor de vereniging inzetten. Voor Harry Knubben was schutterij St. George zijn lust en leven en als hij iets kon doen voor de vereniging dan was hem niets teveel en vond hij het van groot belang dat dit stukje Simpelveldse schuttersverleden levend werd gehouden. Hij werd met schutterseer begraven.

Secretaris Wim Moison van de Simpelveldse schutterij is onderscheiden met de zilveren erespeld van de Stichting Oorlogsgraven; als gemeente-ambtenaar behartigde hij de belangen van de stichting in de gemeente.

L.W.

Nieuwe correspondenten

De oproep in het laatste nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift heeft twee nieuwe correspondenten opgeleverd.

Wij zijn bijzonder ingenomen met deze aanwinst en willen beide heren gaarne aan U voorstellen. Voor de schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. zal als correspondent optreden Thimo Zegers. Thimo is vaandrig bij de Stadsschutterij St.-Rosa Sittard en heeft ook zitting in het bondsbestuur.

Voor de Schuttersbond Juliana zal optreden Bernie van Lierop. Bernie is sinds 1981 lid van schutterij 't

Zandakker Gilde St.-Jan Venray en kan bogen op een rijke ervaring als schutter, reserve-vaandeldrager en sappeur. In 1996 en 2000 was hij koning van zijn schutterij. Bernie is sinds 1997 secretaris van de Schuttersbond Juliana en administrateur van zijn schutterij.

Nationaal Koningschieten

Op 1 oktober a.s. richten de Hoofdschuttersgilde van Brabant en de Kon. Sebastiaansgilde van Halen het Belgische Nationaal Koningschieten 2000 van de E.G.S. (het Belgisch overlegorgaan van historische schuttersgilden) in.

Naast de wedstrijden tussen de koningen zijn er nog de volgende disciplines (op voorwaarde dat er minimaal 3 inschrijvingen voor zijn): karabijschieten (flobert op hark, karabijn punt 22 en Lommelse discipline op hark), buksschieten OVS en OLS, luchtkarabijn (vlak 10 meter, op pluimen, op doel), boogschieten (handboog, liggende wip, perche horizontaal, flach), kruisboogschieten (vlak 20 meter). verder zijn er demonstraties van volksdansen, tromroffelen en vendelen.

Programma:

09.30 u H. Mis

10.45 u Optocht

11.15 u Officiële opening

11.30 u Ontvangst koningen in het stadhuis

13.00 u Wedstrijden

14.00 u Nationaal Koningschieten

19.00 u Prijsuitreiking.

De winnaar van het Belgisch Nationaal Koningschieten 2000 mag deelnemen aan het volgende Europees koningschieten.

Wij wensen de inrichtende vereniging veel succes toe.

Werner Smet.

OLS-2002

Op vrijdag 4 augustus was het een af en aan vliegen van helicopters boven Heythuysen. Om zeker te gaan was het luchtruim boven Heythuysen gesloten voor al het overige vliegverkeer.

Gezeten in een helicopter met de kleuren van schutterij St.-Nicolaas (geel-zwart) stegen de leden van het eerste zestel op van Airport Klein Paries voor een verkenning boven Heythuysen.

Het zestal van St.-Nicolaas Heythuysen keert terug van hun missie

Uit betrouwbare bron vernamen wij dat schutterij St.-Nicolaas Heythuysen geschikte schootsvelden zocht voor het OLS-2002. Als laatste koos de buksmeester het luchtruim, hij moest de lengte van de kogelbaan opmeten. Zodra de activiteiten van de schutterij bekend werden, steeg het zestal snel over in een rode heliëchter en zetten ze hun werkzaamheden voort.

En nu de waarheid.

Uit waardering voor de tweede plaats op het OLS, bood de Heythuysen ondernemer Frank Coolen het zestal en de buksmeester van schutterij St.-Nicolaas een rondvlucht aan boven Heythuysen. Het toeval wil dat de heliëchter van Coolen dezelfde kleuren heeft als de schutterij (geel-zwart).

Schuttershuwelijk

De Schutters van schutterij St. -Sebastianus Eys waren op vrijdag 16 juni present toen hun lid en klaroenblazer Tom Lahaye in de parochiekerk te Eys in het huwelijk trad met Diana Vermeulen. Tom is door zijn vader Jo Lahaye al bij zijn geboorte als lid van de schutterij opgegeven en maakt daarom reeds bijna 25 jaar deel uit van de Eysen Sebastianen. Vader Jo en broer Thijs maken respectievelijk met de

overslagtrom en de klaroen eveneens deel uit van het klaroënkorps. Moeder Hedy is penningmeester van het damessteuncomité en van het 'uniformenfonds'.

Ook de bruid Diana staat reeds goed bekend bij de schutterij vanwege haar hand- en spandiensten bij het damescomité. Na afloop van de huwelijksmis vormde de schutterij een erehaag. 's Avonds waren de drumband en een fikse afvaardiging present om het bruidspaar een serenade te brengen.

Vendeliers

In de Veilinghallen te Hoogstraten (B) onder Breda, vindt op 19 november de Verbroederingsdag voor de Vlaamse vendeliers plaats. Voor geïnteresseerden in het vendelen is dit beslist een aanrader. Tel. Info kan ingewonnen worden via 011-441312 of 03-4751205 (België).

WIJ FELICITEREN

Koninklijke Onderscheiding

Zaterdag 17 juni werd Bert Schattevoet (53) benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Schattevoet werd onderscheiden o.a. voor het feit dat hij 40 jaar lid is van schutterij Wilhelmina Horst. Hij zit al 30 jaar in het bestuur. Van 1979 tot 1983 en opnieuw sinds 1995 is hij voorzitter. Schattevoet leidt ook het tambourkorps. De koninklijke onderscheiding werd Bert opgespeld door burgemeester Drs. Frans Wolters.

Vermeldenswaard is dat Frans Wolters de koninklijke onderscheiding uitreikte, gestoken in zijn schuttersuniform met daarop de burgemeestersketen van de Gemeente Horst.

JUBILARISSEN

25-jarig lidmaatschap

J. Bartels	St.-Mauritius Strucht
E. Caubo	St.-Mauritius Strucht
A.G.M. Coenen	St.-Urbanus Montfort
D.P.M. Coenen	St.-Urbanus Montfort
W.T.M. Coenen	St.-Urbanus Montfort
J. Delmero	St. Lambertus Broek-Sittard
Bert van Dijk	St.-Martinus Tegelen
J. Hoven	St.-Mauritius Strucht
H. Jennekens	St.-Mauritius Strucht
M.M.M.v.Knippenberg	Bussenschutten Neer
H.P.M. Kurstjens	St.-Urbanus Montfort
H.J.G. Leunissen	St.-Gertrudis Amstenrade
H.H.M. Mestrom	St.-Urbanus Montfort
H.T.G. Nijssen	Bussenschutten Neer
Ton Nijsten	St.-Joseph Buchten
A.H. Nissen	St.-Urbanus Montfort
P.H. van Pol	St.-Urbanus Montfort
H. Reijnen	St.-Martinus Vlodrop

R.H.M. Schmeitz	St.-Urbanus Montfort
R. Stassen	St.-Mauritius Strucht
W.G.J. Steegs	St. -Sebastianus Sevenum
P.J. Theiszen	St.-Martinus Vlodrop
H. Vogels	St.-Urbanus Montfort
J. Vogels	St.-Urbanus Montfort
Marie-José Willemsen-van Oyen	St.-Martinus Tegelen

40-jarig lidmaatschap

Correctie: In ons vorige nummer stond in deze rubriek abusievelijk de naam J.J. Theunissen vermeld bij de jubilarissen. De correcte gegevens zijn: J.J. Thomas St.-Hubertus Schaesberg.

Monique Arts-van Oyen	St.-Martinus Tegelen
G.J. Beckers	St.-Martinus Vlodrop
J. van de Beek	St.-Martinus Vlodrop
G.H.J. Berben	Bussenschutten Neer
Ton Cox	St.-Joseph Buchten
Huub Dorssers	St.-Martinus Tegelen
L.P.G. Hawinkels	St.-Urbanus Montfort
G. Hölsgens	St.-Stephanus Dieteren
P.J. Kamps	St.-Sebastianus Puth-Schinnen
W.P.M. Lammers	St.-Martinus Vlodrop
W.C.P. Peulen	Bussenschutten Neer
Piet Spoelstra	St.-Martinus Tegelen
J.J. Vossen	Bussenschutten Neer

50-jarig lidmaatschap

E.G.H. Hannen	St.-Anna Merum
H.M. Ramakers	St.-Ansfried Thorn
H.M.J. Ramakers	St.-Ansfried Thorn
G.H. Schreurs	Bussenschutten Neer
J.M. Tis	St.-Anna Merum
J.J.M. Tonnaer	St.-Ansfried Thorn

Schutterskeizers

Jozef Baeten,	St.-Laurentius Meeswijk.
Hay Bouten,	St.-Anna Maasbree

Keizer Hay Bouten.

Schutterskoningen/koningsparen

Henri De Backer - Jacqueline Brouwers,
St.-Sebastiaan Grote-Brogel
Bert Beckers, geweerdruager en een jaar lid van
St.-Laurentius Spaubeek
Kim Beenen, burgerkoningin
St.-Sebastianus Margraten
Gerard Berden, Vrienden van St.-Thomas van
Aquino Blerick
Jo Bloemen, St.-Joris Kaulille
Sjef Bovens St.-Mauritius Strucht
Sjef Brouwers St.-Joseph St.-Geertruid
Jaak Craeghs, oudste (74) lid van St.-Servatius Raam.
Josée Paggers en van Jean Van
Eygen nemen de honneurs voor
Jaak waar in de optochten.
Jurgen Cuppens – Marleen Peeters,
St.-Lambertus Louwel
Marco Debie, Carmen Ackermans
St.-Brigida Noorbeek
Henk van Dijk, Ons Genoegen Siebengewald
Peter Dreesen – Annie Reyners,
St.-Catharina Beek
Macon Francus, St.-Monulphus & Gondulphus
Maasmechelen I
Jean-Paul Haeldermans,
St.-Martinus Dilsen-Houtissen

Bernie van Lierop met zijn koningin (vriendin Tanja Bos).

Giel Hermans jr, St.-Sebastianus Herkenbosch
Marc Hutjens, St.-Thomas van Aquino Blerick
Armand Iven – Lutgarde Snoeckx,
St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-
Lille
Alex Janssen Kon. St. -Lambertus Helden
Ber Janssen, voorzitter van
St.-Sebastianus Susteren
Willy Janssen – Annemie Vanaken,
St.-Lambertus Molenbeersel
Har Kessels, St.-Sebastianus Heel
Ludwig Klinkhammer, St.-Pieter Leut
Bernie van Lierop - Tanja Bos
't Zandakkersgilde St. -Jan Venray
Frans van Lierop – Toos Coenen,
St.-Ambrosius Kinrooi (250 sch)
M. van Loon, burgerkoning St.-Sebastianus Susteren
Jo Lurken, Kon. Wilhelmina Nieuwenhagen
(145e sch)
Carlo Maesen, St.-Trudo Opitter
Bert Meisters, burgerkoning St.-George Simpelveld
A. Muris, burgerkoningin St.-Sebastianus Susteren
Armand Oprey, St.-Sebastianus Mheer
(2e achtereenvolgende keer)
Eddy Op 't Roodt – Rita Gysen, St.-Anna Voorshoven
Jean Plessers – Marina Stienaers,
St.-Harlindis & Relindis Ellikom
Jean Prinsen en dochter, St.-Martinus Kessenich
Thein Ramaekers St.-Andreas Melick
Hubert Reneerkens – Martha Schouteden,
St.-Martinus Niel-bij-As
Peter Ressen – Mia Smeets, St.-Martinus Kinrooi
Benny Roosen – Katrien Spreewers,
St.-Anna Opglabbeek
Ruud Scheeren, jeugdkoning St.-Joris Wessem
Quirijn Schijpel, burgerkoning St.-Hubertus Gulpen
Henk Schmets, tamboer en bestuurslid
St.-Hubertus Gulpen (66 sch)
Danny Schurgers, St.-Laurentius Meeswijk
Tony Segers – Mia Jansen, St.-Sebastiaan Dorne
Vic Sijmkens, dorpskoning St. -Petrus Kelpen-Oler
Theo Smeets – Marie-Josée Neyens,
St.-Hubertus Manestraat
Wiel Smeets, St.-Sebastianus Margraten
Rob Starrenburg, St.-Eligius Juliana Schinveld
(_ jaar lid)
Erik Steffanie, St.-Joris Wessem (98 sch)
Guido Thoné, St.-Monulphus&Gondulphus
Maasmechelen II
Hubert Truyen – Annie Stevens,
St.-Martinus Grootbeersel
David v/d Veer, St.-Urbanus Maasniel
J. Vencken, erebestuur St.-Sebastianus Heerlen
Eugene Veyfeycken – Silvy Leenders,
St.-Monulphus & Gondulphus Ro-
tem
William Voets, dorpskoning niet-schutters
Merum
Theo Voorter, St.-Elisabeth Stokkem
Jack Vrancken, St.-Rosa Sittard (112 sch)
Rob de Vries – Mirjam Timmermans,
St.-Sebastianus Heerlen
Andy Vrolix – Nele Vanspauwen,
Bredelzonen Kessenich
Suzanne Welters, St.-Anna Merum
Kristof Willems – Mieke Hansen,
St.-Dionysius Opoeteren

• KRANTENKOPPEN •

• Lente 2000 Schutterij St.-Martinus geeft schuttersvrouw een kans (Informatie- en mededelingenblad St.-Martinus Houthem St.-Gerlach) • 27 mrt Muzikante Houthem wint bondsconcours (DL) • 4 apr Houthemse schutterij ook op wereldwijde web te bezoeken • St. Martinus grote winnaar concours (Heuvelland Aktueel) • 1 mei Beste vrouwelijke schutter komt uit Boshoven (DL) • 2 mei Jeugd weert zich knap tegen Limburgs beste schutters (LD) • 4 mei Schutters Merum bezorgd (LD) • Nog geen vergunning bondsfeest (LD) • Schutterijen Posterholt fuseren eind dit jaar (LD) • 6 mei Gescheiden man mag in Gronsveld koning worden (DL) • St.-Agatha Haelen drie eeuwen jong (LD) • 8 mei Schutter Jack Linssen (26) uit Susteren kampioen van beide Limburgen (LD) • 'Vrijgezel die zich geheel aan het schieten wijdt' (LD) • 9 mei St.-Joris in prijzen bij jubileumfeest Haelen (LD) • 10 mei Boegbeeld schuttersbond Weert weg (LD) • Boegbeeld schuttersbond vertrekt (LD) • Echt beslist opnieuw over schutterslokaal (DL) • Alternatieve locaties bondsschuttersfeest (DL) • 11 mei De Bussen-Schutten uit Neer organiseren grandioos feestweekend (Streekbode) • Koninklijke onderscheidingen bij 300-jarig bestaan St. Agatha (Leudal-Nieuws) • Loden kogels komen anders in Oolderplas terecht • Twee plekken geschikt voor bondsfeest Merum (LD) • 12 mei Voorzitter Van Hoef was altijd gewoon Bèr (DL) • Hoofdrol in de ommegang van Echt is voor Landricus (DL) • 16 mei Kelpen wint dagprijs bondsschuttersfeest van EMM in Eil (DL) • 21 mei Schutters laden buksen (HBvL) • 23 mei Uitslagen schuttersfeest St.-Martinus Linne (LD) • 24 mei Bonds-schuttersfeest Roermond onbeslist (DL) • Gedeelde winst bij schuttersfeest Linne (DL) • 26 mei Opening nieuwe schuttersaccommodatie St. Aldegundis (Trompetter/Streekbode) • Dörps Sjötters Féés Maasniel (Trompetter) • 6 jun Wie volgt Wiel van der Velden als schutterskoning op? • Mini-OLS in Beesel (Trompetter) • Schutters Ittervoort winnen bondsfeest • Schutterij Horst wint bondsfeest in Sevenum • Uitslagen feest schuttersbond Sint Gerardus • Horst en Helden winnaars van schuttersfeest • (DL) Uitslagen tweede bondsfeest Eendracht (LD) • 7 jun Buchten wint schuttersfeest Konings-

bosch (DL) • Ittervoort wint bondsfeest (LD) • 8 jun Baarlo moet het OLS van de fiets worden (DL) • 9 jun Ingebruikname kogelvangers, koning- en broederschapschieten • St. Lerang wint Dorpsschuttersfeest • 14 jun Kapitale plaatsen bij schutterij in Gronsveld (LD) • St. Anna Merum wil toch schuttersfeest op eigen terrein (DL) • CDA maakt zich zorgen over voortbestaan van schutterijen Herten • Herrie over locatie bondsfeest (LD) • Schuttersfeest Heythuysen start met kapellenavond • OLS-begroting 2000: 1,2 miljoen (M&Rpost) • 15 jun Kastein betaalt 31.500 gulden om schutter te zijn (LD) • Organisatie OLS 2000 is enorme heksentoer (Leudal Nieuws) • Record bedrag voor plaats in schutterij (DL) • 16 jun Suzanne Welters nieuwe schutterskoningin • St. Anna Merum bezorgd over doorgaan feest • Muzikaal schuttersfeest in Heythuysen (Trompetter) • Lang leve het vandelzwaaien (NRC) • 19 jun OLS-Baarlo trekt al 20.000 virtuele bezoekers op web (DL) • 20 jun Geen winnaar bij bondsschuttersfeest in Heythuysen • Schutterij Asenray winnaar dagbeker bondsfeest in Beesel (LD) • 21 jun 'Schutterswereld onder druk door centralisering' • 'Karakter schutterswereld onder druk' • St.-Martinus Asenray wint in Beesel (DL) • 23 jun Schutterij St. Andreas Melick houdt bliksemactie voor nieuwe uniformen (Trompetter) • 24 jun Schutterij (St.-Anna Merum) wacht op vergunning (LD) • 27 jun Schutterijen Neer sterk op dekenale wedstrijd Roggel (DL) • Twaalf kavelrondes zorgden niet voor winnaar • Schuttersfeest Roggel kent nog geen winnaar (LD) • 30 jun St. Michaël uit Ool wint schuttersfeest (DL) • Baarlo gastheer Oud Limburgs Schuttersfeest (Nr1) • 3 jul Expositie Panheels schutterszilver in Limburgs Museum (DL) • 5 jul Napoleonsbaan: ruim baan voor de schutters • Napoleonsbaan ook dag na het OLS dicht (DL) • Napoleonsweg bij Baarlo dicht door OLS • Ontheffing kogelvangers voor schutterij in Baarlo (LD) • Meer dan 160 schutterijen uit beide Limburgen naar OLS in Baarlo • Zondag Oud Limburgs Schuttersfeest (Maas- & Roerpost) • 6 jul Vaandelzwaaiers Neerse schutterij bestaan 25 jaar • Omroep Leudal en het O.L.S. (Leudalnieuws) • Milieuvergunning bondsschuttersfeest blijft uit (LD) • Jeugd verrast schutters Beesel (Trompetter) • 8 jul Loco-burgemeester Den Rooijen van Sittard neemt deel met schutterij Sint Rosa • OLS-première voor een wet- houder • OLS gaat on line • Schut-

ters schakelen modernste communicatietechnieken in • OLS 2000 telt 166 deelnemers(LD) • Strijd der seksen onder de schietboom • 'Het schieten bij het OLS is een mannenzaak, dat moet zo blijven' • Bondsvoorzitters: zeventien OLS-favorieten (DL) • 10 jul Nog 34 schutterijen in strijd om OLS-titel • Heel Baolder is vrijwilliger • 1800 mensen belangeloos op de been voor volksfeest • Organisatie content over 'regen'-OLS • 'Dat er in dit weer 35.000 komen...' • Stromende regen kan goede sfeer op wedstrijdterrein niet bederven • 'Ach, het is erger geweest' • (K)Oud Limburgs Schuttersfeest (LD) • Het OLS van de paraplu's • Regen deert deelnemers aan OLS niet • Jury was een beetje milder • Alle 'schutters' Brüder onder tentdak • Bij ieder schuttersvoorwerp een anecdote • Primeur Baarlo: Schutters eten zittend (DL) • 11 jul Bussen-Schutten winnen dekenaal schuttersfeest • Leuk zo'n OLS, maar wel voor één keer (DL) • 12 jul Klimmen maakt zich op voor Klein OLS • Commissie moet einde maken aan schuttersleed • Petrus en Paulus kiest voor schuttersfeest • OLS-finale wint het van oud papier (LD) • Oud papier staat OLS niet in de weg (DL) • Komt d'n Um naar het Leudal? • Komt het O.L.S. 2001 naar deze streek? • Wim Rosenberg blikt terug: 'Ik zag onze overwinning al aankomen'(Leudalnieuws) • 34 Schutterijen nog in race voor OLS-titel • Schuttersfeest in Laar (M&R-post) • 13 jul Schutters St.-Sebastianus hebben al nieuwe locatie op het oog • Schietterrein Schinnen vah de baan, St.-Anna Merum mag bondsfeest houden (LD) • Schuttersfeest gaat door (DL) • 14 jul Ben naar OLS, getekend: Aldegundis • 'Uitschieten' OLS: na vier ronden kleinere bökkes(DL) • 15 jul Met stadsschutterij in zesde kavelronde vindt gemeente al locatie voor OLS 2001 • Sint Rosa schrijft nu al geschiedenis • Wind scherprechter tijdens OLS-finale (LD) • 19 jul Schutterij St. Oda wint voor het eerst in Weerter geschiedenis OLS • Vae hebben 'Um' (Land van Weert) • Zondag 23 juli Zuid-Limburgs Schuttersfeest • Honderden schutters naar Klimmen • Schintaler spelen op Federatiefeest (De Uitkijk) • 24 jul Knalend feest in Klimmen • Zuid-Limburgs Federatiefeest in 2001 naar Maastricht • 'Hier kan bier nog in glas' • 25 jul Bondsschuttersfeest Linne onbeslist (DL) Foutje moet zijn: Bondsschuttersfeest Vlodrop onbeslist • Schuttersfeest Vlodrop geslaagd dankzij zon (LD) •

WIJ GEDENKEN

In memoriam Hessel van Straten

Op 28 januari 2000 overleed op 70-jarige leeftijd, volkomen onverwacht, de heer Hessel van Straten, Luitenant-Kolonel der Infanterie b.d., Officier in de Orde van Oranje Nassau met de zwaarden. De heer Van Straten was jarenlang en tot voor kort, een zeer geacht jurylid bij de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.

Noordeling van geboorte, had hij zich door zijn aimabel karakter al heel gauw aangepast aan de zuidelijke levensaard. Bij zijn jureren werd hij zeer gewaardeerd om zijn warme menselijkheid en oprechte belangstelling voor alles wat de schutterswereld aanging.

"Rechtvaardig beoordelen moet, maar het moeten wel steeds schuttersFEESTEN blijven, ook bij het jureren als zodanig: de mens in het schuttersuniform staat altijd centraal", zo kan zijn credo worden samengevat.

Na jaren van jury-activiteit zag hij zich een klein jaar geleden, om gezondheidsredenen, genoodzaakt zijn juryfunctie neer te leggen. Het Bondsbestuur nam, tijdens een aan zijn echtgenote en hem aangeboden diner, onder veel dankzegging afscheid van hem; een geste die hij zeer gewaardeerd heeft.

De zeer stijlvolle uitvaartdienst in de Protestantse Kerk te Geleen-Beek-Urmond werd bijgewoond door een afvaardiging van het Bondsbestuur en de Jury van de Schuttersbond Eendracht.

J.W.

Waskrijttekening gemaakt door de heer Veen

Eén van de mooiste, en voor mij waardevolste, bezittingen zijn de drie waskrijttekeningen die ik geschonken kreeg van de onlangs overleden Hessel van Straten. Ik leerde de heer Van Straten jaren geleden kennen; hij was toen jurylid. Elke keer dat ik hem daarna ontmoette volgde steevast een gezellig praatje. Natuurlijk wist de heer van Straten dat ik actief was bij schutterij St.-Hubertus Nattenhoven en dat ik meehielp aan de voorbereidingen van het 50-jarig bestaansfeest van onze schutterij. Tijdens een van die ontmoetingen, in Stein, nodigde hij mij uit met de woorden: "Kom mij eens thuis opzoeken, ik heb nog wat voor jou".

Tijdens dat bezoek ontving ik van de heer Van Straten drie prachtige waskrijttekeningen. Bij de overgave van de tekeningen zei hij: "Hou deze tekeningen in ere of zoek er een goede bestemming voor". De tekeningen waren gemaakt door de heer Veen uit Dalen na diens bezoek aan een schuttersfeest in Limburg en later geschonken aan de heer Van Straten.

Ik was zó verguld met de tekeningen dat ik ze bij de eerste de beste gelegenheid tentoon wilde stellen. De eerste gelegenheid kwam in 1998 bij de jubileumfeesten van onze schutterij, de volgende op 26 mei 2000 tijdens de tentoonstelling Maaskantjuwelen in Urmond. Om de persoon van de heer Van Straten te herdenken en zijn belofte gestand te doen, wordt een van de waskrijttekeningen hierbij alvast in zwart-wit afgedrukt en zullen alle tekeningen in kleur worden gefotografeerd voor het archief. Tenslotte zou ik de drie waskrijttekeningen een goede bestemming willen geven, bijvoorbeeld een museum.

Pierre Duijkers, St.-Hubertus Nattenhoven.

Cep Dierks, lid van Kon. Wilhelmina Nieuwenhagen. Overleden op 3 april in de leeftijd van 59 jaar.

In memoriam Huub Smeets

Op donderdag 13 april overleed Huub Smeets, lid van St.-Laurentius Spaubeek, op 70-jarige leeftijd aan een langdurige en slopende ziekte. Huub was ruim 32 jaar een zeer gewaardeerd lid en jaren bestuurslid. Vanwege zijn verdiensten voor de schutterij werd hij tot officier bevorderd. In 1984 lukte het hem op de koningstitel te veroveren. In 1994 ontving Huub de zilveren OLS-medaille.

Huub was regelmatig in de natuur te vinden. Hij kende de landerijen rond Spaubeek op zijn duimpje. Vóór ieder schuttersfeest onderhield hij namens de schutterij de contacten met de grondeigenaren, maakte afspraken over de benodigde terreinen en keek erop toe dat de gemaakte afspraken werden nagekomen.

Ruim een jaar voor zijn overlijden heeft Huub zijn schuttersuniform ingeleverd, het meetrokken ging niet meer. Huub was een man die tot op het laatst klaar heeft gestaan voor zijn schutterij. Op 18 april is Huub begraven. Velen uit het schutterswezen hebben hem naar zijn laatste rustplaats begeleid.

Ons medeleven gaat uit naar echtgenote Paula, kinderen en kleinkinderen.

Henri Willems.

In memoriam Rien Bakker

Op 26 april overleed op 52-jarige leeftijd Rien Bakker, bieleman en bestuurslid van schutterij St.-Hubertusgilde uit Gulpen. Op verzoek van Rien werd het een begrafenis zonder schutterseer. Schutterijvoorzitter Frans Crijns herdacht hem tijdens de uitvaartdienst, een samenvatting:

"Onze bieleman is niet meer. Bieleman Rien Bakker voldeed volgens mij aan de eigenschappen van een bieleman.

Op de eerste plaats moet een bieleman een baard hebben en die had Rien; een prachtige grijze baard en een mooie vuurrode kop. Op de tweede plaats moet een bieleman een wegbereider en een beetje eigenwijs zijn. Dat was Rien ook. Als Rien dacht dat hij gelijk had kon je argumenteren wat je wilde, maar hij bleef bij zijn standpunt. Enkel een besluit van het bestuur volgde hij. Zijn karakteristieke uitspraak was dan wel: "Oké, ik doe wat jullie vragen, maar denk eraan ik ben het er niet mee eens", en dan stak hij zijn vinger op. Op de derde plaats moet een bieleman de drang hebben om nieuwe wegen in te slaan en dingen anders aan te pakken. Rien beantwoordde volledig aan deze eis. Dankzij zijn enthousiasme is het Poalhouwe als traditie weer ingevoerd in Gulpen. Rien verbeterde de interne communicatie binnen de schutterij door het huren van een teletekstpagina bij Omroep Krijtland en haalde Rien de krant waarin hij een oproep deed om bieleman te worden. Prompt meldden zich drie sterke mannen. Op de vierde plaats moet een bieleman een ijzeren wil hebben. Er zijn voorbeelden te over waaruit blijkt dat Rien een bijzonder wilskrachtig persoon was. Zo sloeg hij zich afgelopen zomer met zijn bijl in zijn voet; het resultaat was een gapende wond. Rustig pakte Rien zijn bijl op en wandelde enigszins strompelend naar de EHBO-post. Het publiek merkte er niets van. Rien had zijn sterke kanten, maar kon ook heel gevoelig zijn. Binnen de schutterij toonde Rien die gevoeligheid door vooral bezig te zijn en interesse te tonen in het belang van de anderen en de vereniging. Rien had een opgeruimd karakter en kon door zijn goedlachsheid de leden vaak een hart onder de riem steken. Hij had een groot gevoel voor rechtvaardigheid. Rien was sinds januari van dit jaar weer toegetreden tot het schutterijbestuur omdat hij de vereniging, die een moeilijke fase doormaakt, maximaal wilde steunen. Dat deed hij altijd op zijn eigen manier; eerlijk en recht door zee, vasthoudend en soms zeer eigenzinnig. Rien was verbaal sterk en kon goed argumenteren. Ook schriftelijk stond hij zijn mannetje binnen de commissie Public Relations.

Wij, leden van de schutterij, verliezen in Rien een kleurrijk en energiek lid en kameraad."

Jan Nelissen, 41 jaar lid van St.-Martinus Dilsen. Overleden op 5 mei in de leeftijd van 81 jaar.

Gerard Tegelaers, lid van St. Sebastianus Susteren. Hij was 47 jaar lid, waarvan 16 jaar als penningmeester. Overleden op 67-jarige leeftijd op 6 juni 2000.

Chris Hertogh, ruim 30 jaar lid van Schutterij Eendracht Papenhoven-Grevenbicht. Al vlug kreeg hij een officiersrang, omdat hij het commandantschap van de schutterij overnam. Deze functie bleef hij enkele decennia vervullen. Overleden op 23 juni op de leeftijd van 66 jaar.

Jo Muyres

Jo Muyres, lid van St.-Joseph Buchten. Hij droeg geen uniform maar vervulde wel bestuursfuncties. Zo was hij in de periode 1964 - 1967 voorzitter. Overleden op 30 juni op 73-jarige leeftijd.

Harie Willems, 42 jaar lid van St.-Martinus Vlodrop. Overleden op 2 juli op 75-jarige leeftijd.

Sjeng Deguelle, lid van Kon. Wilhelmina Nieuwenhagen. Sjeng werd in 1985 op 70-jarige leeftijd lid van de schutterij. Hier kan gesproken worden van een late roeping, want ondanks zijn zeven kruisjes leerde hij exerceren en schieten. zo moest de kleine Sjeng vooral wennen aan de terugslag van de zware buks. Sindsdien was hij gewonnen voor de schutterij in de functie van geweerdager. Hij is conform zijn laatste wens in schuttersuniform opgebaard en begraven. Overleden op 4 juli in de leeftijd van 86 jaar.

Sjeng Deguelle met echtgenote

Karel Bex, 28 jaar lid en vaandeldrager van St.-Jan Nieuwstadt. Overleden aan de gevolgen van noodlotig ongeval op 5 juli op 41-jarige leeftijd.

Martin Royen, oud-lid van St. George Simpelveld. Martin was koning in 1995. Overleden op 57-jarige leeftijd, juli 2000.

Martin Royen als schutterskoning, 1995

Wiel Buck, lid van Schuttersbroederschap St. Sebastianus 1617 Kerkrade. Koning in 1954, 1956, 1968 en 1972. In 1951 toegetreden, zou hij volgend jaar zijn 50-jarig lidmaatschap hebben gevierd. Hij is de derde generatie Buck binnen het schuttersgilde en heeft in zijn zoon Wil Buck hierin navolging gekregen.

Wiel Buck was tevens ondernemer: stichter en eigenaar van enkele meubelzaken. Ere-president van d'r Kirchöatsjer Vasteloavends Verain. Koninklijk onderscheiden in goud. Overleden op 72-jarige leeftijd op 13 juli 2000.

Zef van den Broeke, kolonel van St. Salvius Limbricht. Na 35 jaren van lidmaatschap, waarin hij is opgeklommen tot de rang van kolonel. Overleden op 50-jarige leeftijd op 14 juli 2000. Van hem is met schutterseer afscheid genomen tijdens de uitvaartdienst op 19 juli, waarna crematie.

Zef van den Broeke, St. Salvius Limbricht.

Sjeng Raven, oud-voorzitter en sinds 1990 erelid van St. Marcellinus & Petrus Geleen. Raven was ruim 20 jaar met de schutterij verbonden, hetgeen een aan-

vang nam toen hij in 1978 het voorzitterschap aanvaardde. Overleden op 78-jarige leeftijd op 16 juli 2000 en begraven met schutterseer op 21 juli.

Gonnie Meerten-Schoenmakers, tamboer-maitre van St. Landricusgilde Echt. Na enkele familieperikelen met St. Antonius Sleek-Echt startte de familie Schoenmakers de heroprichting van het St. Landricusgilde Echt. Overleden op 24 juli 2000 op 52-jarige leeftijd.

In memoriam Gonnie Meerten-Schoenmakers

Gonnie kwam strijdvaardig op voor de belangen van de gewone mensen, voor degenen die haar gekozen hadden. Haar bewoordingen of zelfs de thema's die ze ter discussie stelden hoefden niet aan het stereotype van raspolitici te voldoen, ze ging haar eigen weg, zei het in haar eigen woorden en bracht op een uiterst gedreven wijze ter sprake wat zij belangrijk vond. Sinds 1987 maakte ze deel uit van de gemeenteraad van Echt, korte tijd van de coalitie, nadien constant van de oppositie. Ze koesterde een diepgaand wantrouwen tegen machthebbers, met name die in Echt. Gonnie verwierf zich door haar inzet een belangrijke spilfunctie in het Limburgse gehandicapten-ouderewerk. Namens de Ouderenuite vormde ze als lid sinds 1995 een een-vrouwsfunctie in de Provinciale Staten, waarbij ze voornamelijk aandacht schonk aan ouderen, welzijn, zorg en milieu. Ze was voorzitter van de regionale afdeling van de Gehandicapten Organisatie Nederland, waarvoor ze aan huis kantoor en spreekuur hield en een Duitse onderscheiding heeft ontvangen.

Haar motto was: "Geen woorden, maar daden".

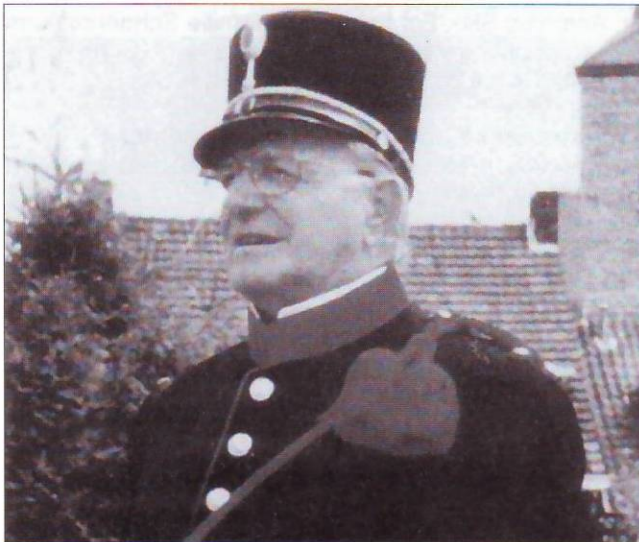
De familie Schoenmakers was eertijds nauw betrokken bij schutterij St. Antonius Sleek-Echt. Met name Gonnie's broer Naad Schoenmakers maakte zich hier verdienstelijk als commandant en schoot diverse malen de vogel af. Het ging echter mis op het moment dat in Sleek-Echt het Zuid-Limburgs Federatiefeest georganiseerd moest worden en niet-schutters met de organisatie hiervan belast werden. Zij begonnen een hetze tegen Trees Schoenmakers-Jennissen, de moeder van Naad en Gonnie, die vlak voor het feest als beschermvrouwe geïnstalleerd zou worden. Ook richtten zij zich tegen Gonnie, die koningin was, dankzij haar broer Naad, die het koningschap 1989 veroverd had. De hele familie bedankte voor de eer en wist de heroprichting van de oude Echtse schutterij St. Landricus anno 1432 te bewerkstelligen. Gonnie's man Huub Meerten werd voorzitter en broer Naad commandant. Tweede koning van dit gilde werd Gonnie zelf, die in 1991 de koningsvogel afschoot. Zij was tevens actief als raadslid van het gilde. De laatste jaren sprong Gonnie in als tambour-maitre.

Gonnie Meerten was vroeger al zeer ziek geweest, hiervan herstelde zij. Recent werd zij opgenomen naar aanleiding van een virusinfectie, waarna problemen met hart en nieren ontdekt werden. Zij overleed op 52-jarige leeftijd op maandag 24 juli en haar uitvaartdienst was op 29 juli vanuit de St. Landricuskerk in Echt. Afgevaardigden uit de Schuttersbond Born-Echt e.o. waren aanwezig bij de teraardebestelling in Echt.

Wij wensen haar echtgenoot, moeder, broer en overige familie zeer veel sterkte om dit zware verlies te verwerken. Gonnie rust zacht.

Luc Wolters/Thimo Zegers.

Harry Knubben, lid van St. George Simpelveld. Sinds 1992 lid, tevens bestuurslid. Indien mogelijk was Harry actief als geweerdrager en schoot hij mee met de schutters. Overleden op 77-jarige leeftijd op 25 juli. Op 29 juli was de uitvaartdienst met schutterseer.

Harry Knubben, lid/bestuurslid St. George Simpelveld.

DE ACHTEROP-SJÖT

De lêste sjöt sjiteitj aanne boum,
ein tooënbeeldj van vertroewe
Zien vief kolleega- sjötters veur hem –
kinne op hem boewe
Hae sjiteitj ouch vas wiej eine boum,
is ein haos, mitte aerd
'ne Gooje achterop-sjöt is
altiehd van bezônjer waerd.

Natuurlik is eed're angere sjöt
van aevevâöl belang,
Eine vaste, zeek're,
haet men gaer es lêste aanne sjtang
Faalangs, zeenuwe, numme toe,
de sjpanning is te sjnieje,
Det iste sjport, dao geitj 't òm,
det wiltj men neet vermiejje.

Es op 't lês mieër miense
nao de sjeetboum kômme kiehke,
Es vaste supporters
ôngere sjpanning haos bezjwiehke,
Es ein kapitaal belang
van eine sjeut kan aafhange,
Blijftje achterop-sjöt
geconcentreerdj, es eine bange.

Zien handj is vas, zien oug is sjerp,
hae kintj gein angs of baeve
Röstig, gein riejerdendje bôksepiehp,
hae sjuutj neet t'rnaeve
Es veur hem vieftieën bôlkes
al toet sjplintjers zeehn gesjaote
Den kan het sinjaal toet blieheid
alvas waere geflaote.

Mart Linssen (74), Herten.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag.
Colofon en voorwoord	1
Jury-Ontmoetingsdag	2
De grote Bronk van Gronsveld	5
Schutterij St. -Martinus Niel-bij-As (6)	10
Schutterijen in Italië en San Marino	12
In gesprek met Cep en Mei Roberts en Wiel Kruitwagen	14
St. Landricusgilde Echt vraagt om te mogen vogelschieten, 1778	20
Wonderschoon Klimmen	21
Het OLS-2000; het OLS met de vele winnaars	22
St. -Oda wint OLS van St. -Nicolaas	33
Charel de zilveren commandant van Rotem	34
Adreswijzigingen	34
Een anonieme schutter vertelt	35
Sjötterij	36
250 Jaar St. -Sebastianus Oost-Maarland	37
Het schutterswezen op internet	42
't Mestreechs Rizzjemint; wo is nieks	43
Limburgse keizers	44
Onder de schietboom	45
Wij feliciteren	50
Krantenkoppen	52
Wij gedenken	53
Gedicht: De achterop-sjöt	56
Inhoudsopgave	56
Redactie en correspondenten	56

REDACTIE EN CORRESPONDENTEN

- Hoofdredacteur: Wim Pijpers Brouwerslaan 25, 6093 GG Heythuysen. Tel. 0475-492868, fax 0341-476042. E-mail: wmpijpers@hotmail.com.
- Jean-Pierre Schobben Justus van Maurikstraat 37F, 6416 EH Heerlen. GSM: 06-53952854. E-mail: jps@vision.nl.
- Werner Smet Nachtegaalenlaan 84, 3650 Rotem. Tel. 089-868782.
- Jos Thomassen Eikenlaan 32, 3630 Maasmechelen. Tel. 089-767789.
- Drs. Jean Walraven Borgeind 21, 6041 AP Roermond. Tel. 0475-318124.
- Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4, 6369 XL Simpelveld. Tel. 045-5442585. E-mail: l.wolters@libertel.nl.
- Correspondent Schuttersbond E.M.M.: Harrie Carris Annendaal 12, 6002 VJ Weert. Tel. 0495-524310.
- Correspondent Schuttersbond Juliana: Bernie van Lierop Gitaarstraat 50, 5802 KL Venray. Tel. 0478-580748, GSM 06-10322770. E-mail: Bernievanlierop@cs.com of Bondjuliana@cs.com .
- Correspondente Schuttersbond St.-Gerardus: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen. Tel. 046-4755123.
- Correspondent Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.: Thimo Zegers Rijksweg Noord 164, 6136 AD Sittard. Tel. 046-4523808. E-mail: t.j.m.mzegers@freeler.nl.

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
'KONINGSPAAR

